

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
REPUBLIC OF BULGARIA

НАЦИОНАЛЕН СТАТИСТИЧЕСКИ ИНСТИТУТ
NATIONAL STATISTICAL INSTITUTE

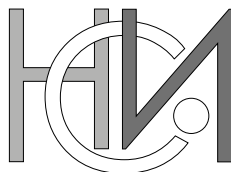
ОКОЛНА СРЕДА 2023

ENVIRONMENT 2023

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

REPUBLIC OF BULGARIA

НАЦИОНАЛЕН СТАТИСТИЧЕСКИ ИНСТИТУТ
NATIONAL STATISTICAL INSTITUTE

ОКОЛНА СРЕДА 2023

ENVIRONMENT 2023

СОФИЯ, 2025
SOFIA, 2025

ПРЕДГОВОР

Публикацията на НСИ представя преглед на основните данни от статистическите изследвания, свързани с околната среда за периода 2018 - 2023 година. Статистическите данни са съпроводени с кратки методологични бележки, коментари и международни сравнения.

Показателите, включени в публикацията, не са изчерпателни, като по-подробни данни за по-дълъг времеви период могат да бъдат намерени на уебсайта на НСИ.

Източник на данни за международните сравнения е базата данни на Евростат в раздел „Околна среда“.

Данните са агрегирани на отраслово, административно-териториално и природогеографско ниво. Информацията е представена в таблици, графики и тематични карти.

Административно-териториалните единици „области“ са представени съгласно Закона за административно-териториалното устройство на Република България, а териториалните единици за статистически цели „статистически зони“ и „статистически райони“ - съгласно Класификацията на териториалните единици за статистически цели в България, която кореспондира с Класификацията NUTS на Евростат.

Изданието представлява интерес за широката общественост, органите за държавно управление, еколозите и икономистите.

PREFACE

The NSI's publication presents a review of the key data from environmental-related statistical surveys for the period 2018 - 2023. The statistical data are accompanied by short methodological notes, comments and international comparisons.

The indicators included in the publication are not exhaustive as more detailed data for longer time-series can be retrieved from the NSI website.

Source of data for the international comparisons is Eurostat Database - section 'Environment'.

Data are aggregated by economic activity, by territorial-administrative and spatial level. Information is presented in tables, graphs and thematic maps.

The administrative-territorial units 'districts' are presented according to the Law of the Administrative Territorial Structure of the Republic of Bulgaria while the territorial units for statistical purposes, i.e., 'Statistical zones' and 'Statistical regions', are presented according to the Classification of Territorial Units for Statistics in Bulgaria that corresponds to Eurostat NUTS classification.

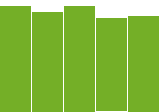
The publication is of interest to the general public, government authorities, ecologists and economists.

СЪКРАЩЕНИЯ И ЗНАЦИ

БВП	=	брутен вътрешен продукт
бр.	=	брой
ВЕЦ	=	водноелектрическа централа
ВиК	=	водоснабдяване и канализация
вкл.	=	включително
ДМА	=	дълготрайни материални активи
ДМА-ЕП	=	дълготрайни материални активи с екологично предназначение
евро/кг.	=	евро на килограм
ЕС	=	Европейски съюз
ЗООС	=	Закон за опазване на околната среда
ЕСС	=	Европейска система от сметки
ИАОС	=	Изпълнителна агенция по околна среда
ИЕВ	=	индекс на експлоатация на водите
кг н.е.	=	килограм нефтен еквивалент
кг/чов./г.	=	килограм на човек за година
КИД	=	Класификация на икономическите дейности
км ²	=	квадратен километър
л/чов./ден.	=	литър на човек за денонощие
м ³	=	кубически метър
МОСВ	=	Министерство на околната среда и водите
НИМХ	=	Национален институт по метеорология и хидрология
НСИ	=	Национален статистически институт
ОС	=	околна среда
ППСОВ	=	производствена пречиствателна станция за отпадъчни води
ПАВЕЦ	=	Помпено-акумулираща водноелектрическа централа
ПСОВ	=	пречиствателна станция за отпадъчни води
ПСПВ	=	пречиствателна станция за питейни води
СПСОВ	=	селищна пречиствателна станция за отпадъчни води
т	=	тон

ABBREVIATIONS AND SYMBOLS

BGN	=	Bulgarian lev
CEPA	=	Classification of Environmental Protection Activities
CRema	=	Classification of Resource Management Activities
dB(A)	=	decibel
DWTP	=	Drinking Water Treatment Plant
EIE	=	Estimate on Environmental Impact
EMEP	=	Enterprise for Management of the Environment Protection Activities
ExEA	=	Executive Environmental Agency
ESS	=	European System of Accounts
EU	=	European Union
EUR	=	euro
Euro/kg.	=	euro per kilogram
GDP	=	Gross Domestic Product
ha	=	hectare
HPP	=	Hydroelectric Power Plant
kg/per capita/year	=	kilogram per capita yearly
kg oe/1 000 EUR	=	kilogram oil equivalent per 1 000 EUR
l/per capita/day	=	liters per capita per day
m ³	=	cubic meter
MOEW	=	Ministry of Environment and Water
NACE.BG	=	National Classification of Economic Activities
NIMH	=	National Institute of Meteorology and Hydrology
PWS	=	Public water supply
RBD	=	River Basin District
t	=	ton
TFA	=	Tangible Fixed Assets
UWWTP	=	Urban Wastewater Treatment Plant
USD	=	US dollar
WEI	=	Water exploitation index

Ха	=	хектар	WWTP	=	Wastewater Treatment Plant (urban and other)
щ. д.	=	щатски долар	.	=	not available or missing data
dB(A)	=	децибел	-	=	no case registered
.	=	липсват данни	*	=	preliminary data
-	=	няма случай	x	=	not applicable
*	=	предварителни данни	..	=	confidential data
x	=	поради естеството на данните не може да има случай			
..	=	конфиденциални данни			

ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЛИ KEY INDICATORS

1. Територия на България¹ към 31.12.2023 година Territory of Bulgaria¹ as of 31.12.2023

	Квадратни километри Square kilometres	
Общо²	110997	Total area²
Урбанизирана територия	5279	Urbanized areas
Територия на транспорта	3056	Transport areas
Земеделска територия	60524	Agricultural areas
Горска територия	36910	Forest areas
Територия, заета от води и водни обекти	2093	Areas occupied by water and water bodies
Защитена територия	2276	Protected areas
Нарушена територия	464	Disturbed areas
Непоказано	395	Not classified

¹ Източник: НСИ, Регионална статистика и показатели за мониторинг - „Баланс на територията на Република България“, 2023 година.

² В площта не са включени териториалните води на Република България в Черно море.

¹ Source: NSI, Regional statistics and indicators for monitoring - 'Land use distribution of the Republic of Bulgaria', 2023.

² Does not include the territorial waters of the Republic of Bulgaria in the Black Sea.

2. Общо възобновяеми пресни водни ресурси на България¹ Total renewable freshwater resources in Bulgaria¹

(Млн. куб. м)
(Million m³)

	Средномногогодишни Long term annual average (1981 - 2023)	2019	2020	2021	2022	2023	
Валежи	73149	63437	67783	89899	61581	76717	Precipitation
Действителна евапотранспирация	57419	51917	57902	57902	48834	64776	Actual evapotranspiration
Вътрешен отток	15729	11521	9881	19725	12753	11941	Internal Flow
Действителен външен приток	83712	73349	69996	79673	62173	94714	Actual external inflow
в т.ч. от р. Дунав ²	83349	73069	69753	79203	61889	94339	of which: from the Danube River ²
Общ действителен отток	101766	88469	80945	100262	73613	105723	Total actual outflow
В морето	1670	1062	511	1372	1207	842	Into the sea
Към съседни територии	100095	87407	80434	98890	72406	104881	Into neighbouring territories
в т.ч. р. Дунав ³	85674	76668	70821	98890	60576	93408	of which: the Danube River ³
Общо възобновяеми пресни водни ресурси	99441	84870	79877	99398	74926	106656	Total renewable freshwater resources
Подхранване във водоносния слой	5864	-	-	-	-	-	Recharge into the Aquifer
Налични подземни води, достъпни за годишно използване	5409	-	-	-	-	-	Groundwater available for annual abstraction
Постоянни ресурси от прясна вода (95% обезпеченост)	70148	-	-	-	-	-	Freshwater resources 95% of years, LTAA

¹ Източник на данни: МОСВ, Национален институт по метеорология и хидрология, Изпълнителна агенция „Проучване и поддържане на река Дунав“ (ИАППД) към Министерството на транспорта.

² Данните са за притока на р. Дунав към створа на държавната граница при Ново село.

³ Данните са за оттока на р. Дунав към створа на държавната граница при Силистра с приспаднал отток на дунавските реки на българска територия.

¹ Source of data: Ministry of Environment and Water and National Institute of Meteorology and Hydrology and Executive agency for exploration and maintenance of the Danube River (Ministry of Transport).

² Data for Danube River inflow refer to the state border range at Novo selo.

³ Data for Danube River outflow refer to the state border range at Silistra with subtracting outflow of the rivers run into the Danube River.

3. Население на България Population of Bulgaria

	2019	2020	2021	2022	2023	
Население към 31.12. - хиляди	6951.5	6916.5	6838.9	6447.7	6445.5	Population as of 31.12. - thousands
Средногодишно население - хиляди	6975.8	6934.0	6877.7	6465.9	6446.6	Average annual population - thousands
Гъстота на населението на км ²	62.6	62.3	61.6	58.1	58.1	Population density per sq. km

Източник: НСИ, Демографска и социална статистика,
Население и демографски промени, Население.

Source: NSI, Demographic and social statistics,
Population and demographic projections, Population.

4. Брутен вътрешен продукт Gross domestic product

	2019	2020	2021	2022	2023	
България						Bulgaria
Брутен вътрешен продукт (текущи цени), млн. левове	119906	121088	139602	168360	185233	Gross domestic product (at current prices), million BGN
Брутна добавена стойност (текущи цени), млн. левове	103463	105114	122170	149688	162414	Gross value added (at current prices), million BGN
Селско, горско и рибно стопанство	3832	4157	6040	6248	4663	Agriculture, forestry and fishing
Индустрия	25807	26426	28954	42600	41972	Industry
Услуги	73823	74531	87176	100840	115779	Services
БВП на човек от населението - лв.	18122	18485	21453	26041	28733	GDP per capita - BGN
БВП на човек от населението - евро	9266	9451	10969	13315	14691	GDP per capita - euro
ЕС-27						EU-27
БВП на човек от населението - евро	31630	30440	33160	35950	38130	GDP per capita - euro

Източник: НСИ.

Source: NSI.

5. Енергийна статистика Energy statistics

5.1. Първично енергийно потребление Primary energy consumption

	2019	2020	2021	2022	2023	
България	18.0	17.1	18.6	18.9	16.6	Bulgaria
ЕС-27	1354.4	1235.7	1313.1	1259.9	1210.8	EU-27

(Млн. т н.е.)
(Mln. tons of oil equivalent)

5.2. Крайно енергийно потребление Final energy consumption

(Млн. т н.е.)
(Mln. tons of oil equivalent)

	2019	2020	2021	2022	2023	
България	9.9	9.5	10.2	9.9	9.6	Bulgaria
ЕС-27	968.8	891.4	947.8	921.8	894.4	EU-27

5.3. Дял на възобновимата енергия в брутното крайно потребление на енергия Share of renewable energy in Gross final energy consumption

(Проценти)
(Per cent)

	2019	2020	2021	2022	2023	
България	21.55	23.32	19.44	19.04	22.55	Bulgaria
ЕС-27	19.89	22.04	21.89	23.06	24.55	EU-27

5.4. Енергийна интензивност на икономиката Energy intensity of the economy

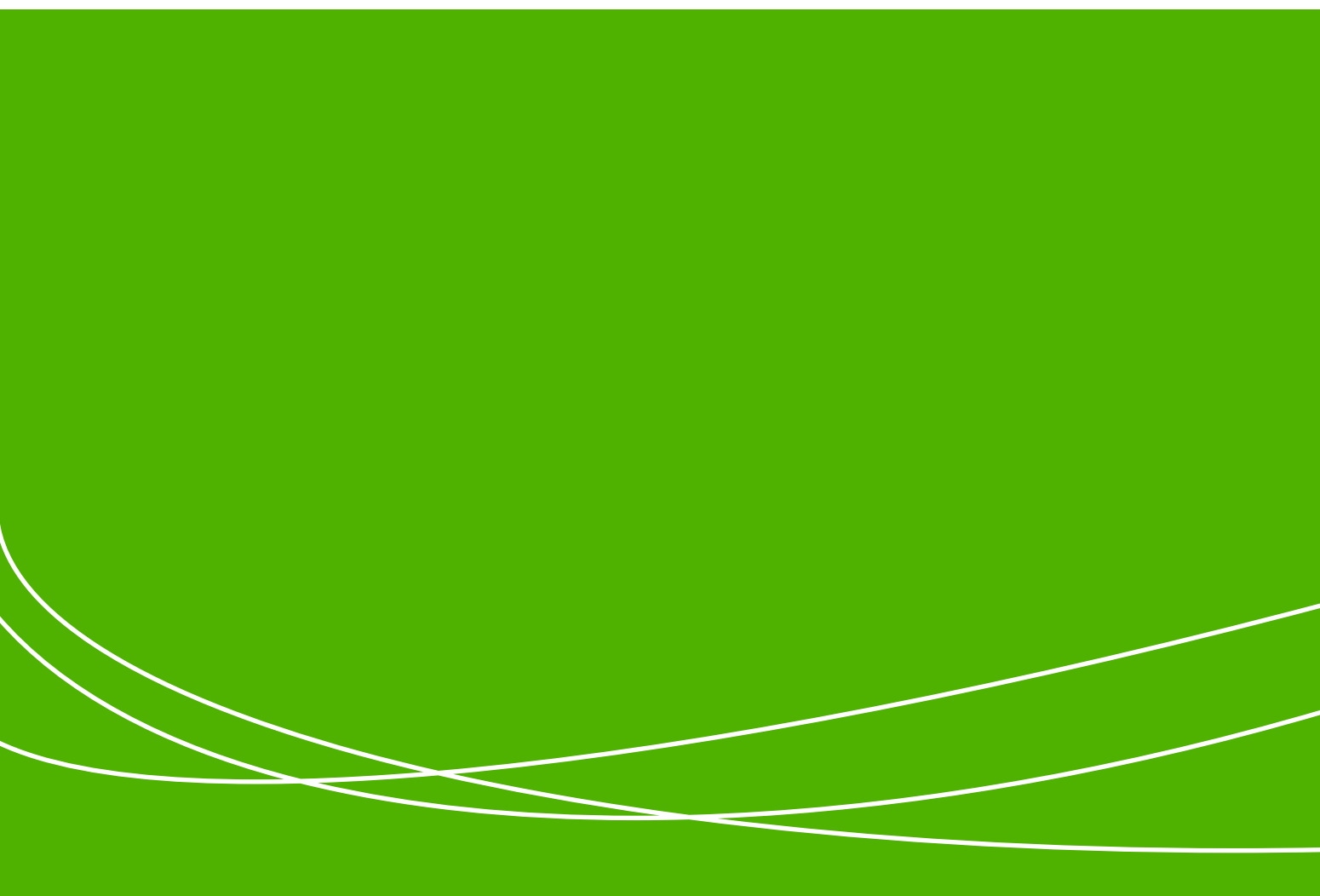
(Kg н.е./1 000 евро БВП (2015 = 100))
(Kg oe/1 000 EUR GDP (2015 = 100))

	2019	2020	2021	2022	2023	
България	363.35	356.40	359.88	350.62	303.23	Bulgaria
ЕС-27	112.00	108.91	108.62	100.26	95.85	EU-27

Източник: Евростат, [Енергийна статистика - количества и](#)
[Индикатори за устойчиво развитие, Цел 7 - достъпна и чиста енергия.](#)

Source: Eurostat, [Energy statistics - quantities and Sustainable Development indicators, Goal 7 -](#)
[affordable and clean energy.](#)

I. ЕМИСИИ ВЪВ ВЪЗДУХА **EMISSIONS IN THE AIR**

Въведение

Емисиите на вредни вещества в атмосферния въздух са изчислени въз основа на данни от специализирано статистическо изследване на Националния статистически институт и информация от Изпълнителната агенция по околна среда към Министерството на околната среда и водите.

За събиране на първичната информация и изчисляване на емисиите на вредни вещества е използвано ръководството на Европейския съюз „ЕМЕР/ЕЕА air pollutant emission inventory guidebook“ и ръководството на Рамковата конвенция на обединените нации по изменение на климата „IPCC Guidelines for National Greenhouse Gas“. За целия период от 1990 г. насам емисиите се преизчисляват съгласно последните варианти на методическите документи. Емисиите са определени по изчислителен метод на базата на следните показатели: консумирано гориво, съдържание на сяра, топлотворна способност, количество произведена продукция и вложени суровини, както и емисионни фактори за съответните замърсители.

Емисиите във въздуха са пряк резултат от стопанската активност в страната. Размерът на емитираните вредни вещества зависи както от количеството на употребените горива и произведената продукция, така и от равнището на използваните технологии. Най-общата характеристика на връзката икономика - околна среда се съдържа в показателя „Емисия на единица брутен вътрешен продукт (БВП)“.

Отнесени към произведения БВП, емисиите характеризират неговата ресурсоемкост (енергоемкост) и структура. Големият разход на енергия за производството на единица БВП се съпътства и с големи емисии на единица БВП и обратното. В дългосрочен план намаляването на емисиите на единица БВП може да се дължи на промени в технологическите процеси - използване на ресурсоспестяващи технологии, пречистване на отпадъчните газове и производство на високотехнологична (с висока добавена стойност) продукция.

В краткосрочен план промените в емисиите на единица БВП се дължат най-вече на промени в структурата на БВП - например увеличаване на относителния дял на услугите за сметка на индустрията. Също така влияние оказва и международната конюнктура.

След 1994 г. съществува обща тенденция за на-

Introduction

The emissions of harmful substances in the air are calculated based on data from a specialized statistical survey of the National Statistical Institute and information from the Executive Environmental Agency at the Ministry of Environment and Water.

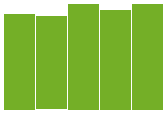
For collecting primary information and calculation of emissions of harmful substances, have been used - methodology the European Union's 'EMEP/EEA air pollutant emission inventory guidebook' and the United Nations Framework Convention on Climate Change 'IPCC Guidelines for National Greenhouse Gas'. For the whole period since 1990, emissions are recalculated according to the last updates of the methodologies. Emissions are estimated using a calculation method based on the following parameters: fuels consumed, sulphur content, calorific value, quantity of produced output and input of raw materials as well as emission factors applicable for the respective pollutants.

The air emissions are a direct result of the economic activity in the country. The amount of the emitted harmful substances depends both on the quantities of consumed fuels and produced output, and the level of technology used. The most common characteristic of the relation economy - environment is contained in the indicator 'Emission per unit of GDP'.

Related to the produced GDP, emissions characterize its resource (energy) intensity and structure. The large energy consumption for unit of GDP production is accompanied with high emissions per unit of GDP and vice versa. In a long-term perspective the reduction of emissions per unit of GDP could be due to changes in the technological processes such as: use of resource-saving technology, waste gases purification and production of high-tech output (output having high value added).

In a short term perspective, the changes in emissions per unit of GDP are mostly due to changes in the GDP structure - for example, increasing the relative share of services at the expense of industry. They are also influenced by the international developments.

After 1994 there is a general trend to reduce

маляване на емисиите от серни оксиди с изключение на 2007 и 2011 година.

През 2023 г. е налице намаление на емисиите на серен диоксид в сравнение с тези през 2022 година.

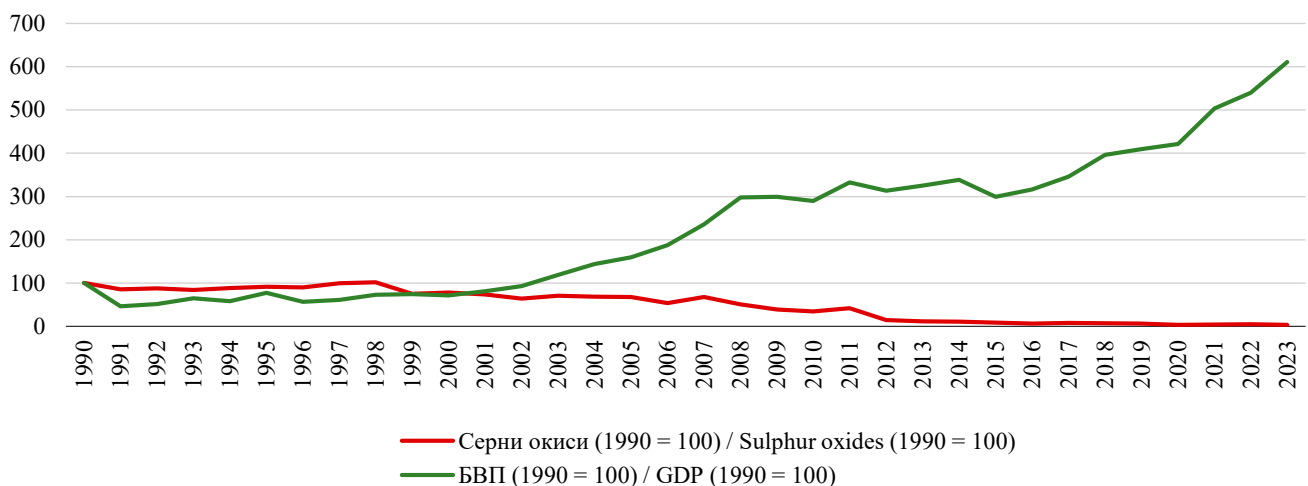
Фиг. 1.1. илюстрира тенденцията на емисиите от серни оксиди на фона на БВП за периода 1990 - 2023 година.

sulphur oxides emissions with the exception of 2007 and 2011.

There is a decrease in sulfur dioxide emissions in 2023 compared to 2022.

Figure 1.1. illustrates the trend of sulfur oxides emissions relative to GDP for the period 1990 - 2023.

Фиг. 1.1. Емисии на серни оксиди и БВП, щ. д., текущи цени за периода 1990 - 2023 година (1990 = 100)
Figure 1.1. Emissions of sulphur oxides and GDP, USD, current prices for the period 1990 - 2023 (1990 = 100)

Емисиите на серни оксиди през 2023 г. са редуцирани 30 пъти от нивото на 1990 г., докато БВП е нараснал над 6 пъти. Поради дългия времеви период изчисленията за БВП са по цени за годината в щатски долари.

В структурата на емисиите от серни оксиди най-голям дял има производството на електро- и топлоенергия (85%), следвани от производствените процеси (13%) и „други източници“ с 2% (фиг. 1.2).

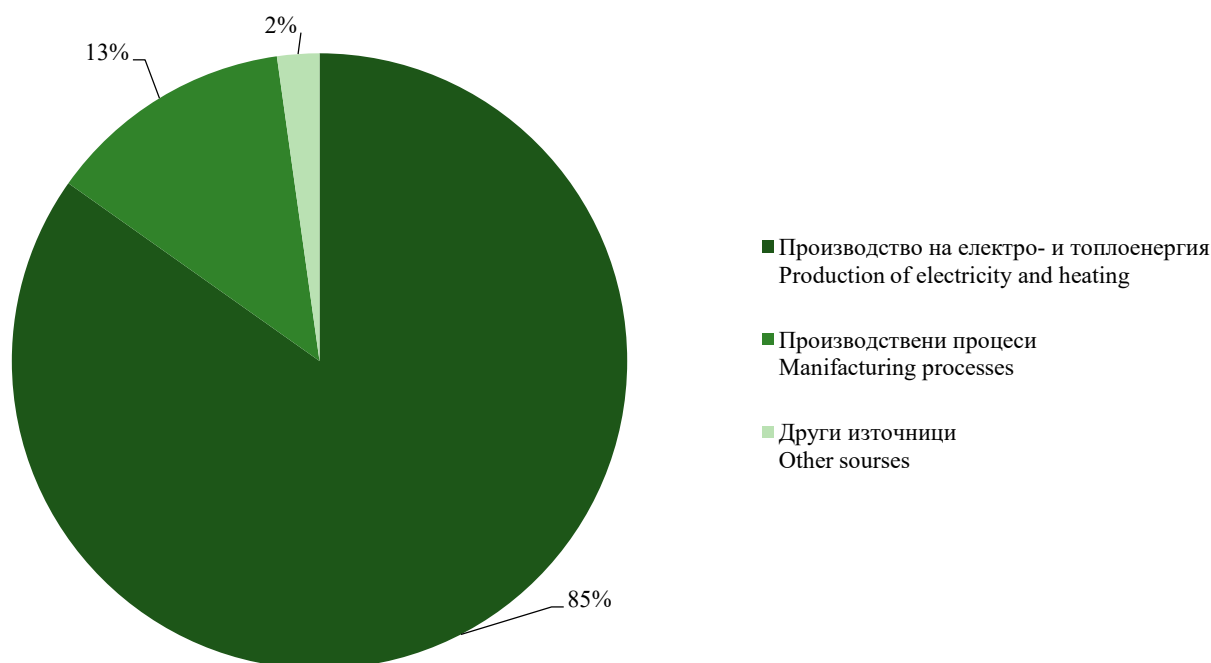
Най-голям дял за емисиите на серни оксиди от „другите източници“ се пада на употребата на горива в бита за отопление - 85%.

Emissions of sulphur oxides in 2023 are reduced 30 times more of those in 1990 and GDP has increased more than 6 times. Because of the long time period the calculations of GDP are in USD.

In the structure of emissions of sulphur oxides, the production of electricity and heating have the biggest share (85%), followed by the production manufacturing processes with 13% and 'other sources' with 2% (Figure 1.2).

The largest share of sulfur oxide emissions from 'other sources' falls on the use of household heating fuels - 85%.

Фиг. 1.2. Относителен дял на емисиите от серни оксиди от основните групи източници през 2023 година
Figure 1.2. Share of the main groups of sulphur oxides emission sources in 2023

Процесите на изгаряне на горива за добив на енергия са с основен принос за емисиите на въглероден диоксид (58%) и с голям принос за тези на серни оксиди (85%). Производствените процеси са с преобладаващ принос за емисиите на неметанови летливи органични съединения (50%). Групата „други източници“, включваща употребата на горива в бита за отопление, обработката и складирането на отпадъци, транспорта и селското стопанство, е с основен принос за емисиите на амоняк (98%), въглероден оксид (84%), диазотен оксид (96%), азотни оксиди (70%), метан (82%) и неметанови летливи органични съединения (48%) и фини прахови частици (ФПЧ2.5 - 84%, и ФПЧ10 - 82%).

Като цяло подреждането на отделните източници на емисии по значимост през 2023 г. е сходно с това от 2022 година.

Combustion processes have the main share in the carbon dioxide emissions (58%) and a big share in the sulphur oxides (85%). Industrial processes have the main share in the non-methane volatile compounds (50%). The ‘Other sources’ group, which includes the use of household heating fuels, transport, agriculture and nature has the biggest share in ammonia (98%), carbon oxide (84%), dinitrogen oxide (96%), nitrogen oxides (70%), methane emissions (82%) and non-methane volatile compounds (48%) and fine particulate matter (PM2.5 - 84%, and PM10 - 82%).

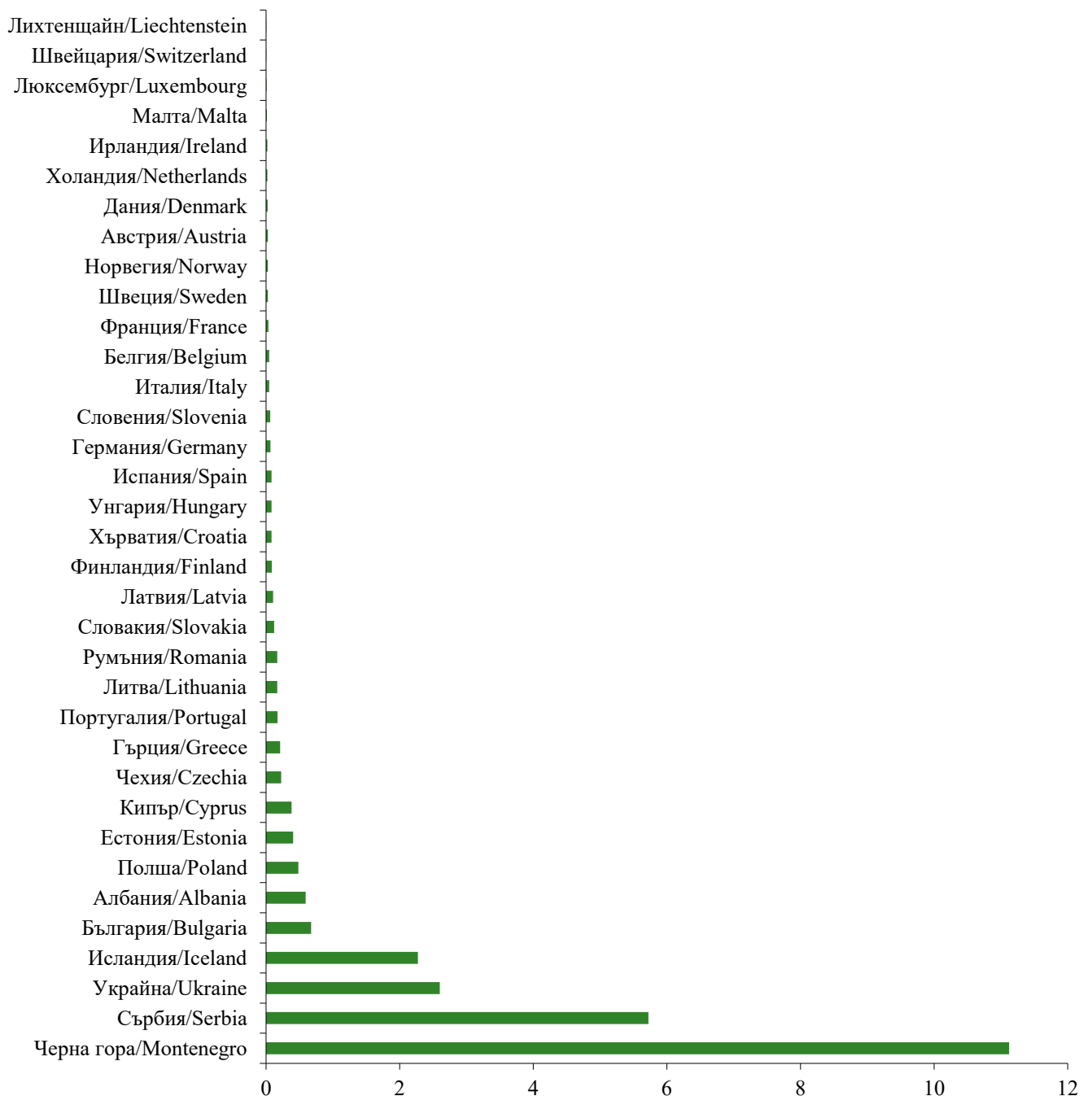
Overall the shares of the sources of emissions in 2023 are similar to those of 2022.

Съпоставката на емисиите с БВП за страната показва устойчива тенденция към намаление на замърсяването на единица произведен БВП, но при сравнението с други държави се вижда, че емисиите на серни оксиди на единица БВП в България са високи (фиг. 1.3).

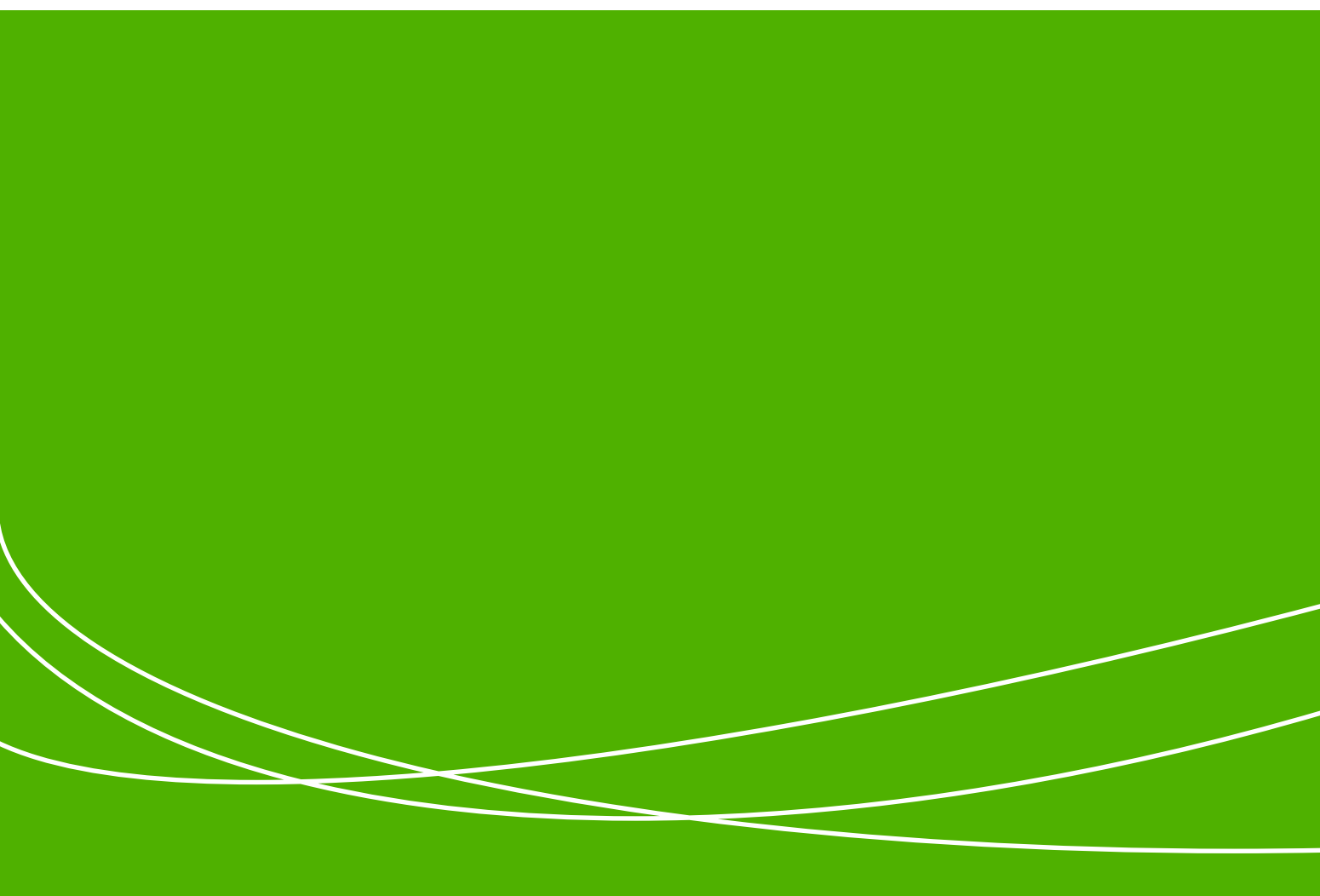
The comparison of emissions to GDP for the country shows a steady downward trend in pollution per unit of GDP but in comparison with other countries it's evident that emissions of sulphur oxides per unit of GDP in Bulgaria are high (Figure 1.3).

Фиг. 1.3. Емисии на серни оксиди, кг за 1 000 евро БВП, за 2022 година

Figure 1.3. Emissions of sulphur oxides, kg per 1 000 euro GDP, for 2022

II. ВОДА WATER

Въведение

Източник на данни за водоползването са годишните статистически изследвания за водите, провеждани от НСИ:

- Обществено водоснабдяване, канализация и пречистване - изчерпателно наблюдение. Данните се събират от дружествата за събиране, пречистване, доставяне на води и събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води (ВиК оператори и оператори на СПСОВ за питейни и отпадъчни води - ВиК и общини);

- Водоснабдяване чрез напоителни системи е изчерпателно статистическото изследване, което обхваща предприятия и местни единици, чиято дейност е доставяне и разпределение на вода чрез напоителни/хидромелиоративни системи до крайните потребители;

- Водопотребление - изчерпателно статистическо наблюдение, съсредоточено върху поголемите водоползватели - предприятия, за чиято дейност постъпват или са добити общо над 36 хил. куб. м вода/год. и общо над 20 хил. куб. м вода/год. за целите напояване на земеделски площи, животновъдство, промишлени цели (вкл. охлаждане). Доброволно представят данни и предприятия под този критерий. Изчерпателно се наблюдава водоползването във ВЕЦ/ПАВЕЦ. Не е обхванато собственото водоснабдяване от домакинствата.

Представените резултати са изчислени на базата на отчетените статистически данни, пропорции и оценки. Данните са представени на равнище „статистически райони“ и „райони за басейново управление на водите“.

Респондентите отчитат водните обеми чрез водомери, а при липса на такива - чрез капацитета на помпите, умножен по времето за тяхната работа; потребление на енергия от помпите, специфичен фактор или други.

Introduction

Data Source for water statistics is the annual statistical surveys on water, conducted by NSI:

- Survey on water supply, sewage and treatment - exhaustive survey. Data are collected from water supply companies dealing with water collection, treatment, water supply and wastewater collection, discharge and treatment (public water supply companies, irrigation systems and UWWTP operators);

- The statistical survey is comprehensive and covers enterprises and local units whose activity is the supply and distribution of water through irrigation/hydrumelioration systems to end users;

- Survey on water use - the statistical survey is comprehensive and covers the larger water users - enterprises for whose activities a total of over 36 thousand cubic meters of water enters or is extracted per year and a total of over 20 thousand cubic meters of water yearly for irrigation of agricultural areas, livestock and industrial purposes (including cooling). Voluntarily submit data enterprises under this criterion. Water used for hydro energy production (HPP/HSHP) is a separate exhaustive survey. Self-supply by households is not covered.

The presented results are calculated on reported statistical data, proportions and estimates. Data are presented at the levels of 'statistical regions' and River Basin Districts (RBD) level.

Respondents report water volumes through watermeters, and at the lack of these - through the pump capacity multiplied by the time of their work; energy consumption of pumps, specific factor or others.

Налични възобновяеми пресни водни ресурси

Източник на данни за водните ресурси е Министерството на околната среда и водите въз основа на данни и от Националния институт по метеорология и хидрология и Изпълнителната агенция „Проучване и поддържане на река Дунав“ към Министерството на транспорта и съобщенията.

Водните ресурси се отнасят до наличната за използване вода в дадена територия и включват пресните повърхностни и подземни води. Пресните възобновяеми водни ресурси се изчисляват като сума от вътрешния отток (валежите минус действителната евапотранспирация) и външния приток. Външният приток отразява притока на води от съседни територии.

С цел да се вземат предвид годишните колебания на валежите и изпаренията възобновяемите пресни водни ресурси се изчисляват от годишни данни, осреднени за период от поне 30 последователни години. Наличните водни ресурси в страните се определят от климатичните условия, геоморфологията, земеползването и трансграничните водни потоци. Преобладаващата част от възобновяемите пресни ресурси (средномногогодишно) се определя, както в повечето страни, от външния приток от Дунавския басейн. През 2023 г. пресните водни ресурси на България се оценяват на 106 656 млн. м³. Външният приток от р. Дунав формира 88% от възобновяемите пресни ресурси на страната през 2023 година. Вътрешният отток се оценява на 11 941 млн. м³.

Available renewable freshwater resources

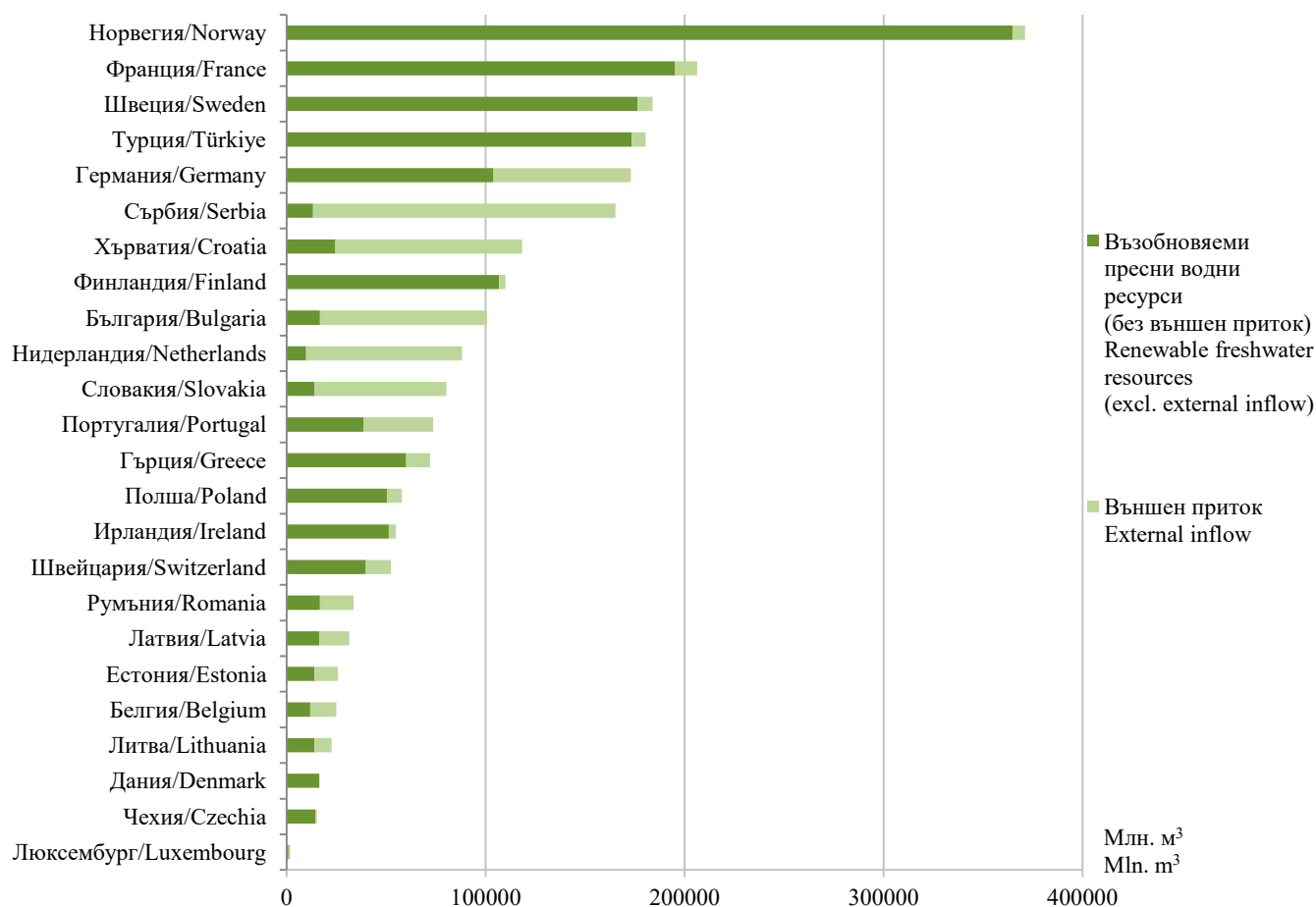
Data sources are the Ministry of Environment and Water, National Institute of Meteorology and Hydrology and Executive agency for exploration and maintenance of the Danube River (Ministry of Transport and Communications).

Water resources refer to the water available for use in a territory and include surface waters and groundwater. Renewable water resources are calculated as the sum of internal flow (which is precipitation minus actual evapotranspiration) and external inflow. Actual external flow refers to the rivers and groundwater, coming from neighboring territories.

In order to take into account the annual fluctuations in rainfall and evapotranspiration, renewable freshwater resources are calculated from annual data averaged over a period of at least 30 consecutive years. Freshwater availability in a country is determined by climate conditions, geomorphology, land uses and transboundary water flows. Most of the renewable freshwater resources are determined by external inflows, as in most Danube basin countries. In 2023, the available renewable freshwater resources in Bulgaria are estimated at 106 656 mln. m³. External inflow from the Danube, formed 88% of the country's fresh renewable resources in 2023. The value of internal flow is estimated at 11 941 mln. m³.

Фиг. 2.1. Налични възобновяеми пресни водни ресурси за някои европейски страни (средномногогодишни, последни налични данни)

Figure 2.1. Available renewable freshwater resources for some European countries (LTAA, latest available data)

Източник: Евростат.

Source: Eurostat.

Други страни, при които се регистрира голяма зависимост от външния поток, са Хърватия, Сърбия, Нидерландия, Словакия. Ако се приспадне външният приток, възобновяемите водни ресурси на България се оценяват на 99 441 млн. м³ (средномногогодишно) и са неравномерно разпределени на територията на страната. На първо място по наличност е Източнобеломорският, а на последно - Черноморският басейнов район.

Счита се, че пресните водни ресурси на човек от населението са важен показател за измерване на устойчивостта на водните ресурси. Според Световния доклад за развитието на водите на ООН една страна изпитва „воден стрес“, когато годишните водни ресурси спадат под 1 700 м³ на жител. През 2023 г. пресните водни ресурси средно на човек в България се оценяват на 16 544 м³, включително дунавските води и друг външен приток, а без тях - 1 911 м³.

Other countries, where a high dependence on the external flow is registered, are Croatia, Serbia, the Netherlands, Slovakia. If the external inflow is deducted, then the volume of renewable freshwater resources is 99 441 mln. m³ (LTAA) and is unequally allocated at the territory. On first place by availability, it is East Aegean, and on last place - the Black Sea River Basin District.

Freshwater resources per inhabitant are considered an important indicator for measuring the sustainability of water resources. According to the 'World water development report' of the United Nations, a country experiences 'water stress' when its annual water resources drop below 1 700 m³ per inhabitant. In 2023, Bulgaria freshwater resources per capita are estimated 16 544 m³ (include Danube) and 1 911 m³ (excluding external flow).

Водоснабдяване, водовземане

Иззетите пресни води (брuto) за икономиката включват водочерпенето за водоснабдяване (ВиК и напоителни системи) и за собствено снабдяване на предприятията. Водата за производство на хидроенергия е отделна категория и не е включена в общото водовземане. Не е обхванато и собственото водоснабдяване на домакинствата.

Водата е от съществено значение за живота, тя е незаменим ресурс за икономиката и играе фундаментална роля в цикъла на регулиране на климата. Между 2009 и 2023 г. се наблюдава намаляване на водовземането. В България, традиционно, основната част от иззетата за икономиката вода се осигурява от повърхностни водоизточници (язовири, реки и езера) - средногодишно около 90%, като този процент остава постоянен в годините. През 2023 г. в страната са иззети общо 5.34 млрд. м³ пресни води, което е с 3% по-ниско спрямо 2022 година.

През 2023 г. водовземането от повърхностни източници се оценява на 4.79 млрд. м³, 39% от това количество е иззето от язовири, а останалите от реки и езера. И през тази година количествата на добитите подземни води се запазва относително постоянен (0.55 млрд. м³ или около 10% от общо иззетите пресни води). През 2023 г. иззетите води за охлаждащи процеси в енергийния сектор са 3.48 млрд. м³ при 3.66 млрд. м³ през 2022 година. Запазва се тенденцията над 60% от иззетите пресни води в България да се използват за охлаждащи процеси в енергетиката.

През 2023 г. най-значим е делът на водите за сектор „Индустрия“ (69%) от пресните води, сектор „Обществено водоснабдяване - ВиК“ (15%) и сектор „Селско, горско и рибно стопанство“ (16%).

Една част от иззетите води се използва за крайно потребление, а останалата част са загуби на вода (течове, изпарения, неточности при измерването и други физически загуби). Загубите във водоснабдителния сектор (ВиК и напоителни системи) през 2023 г. се оценяват на 0.83 млрд. м³.

Water abstraction, water supply

Fresh water abstraction is calculated as a sum of water abstracted for water supply (irrigation systems and public water supply (PWS) and self-supply of enterprises. Water for hydropower production is a separate category and is not included in the general reception. Self-supply of the households is excluded from total water abstraction.

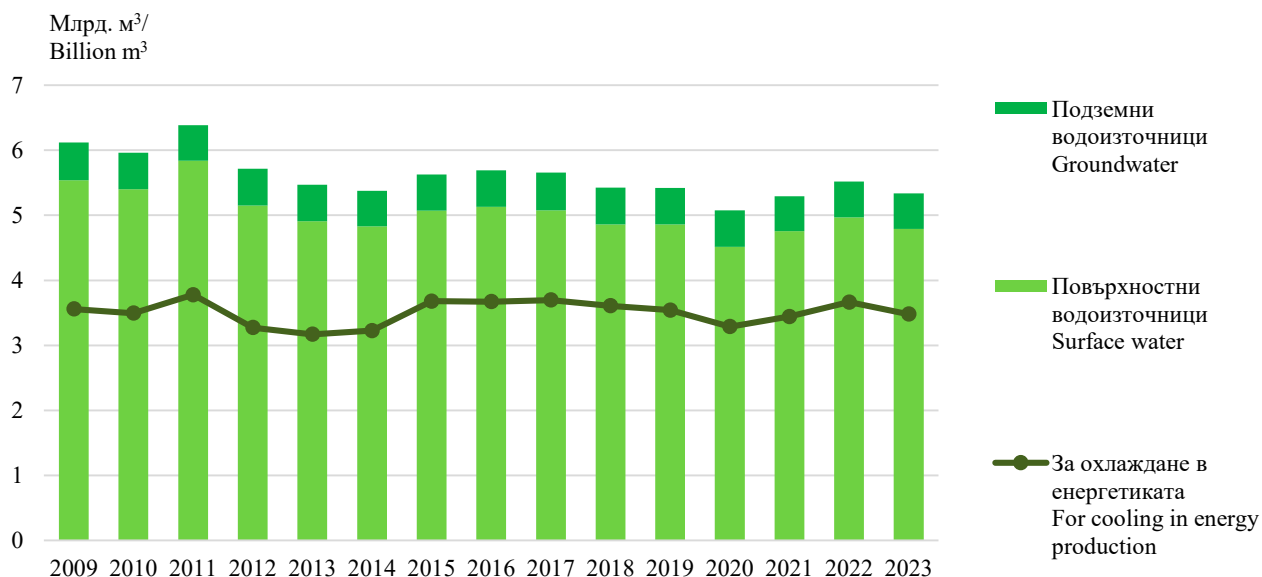
Water is essential for life, it is an indispensable resource for the economy and plays a fundamental role in the climate regulation cycle. Between 2009 and 2023, a decrease in water abstraction was observed. In Bulgaria, traditionally, the main part of the abstracted water for the economy is provided by surface water sources (dams, rivers and lakes) - an annual average of about 90%, and this percentage remains constant over the years. In 2023, a total of 5.34 billion m³ of fresh water were abstracted in the country, which is 3% less than in 2022.

In 2023, surface water abstraction from surface sources is estimated at 4.79 billion m³, 39% of this amount being extracted from dams and the rest from rivers and lakes. This year, the quantities of groundwater abstraction remain relatively constant (0.55 billion m³ or about 10% of total freshwater abstraction). In 2023, the abstracted water for cooling process in energy sector are 3.48 billion m³ compared to 3.66 billion m³ in 2022. The trend of over 60% of freshwater abstraction in Bulgaria being used for cooling process in energy sector continues.

In 2023, the most significant share of water is in the 'Industry' sector (69% of freshwater), the 'Public water supply' sector (15%) and 'Agriculture, forestry and fishing' sector (16%).

One part of abstracted water is used for final consumption, the other represents water losses (leaks, water vapor or inaccuracies in measurement and others physical losses). The estimated losses in water supply sector (water supply and irrigation systems) in 2023 are 0.83 billion m³.

Фиг. 2.2. Иззети пресни води общо за страната
Figure 2.2. Freshwater abstraction total for the country

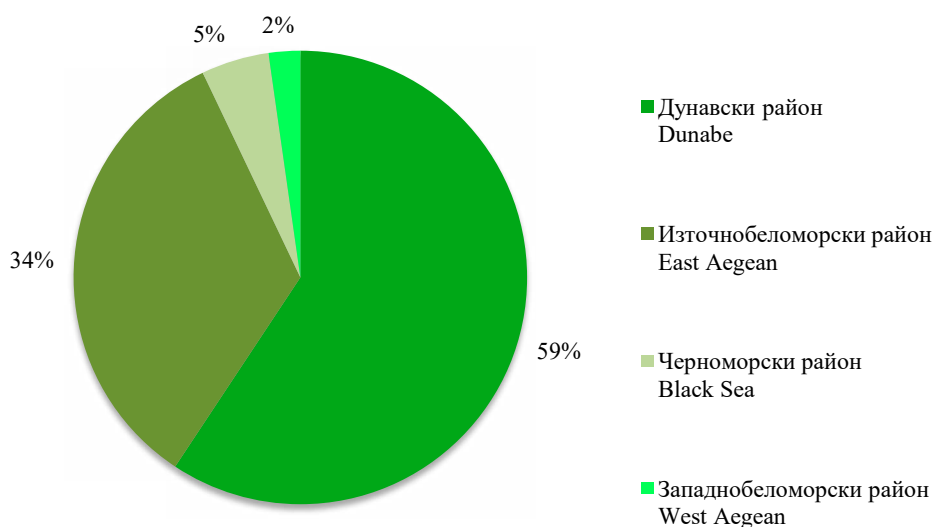
Източник: НСИ.

Source: NSI.

Регионалните различия в страната се определят от териториалното разположение на водоползващите дейности и други природо-географски особености. Водещо място заемат районите с голям дял на водите за охлаждане в енергетиката - Дунавски и Източнореломорски басейнов район.

The regional differences in the country are determined by the territorial location of the waterusing activities and other nature-geographic features. Leading place occupy the areas with a large share of the water for cooling in the energy sector - the Danube and the East Aegean River Basin Districts.

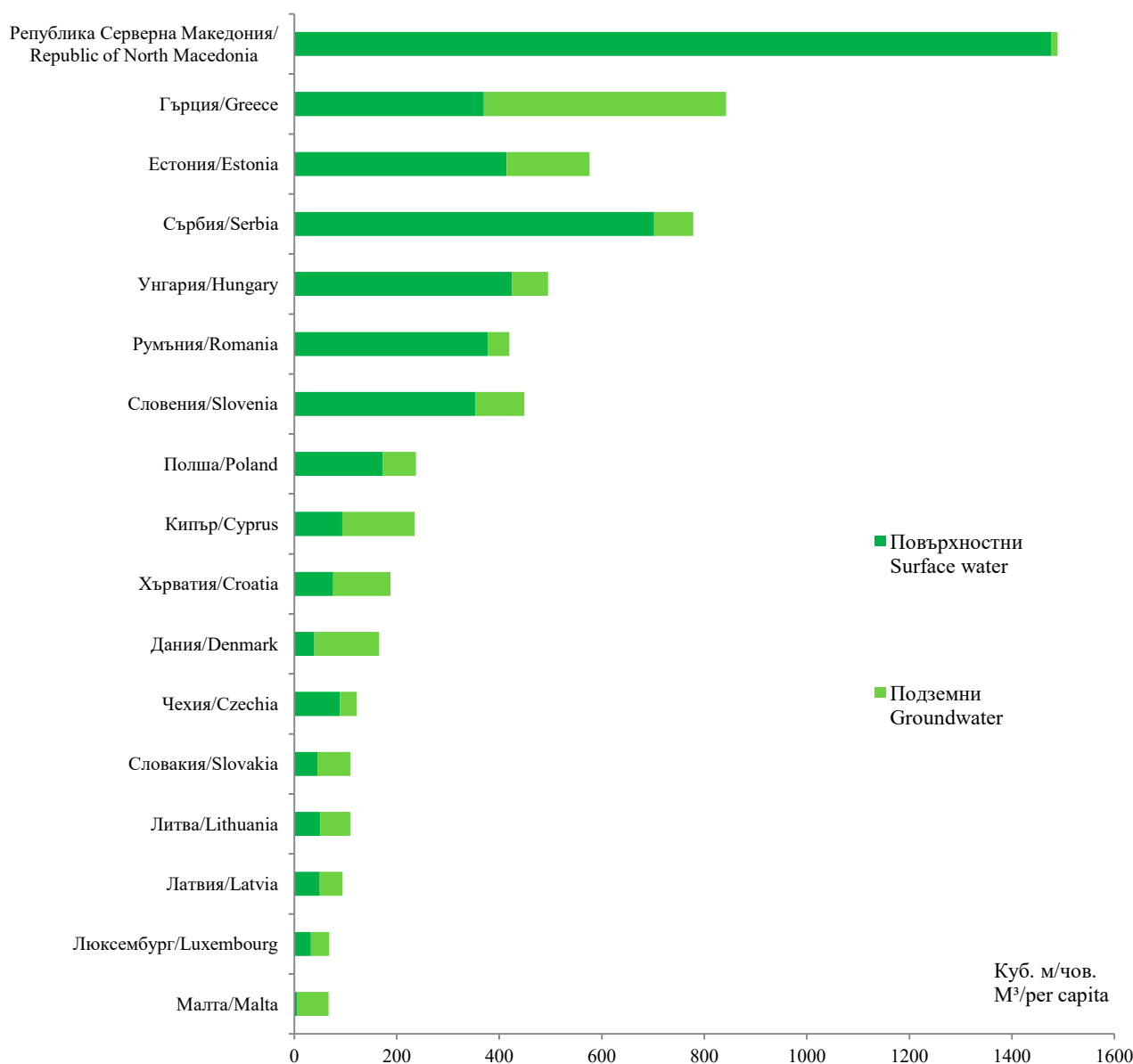
Фиг. 2.3. Иззета прясна вода по басейнови райони за управление на водите (без водите за производство на хидроенергия)
Figure 2.3. Water abstraction by River Basin Districts (excl. water for hydroenergy production)

Значимите обеми на водите за охлаждане поставят България сред страните с високо равнище на водоземане средно на човек от населението. През 2023 г. добитите води средно на човек в страната се оценяват на 828 м³/чов., от които повърхностни - 743 м³/човек.

The significant volumes of cooling water place Bulgaria among countries with high level of water abstraction on average per capita. In 2023, the average waterdraw per capita in the country is estimated at 828 m³ per capita, of which surface - 743 m³ per capita.

Фиг. 2.4. Иззети пресни води средно на човек за някои европейски страни през 2023 година
Figure 2.4. Freshwater abstraction average per capita for some European countries in 2023

Източник: Евростат.

Source: Eurostat.

Индекс на експлоатация на водите (ИЕВ)

Индексът на експлоатация на водите илюстрира натиска на водовземането върху наличните пресни водни ресурси. Изчислява се като съотношение между годишния обем на иззетите пресни води (без тези за хидроенергия) и средно-многогодишния обем на наличните възобновяеми пресни водни ресурси на страната. Счита се, че предупредителният праг, който отличава районите без стрес от тези с недостиг на вода, е 20%. С остър недостиг на вода са районите с индекс над 40%. При индекс под 10% няма стрес на водната екосистема, а между 10 и 20% стресът е нисък. Въпреки че показателят има определени недостатъци и е в процес на усъвършенстване, чрез него може да се илюстрират някои тенденции и регионални различия.

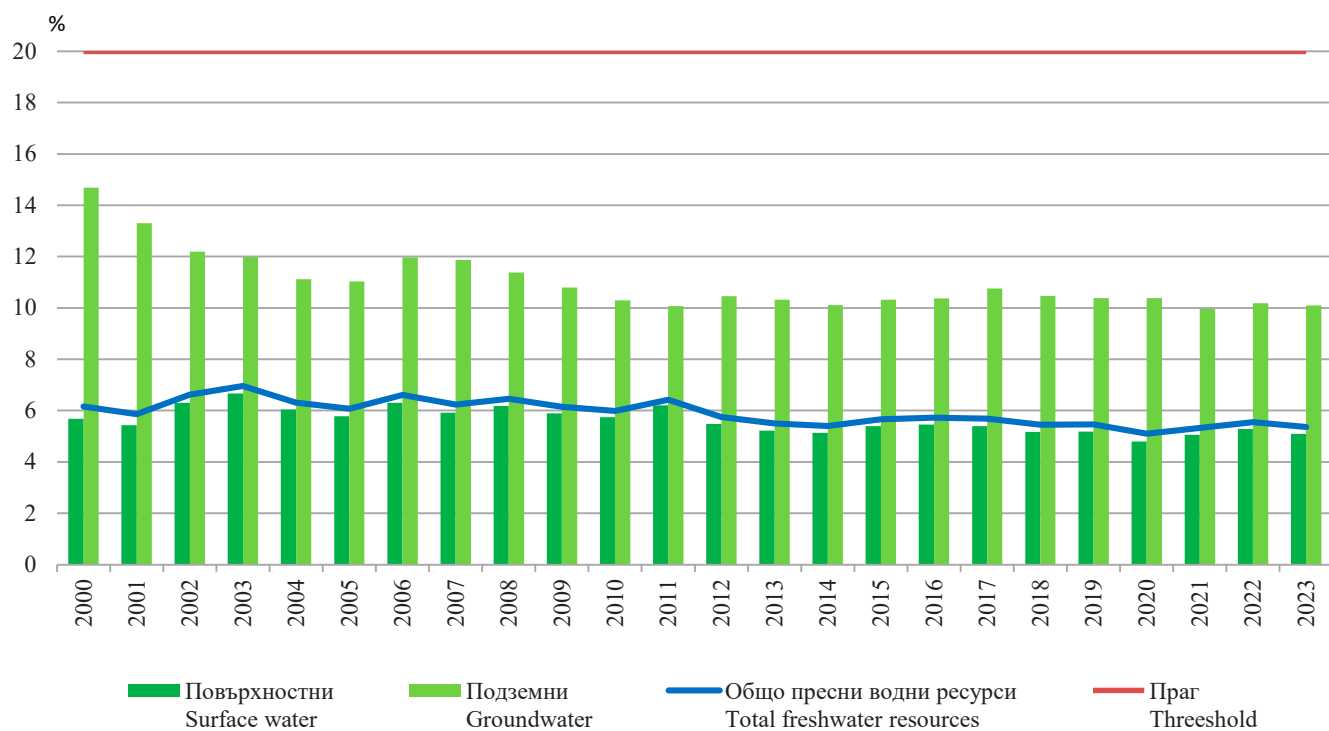
Съгласно приетите прагове индексът на експлоатация след 1991 г. не показва стрес върху пресните водни ресурси в България. През 2023 г. индексът е оценен на 5.4%, което е близо до средния за периода 2000 - 2023 г. (6.0%). На национално ниво не се установяват определени различия на индекса на експлоатация на наличните пресни водни ресурси през сухите и многоводните години. Показателят съдържа известни ограничения, например не отчита върнатите води след употреба, които също могат да бъдат използвани като ресурс; не отчита регионални и сезонни различия (например засушаване през лятото).

Water exploitation index (WEI)

The water exploitation index illustrates the pressure of water abstraction on the available freshwater resources. WEI is calculated as a ratio between the total annual freshwater abstracted (excl. water for hydroelectricity) and the long-term annual average (LTAA) of renewable freshwater resources. It is considered that the warning threshold which distinguishes a non-stressed region from a stressed one is 20%. Severe water stress can occur in regions with WEI over than 40%. WEI less than 10% indicates no-stress, and WEI between 10% and 20% - low stress. Although the indicator has certain weakness and is in a process of improvement, it can illustrate some trends and regional differences.

After 1991, the WEI doesn't show a stress on the freshwater resources in Bulgaria according to defined thresholds. In 2023, the index is estimated at 5.4%, which is close to the average for the period 2000 - 2023 (6.0%). At national level, distinctions in the water exploitation index of available fresh water resources over dry and wet years are not recorded. However the indicator is limited for several reasons - it is not accounts water that back in water body, their available and can be used after that. Secondly, the abstraction and WEI are national data and disregard regional and seasonal changing conditions during the course of the year.

Фиг. 2.5. Индекс на експлоатация на водните ресурси за България
 Figure 2.5. Water exploitation index for Bulgaria

Източник: НСИ и МОСВ.

Source: NSI and MOEW.

Обществено водоснабдяване (ВиК)

Източник на данни за общественото водоснабдяване е изчерпателното статистическо изследване „Водоснабдяване, канализация и пречистване“.

Общественото водоснабдяване (ВиК) е с относително малък дял във водовземането, но е във фокуса на вниманието, тъй като осигурява питейна вода на 99.4% от населението на страната. Подадената вода през 2023 г. е 853 млн. м³, като през последните години не търпи значителни отклонения. Общата консумация на вода (фактурирана и нефактурирана) през 2023 г. съставлява 43% от подадената вода. Останалата част - 57%, са загуби на вода (при транспорта на водата, неразрешено потребление, неточности при измерванията и други). Загубите при транспорта на водата (реални загуби) през 2023 г. се оценяват на 47% от подадената вода.

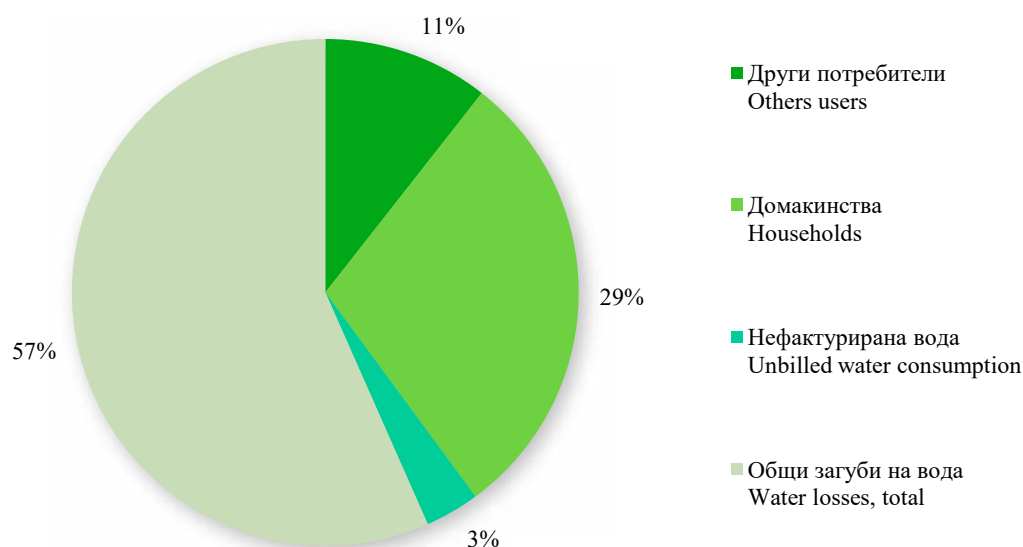
Public water supply (PWS)

Data source for Public water supply is the exhaustive statistical survey 'Water Supply, Sewerage and Treatment'.

Public water supply (PWS) has a relatively small share in water abstraction, but is in the focus of attention as it provides drinking water to 99.4% of population in the country. The water supplied in 2023 is 853 million m³, and in recent years it has not suffered significant deviations. The total water consumption (billed and unbilled) in 2023 constitutes 43% of the water supplied. The rest are water losses - losses at transport of water, unauthorized consumption, inaccuracies in measurements and others (57% of the water supplied). Water losses during transport (real losses) in 2023 are estimated at 47% of the water entering the system.

Фиг. 2.6. Подадена вода от общественото водоснабдяване през 2023 година

Figure 2.6. Distribution of water by Public water supply in 2023

Източник: НСИ.

Source: NSI.

През 2023 г. количеството на консумираната вода (фактурирана и нефактурирана) е 370 млн. кубични метра. Преобладаващата част от фактурираната вода е за водоснабдяване на домакинствата - 73%, за други потребители - 27%. Нефактурираната вода (за технологични, противопожарни и други цели) съставлява 8% от общата консумация.

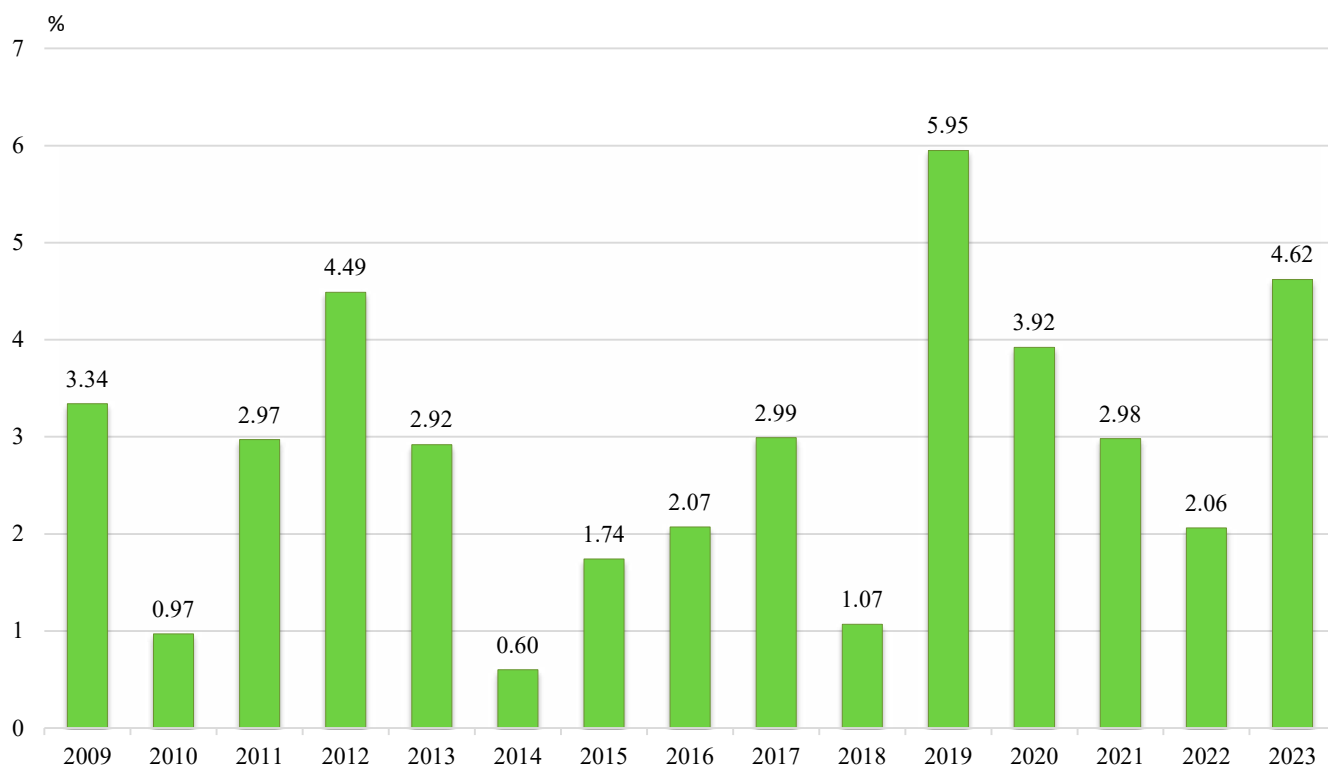
През 2023 г. 4.6% от населението в страната е било на режим на водоснабдяване поради недостиг на вода (засушаване). През 2023 г. най-засегнат от сезонен режим на водоснабдяване е Северозападния район (25.4% от населението) и по конкретно областите Плевен (51.9%) и Ловеч (45.6%). Други засегнати области са Търговище (21.4%) и Перник (14.0%).

In 2023, the reported water consumption (billed or unbilled) was 370 mln. m³. The majority was for households water supply - 73%, for other users - 27%. The unbilled water (for technological, fireproof and other purposes) accounts 8% of total water consumption.

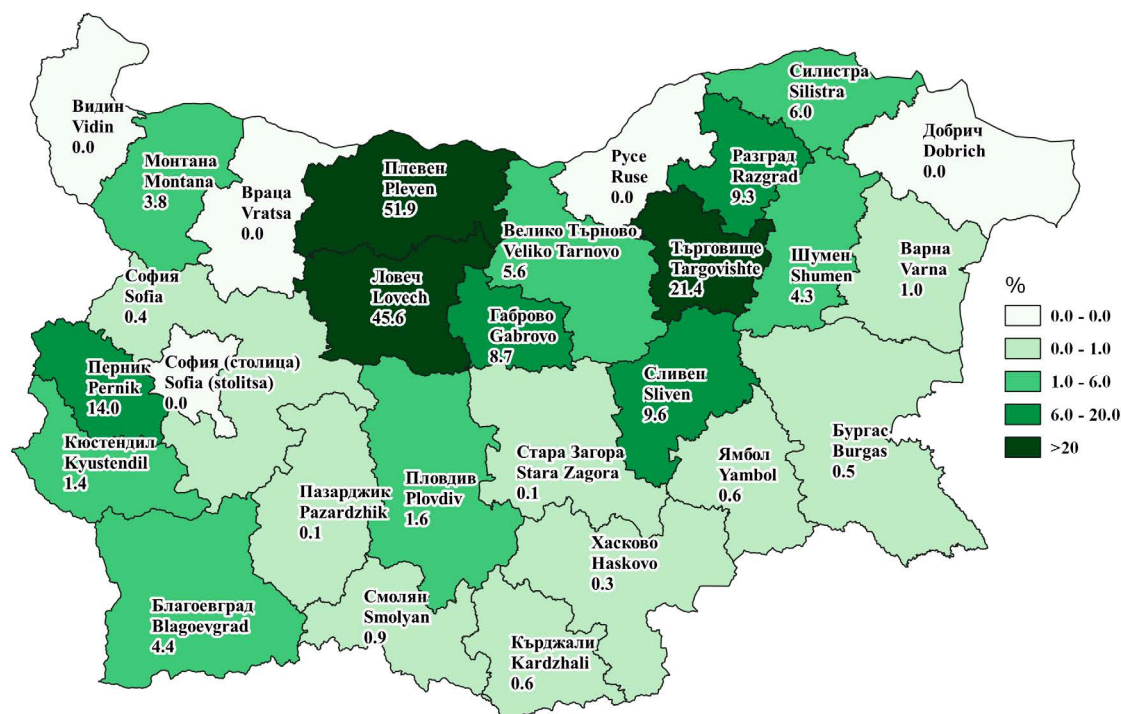
In 2023, about 4.6% of the population was under a water supply regime due to water scarcity. In 2023, the Severozapaden region (25.4% of the population) and specifically the districts Pleven (51.9%) and Lovech (45.6%) are most affected by seasonal water supply. Other affected districts are Targovishte (21.4%) and Pernik (14.0%).

Фиг. 2.7. Население с режим на водоснабдяване (поради засушаване)

Figure 2.7. Population with water supply regime (drought)

Фиг. 2.8. Население на режим на водоснабдяване (поради засушаване) по области през 2023 година
 Figure 2.8. Population with water supply regime (drought) by districts in 2023

Общата дължина на водопроводната мрежа (експлоатирана от ВиК) през 2023 г. е 76 870 километра. Реконструирани или подменени са 531 километра.

The total length of the water supply network (operated by PWS) in 2023 is 76 870 kilometres. Reconstructed or changed water supply network are 531 kilometres.

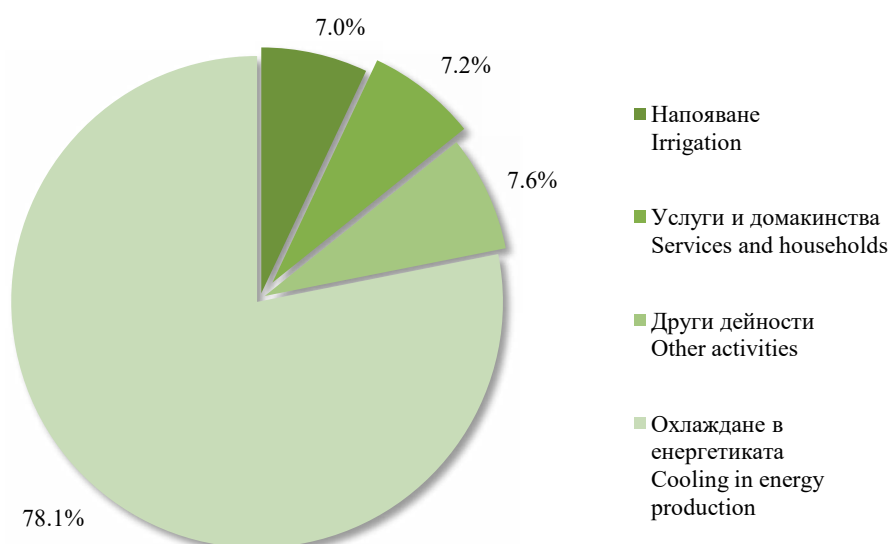
Използвана вода

Използваната вода е сума от използваните пресни и непресни води от собствено водоснабдяване и доставената вода от ВиК, напоителни системи и други предприятия (напр. сурова и отпадъчна вода, получена от съседни предприятия).

Източник на данни са статистическите изследвания за водите. Информацията по индустриални дейности се основава на отчетени данни и оценки.

Използваните пресни и непресни води от крайните потребители в страната следват равнищата на иззетите води. Най-значими са водните количества, използвани в индустриалния сектор и за напояване. През 2023 г. общото количество на използваната вода е 4.5 млрд. м³. С най-голям дял във водоползването са водите за охлаждащи процеси в енергетиката (78% от използваната вода). Тези води се осигуряват предимно от собствено снабдяване и след употреба обикновено се връщат обратно във водоизточника. Използваната вода за напояване на земеделски култури през 2023 г. е 313 млн. кубични метра. Общо използваната вода и по основни дейности се оценява като относително постоянно в последните години.

Фиг. 2.9. Структура на използваната вода по основни дейности през 2023 година
Figure 2.9. Structure of water used by purpose in 2023

Water use

The water used is the sum of the fresh and non-fresh water used from own water supply and the water supply from the public water supply, irrigation systems and other enterprises (e.g. raw and wastewater from neighboring enterprises).

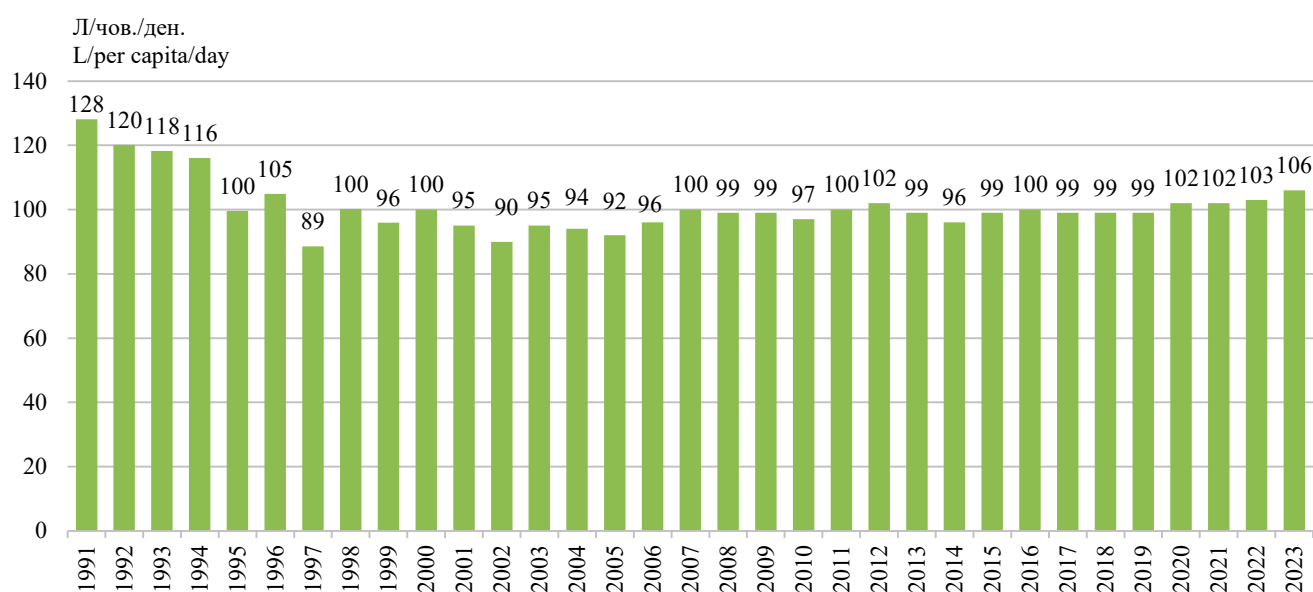
Data source is water statistical surveys. Information on industrial activities is based on reported data, and estimates.

The levels of freshwater used and non-freshwater follow the level of abstracted water. The most significant are the quantities of water used in the industrial sector and for irrigation. The total use of freshwater and non-freshwater in the country in 2023 is estimated at 4.5 billion m³. The largest share of water use is for cooling processes in the energy sector (78% of the water used). This water is mainly provided by own supply and after use is usually returned to the water source. The water used for irrigation in 2023 is 313 million m³. The total amount of water used and by main activities is estimated to have been relatively constant in recent years.

Потреблението на питейна вода от домакинствата в страната варира в относително тесни граници през годините. Доставената вода от ВиК през 2023 г. е 250 млн. м³, или 106 л средно на човек на ден. Може да се направи изводът, че от 2020 г. насам се наблюдава трайно покачване на потреблението на вода.

Water consumption by households in the country varies within relatively narrow limits over the years. The water supplied from the PWC in 2023 is 250 mln. m³, or 106 liters per capita per day. It can be concluded that since 2020 there has been a steady increase in water consumption.

Фиг. 2.10. Потребление на вода от домакинствата от общественото водоснабдяване (ВиК)
Figure 2.10. Water use by households from Public water supply

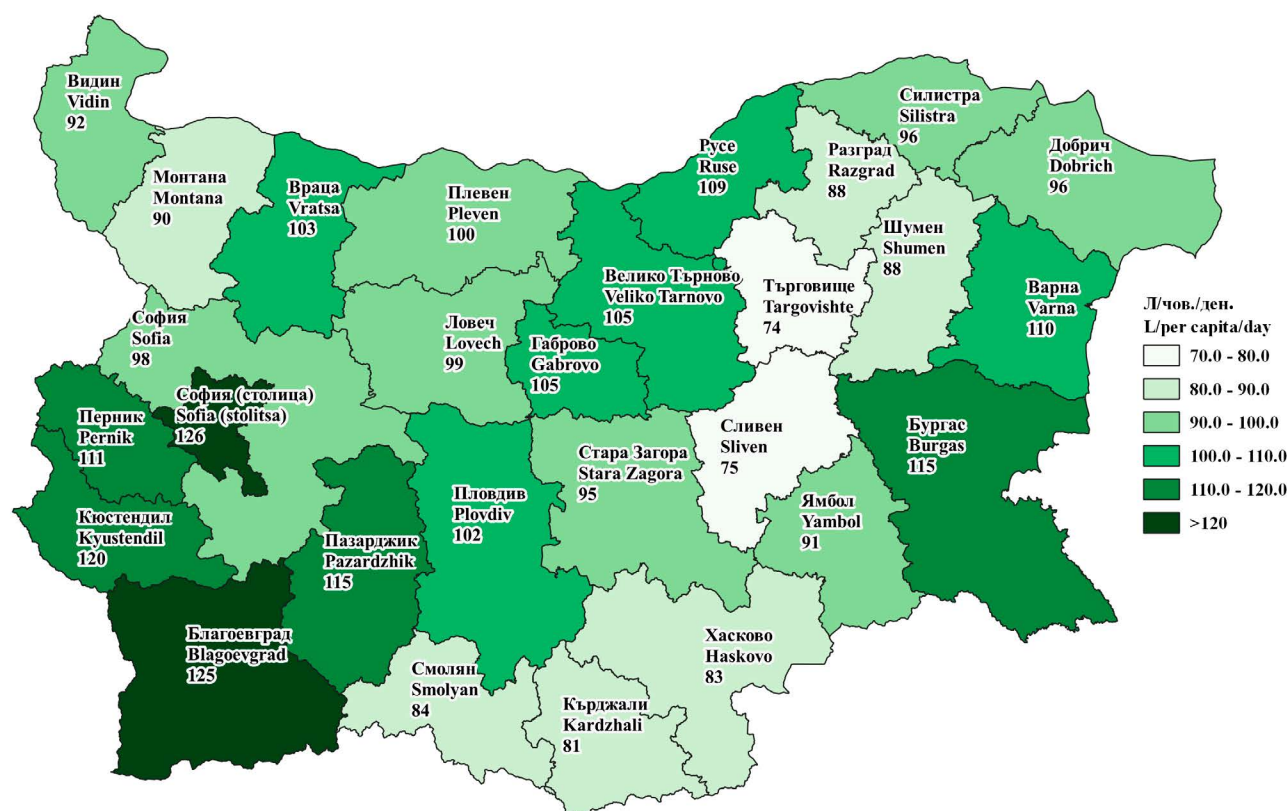
Източник: НСИ.

Source: NSI.

Регионалните данни сочат, че през 2023 г. най-голямо е потреблението на вода при домакинствата от областите София (столица) (126 л/чов./ден.), Благоевград (125 л/чов./ден.), Кюстендил (120 л/чов./ден.), Бургас и Пазарджик (115 л/чов./ден.), а най-ниско - в областите Търговище (74 л/чов./ден.), Сливен (75 л/чов./ден.), Кърджали (81 л/чов./ден.) и Хасково (83 л/чов./ден.). Тази тенденция остава относително постоянна в последните години.

Regional data show that in 2023 the largest consumption of water in households is in the districts Sofia (stolitsa) (126 l/per capita/day), Blagoevgrad (125 l/per capita/day), Kyustendil (120 l/per capita/day), Burgas and Pazardzhik (115 l/per capita/day), and the lowest - in districts Targovishte (74 l/per capita/day), Sliven (72 l/per capita/day), Kardzhali (79 l/per capita/day) and Haskovo (83 l/per capita/day). This trend has remained relatively constant over the past years.

Фиг. 2.11. Потребление на питейна вода от домакинствата по области през 2023 година
Figure 2.11. Drinking water used by households by districts in 2023

Отвеждане и пречистване на отпадъчните води

Образувани води от точкови източници са водите, които след употреба се отвеждат в обществената канализация и водните обекти. Разграничени са две категории - отпадъчни води и води от охлаждащи процеси. Пречистването на генерираните отпадъчни води включва третиране на място или в селищни станции (СПСОВ).

Общото количество на водите, отведени във водни обекти, е изчислено като сума от заустените от наблюдаваните предприятия, обществената канализация/СПСОВ и домакинствата със собствено/независимо третиране. Към отведените отпадъчни води от обществената канализация са включени и тези от неточкови източници (дъждовни, дренажни и други неразпределени води).

През 2023 г. от икономиката и домакинствата са образувани около 408 млн. м³ отпадъчни води. С най-голям дял са отпадъчните води, образувани от битовия сектор - 65% от общото количество (без преработените води от охлаждане). Преобладаващата част от тях се отвеждат в обществената канализация и селищните пречиствателни станции за отпадъчни води (СПСОВ). Отработените води от охлаждащи процеси са 3 405 млн. м³.

Sewage and treatment of wastewater

Water generated from point sources is water which after usage leaves the plant site and is discharged into the public sewerage and water bodies. Two categories are distinguished - wastewater and processed water from cooling processes. The treatment of generated wastewater includes treatment on site or in urban wastewater treatment plants (UWWTP).

Wastewater discharged into water body is calculated by the sum of water discharged by the surveyed enterprises, public sewerage/UWWTP and households with own/independent treatment. The quantities from non-point sources (rain-off, drainage and other unallocated water) are also included in discharged wastewater into the public sewerage.

In 2023, about 408 million m³ of wastewater was generated by economy sectors and households. The largest share has the wastewater generated is in the domestic sector - 65% of the total amount (excluding processed water from cooling processes). Most of them are discharged into urban wastewater collecting system and urban wastewater treatment plants (UWWTP). 3 405 million m³ are processed water from cooling processes.

Фиг. 2.12. Структура на отпадъчните води, отведени във водни обекти (от точкови и от неточкови източници, без отработени охлаждащи води)

Figure 2.12. Structure of wastewater discharged into water bodies (from point and non-point sources, excl. cooling water)

Източник: НСИ.

Source: NSI.

Общият обем на отведените през 2023 г. отпадъчни води във водни обекти от икономическите дейности, домакинствата и обществената канализация (вкл. дъждовни и др.) се оценява на 710 млн. м³ (без охлаждащите), от които 77% са третираны в селищни и производствени пречиствателни станции.

Регистрира се тенденция на намаление на количеството на отпадъчните води, образувани от сектора на индустрията (без преработените охлаждащи води) - от 111 млн. м³ (2015 г.) на 98 млн. м³ (2023 година). Преобладаващата част от индустриалните отпадъчни води се отвеждат във водни обекти - 82% (2023 г.) от образуваните. Делът на отведените от пречиствателни станции от отведените във водни обекти е 68% през 2023 година.

Образуваните отпадъчни води от битовия сектор (домакинства и услуги) през 2023 г. са оценени на 265 млн. м³, като през годините запазват относително устойчиво равнище.

In 2023, the total volume of wastewater discharged into water bodies from economic activities, households and public sewerage (including water from non-point sources - stormwater, etc.) is estimated to be 710 million m³ (without cooling), of which 77% are treated in urban and industrial wastewater treatment plants.

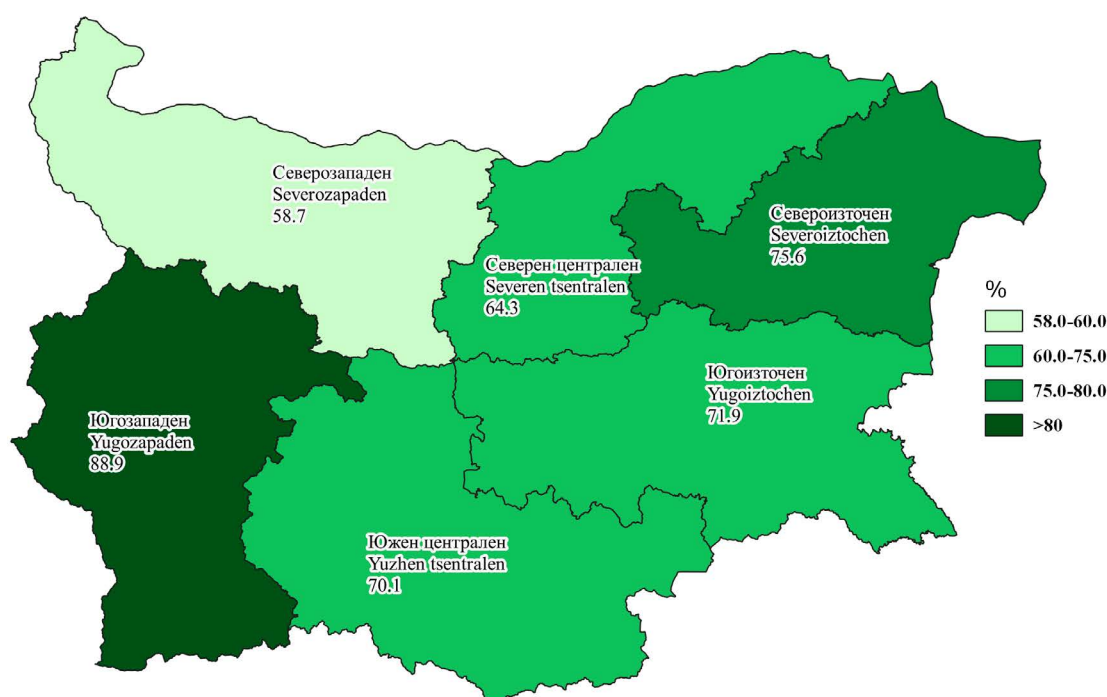
Generated wastewater from industrial sector decrease from 111 mln. m³ in 2015 to 98 mln. m³ in 2023 (without cooling). The main part of industrial wastewater is discharged into water bodies - 82% (2023) of the generated. The share of discharged from treatment plants of discharged into water bodies is 68% in 2023.

Wastewater generated from domestic sources (private households and services) in 2023 is estimated on 265 mln. m³ with a relatively stable level over the years.

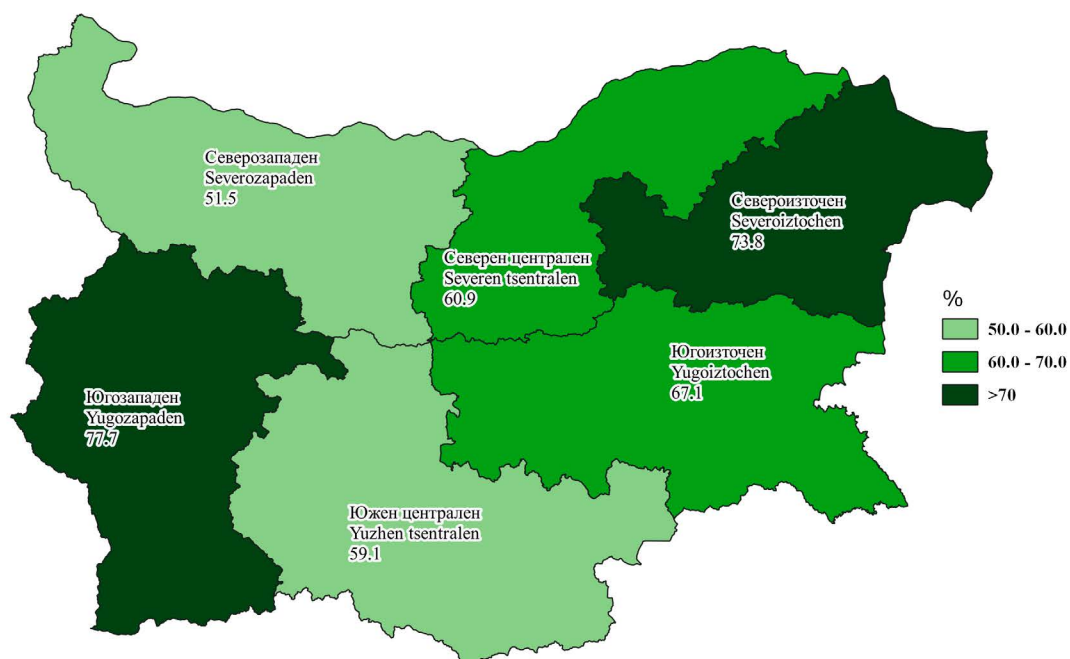
През 2023 г. броят на действащите селищни пречиствателни станции е 182 (експлоатирани от ВиК и общини). Броят на станциите с капацитет над 2 000 е.ж. нараства от 105 през 2015 г. до 116 през 2023 година. Същевременно населението, свързано със СПСОВ, нараства от 62.3% (2015 г.) на 67.4% (2023 година). На национално равнище се регистрира нарастване на дела на населението, свързано със СПСОВ с вторични методи и методи за допречистване - от 62.3% (2015 г.) на 67.2% (2023 година). Отчита се спад на населението с услуги по отвеждане, но без пречистване на отпадъчни води - от 13.2% (2015 г.) на 7.8% (2023 година).

The number of active urban wastewater treatment plants in 2023 is 182 (exploited by PWS and municipalities). There is an increase in the number of WWTPs with a capacity over 2 000 equivalents people - from 105 (2015) to 116 (2023). Population connected with UWWTP increases from 62.3% (2015) to 67.4% (2023). At a national level, an increase of the share of population connected to UWWTP with secondary methods of treatment and methods for additional treatment is recorded - from 62.3% (2015) to 67.2% (2023). The share of the population connected to urban wastewater collecting system without treatment, declined from 13.2% (2015) to 7.8% (2023).

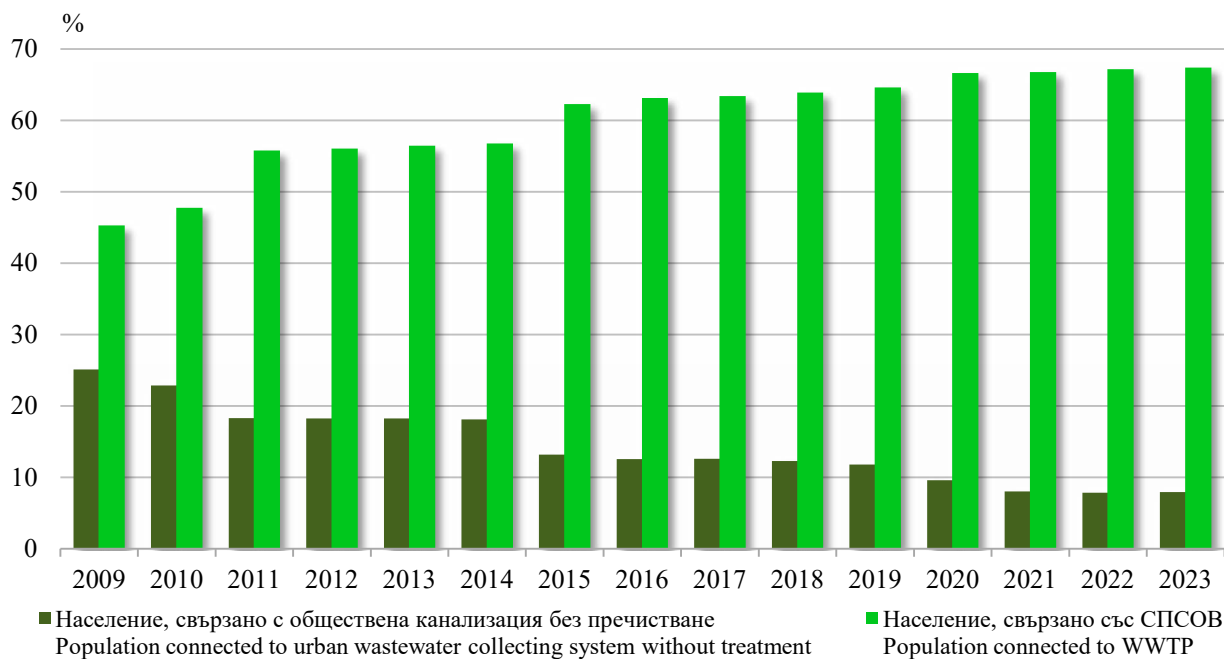
Фиг. 2.13. Население, свързано с обществена канализация, по статистически райони през 2023 година
Figure 2.13. Population connected to Urban wastewater collecting system by NUTS 2 in 2023

Фиг. 2.14. Население, свързано със СПСОВ, по статистически райони през 2023 година
Figure 2.14. Population connected to WWTP by NUTS 2 in 2023

Фиг. 2.15. Население с услуги по отвеждане и пречистване на отпадъчните води
 Figure 2.15. Population connected to Urban wastewater collecting system and UWWTP

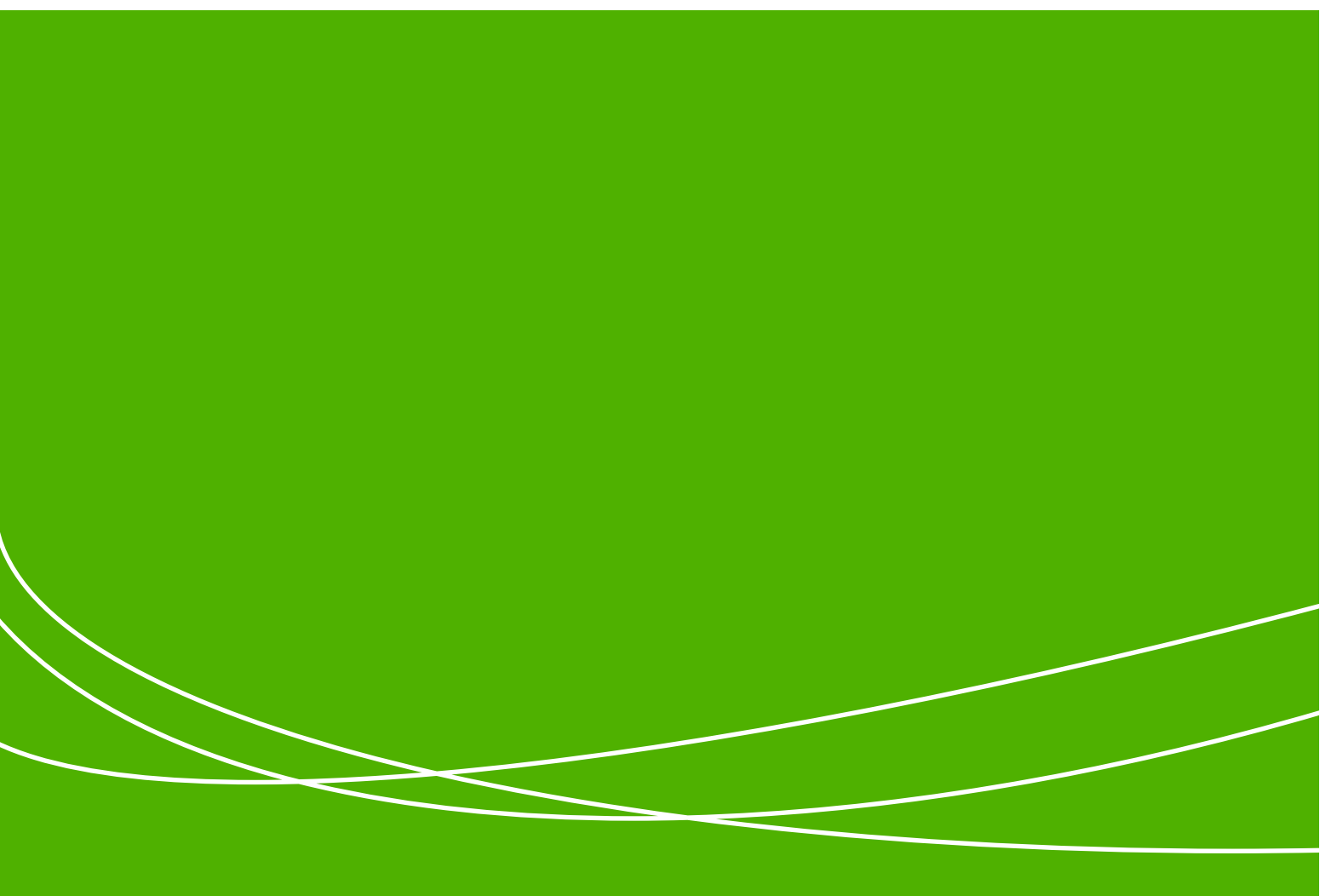
Източник: НСИ.

Source: NSI.

Общата дължина на канализационната мрежа (експлоатирана от ВиК) през 2023 г. е 13 193 километра.

The total length of the sewage network (operated by PWS) in 2023 is 13 193 kilometers.

III. ПОДЗЕМНИ ЗАПАСИ UNDERGROUND RESERVES

Въведение

Данните за подземните запаси се основават на статистическо изследване. Целта на изследването е да се съберат първични данни, необходими за оценка на активите от невъзстановяеми подземни богатства в натурално и в парично изражение.

Подземните богатства са природни твърди, течни и газообразни минерални и органични образувания, които е възможно да бъдат използвани в материалното производство. Съгласно класификацията на Закона за подземните богатства те са: метални; неметални - индустриални минерали; нефт и природен газ; твърди горива; строителни материали; скалнооблицовъчни материали.

Запаси са определени количества или обеми полезни богатства в находището, които технически е възможно, екологосъобразно и икономически изгодно да бъдат предмет на добив.

Доказани запаси са количества или обеми от полезни изкопаеми в находището, чиито икономически ефективен добив е потвърден от детайлно проучване и технико-икономическа оценка.

Вероятни запаси са количества или обеми от полезни изкопаеми в находището, чиито икономически ефективен добив е установен с детайлно или с предварително проучване и технико-икономическа оценка.

Ресурси са количества или обеми от полезни изкопаеми в находището, които не са оконтурени и доказани достатъчно убедително с геологопроучвателни работи или за които липсва достатъчна технико-икономическа оценка, необходима за проектиране и извършване на добив.

Добив е цялостният технологичен процес на извличане на твърди, течни, газообразни полезни изкопаеми от земните недра, включително и чрез преобразуване на естественото им състояние.

По отчетни данни през 2023 г. в находища на подземни богатства в България са заети 15 594 души. Най-голям брой заети е регистриран в находища, разработвани от фирми, отнасяни към икономическа дейност „Добив на метални руди“ (5 142 заети), следвани от зетите в находища на фирми от дейност „Добив на неметални материали и суровини“ (1 311).

Introduction

Data on underground reserves are based on a specialized statistical survey. The purpose of the statistical survey is to collect primary data necessary for the assessment of non-recoverable underground resources assets in natural and monetary terms.

Underground resources are natural solid, liquid and gaseous mineral and organic formations that can be used in material production. According to the classification of the Underground Resources Act, they are: metallic; non-metallic - industrial minerals; oil and natural gas; solid fuels; construction materials; rock facing materials.

Reserves are certain quantities or volumes of minerals in the deposit of underground resources, which are technically possible, ecologically and economically profitable to be the subject of extraction.

Proved reserves are quantities or volumes of minerals in the deposit, the economically efficient extraction of which has been confirmed by a detailed study and technical-economic assessment.

Probable reserves are quantities or volumes of minerals in the deposit, the economically efficient extraction of which has been established by detailed or preliminary exploration and technical and economic assessment.

Resources are quantities or volumes of minerals in the deposit, which have not been outlined and proven sufficiently convincingly with the geological exploration works carried out or for which there is a lack of sufficient technical, technological, ecological and economic estimation necessary for design and performing of extraction.

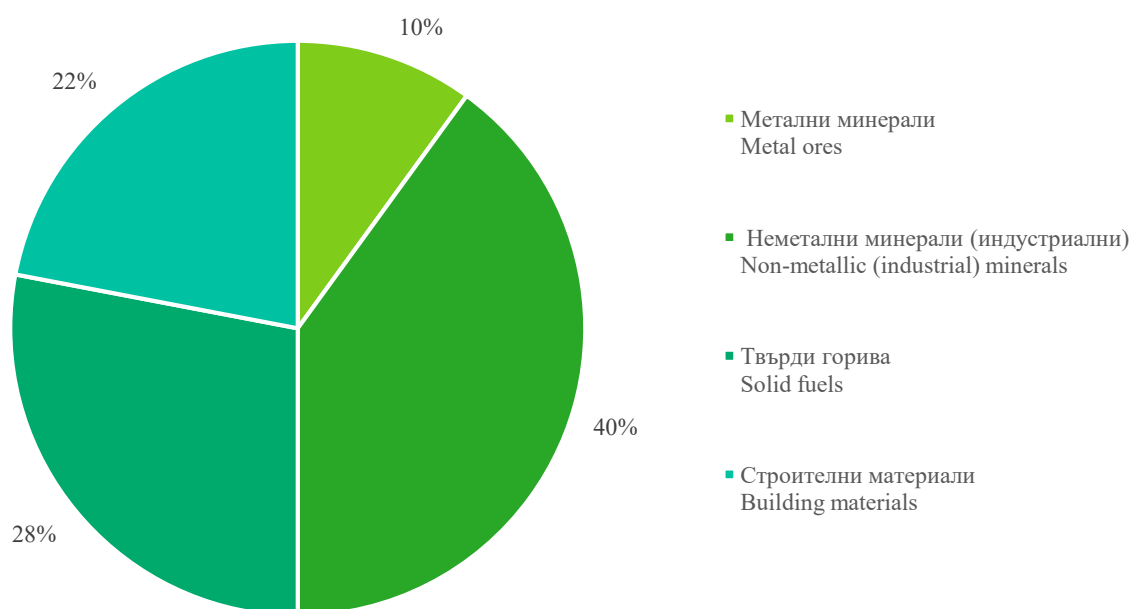
Mining is the complete technological process of extracting solid, liquid, gaseous minerals and geothermal resources from the earth's bowels, including transforming their natural state.

According to 2023 data reported, in the deposits of underground reserves in Bulgaria were employed 15 594 persons. The largest number of employees was registered at deposits operated by companies from economic activity 'Mining of metal ores' (5 142 employees), followed by employees at the deposits of companies belonging to the activity 'Other mining and quarrying' (1 311).

Наблюдаваните запаси на полезните изкопаеми се разпределят в следните групи: метални полезни изкопаеми, неметални полезни изкопаеми (индустриални минерали); нефт и природен газ, твърди горива, строителни материали и скално-облицовъчни материали.

Surveyed reserves of minerals are divided into the following groups: metal ores, non-metallic (industrial) minerals, oil and natural gas, solid fuels, building materials and rock facing materials.

Фиг. 3.1. Относителен дял на доказаните запаси по основни групи подземни изкопаеми за 2023 година
Figure 3.1. Relative share of proven reserves by main groups of minerals for 2023

Източник: НСИ.

Source: NSI.

Основните метални руди, които се срещат в България, са медните и оловно-цинковите руди. По отчетни данни доказаните запаси от медни руди в края на 2023 г. се изчисляват на 235 887 хил. тона, а на оловно-цинкови руди - на 6 009 хил. тона. Отчетеният добив на медни руди за 2023 г. възлиза на 33 555 хил. тона, а добивът на оловно-цинкови руди - на 748 хил. тона.

The basic metal ores occurring in Bulgaria are copper and lead-zinc ores. According to the reported data, the proved copper ore reserves at the end of the 2023 are calculated to 23 5887 thousand tons, and lead-zinc ores - to 6 009 thousand tons. In 2023, the reported extraction of copper ores amounted to 33 555 thousand tons, and that of lead-zinc ores amounted to 748 thousand tons.

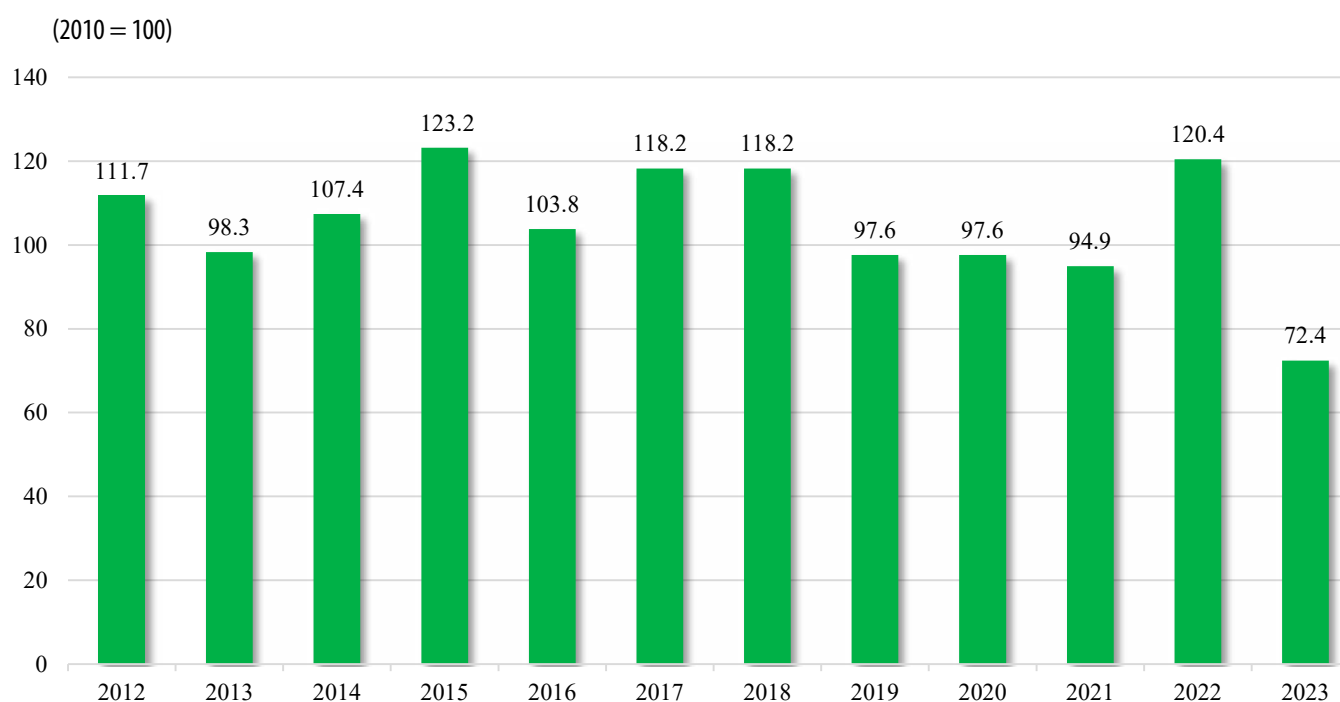

По данни на фирмите, обхванати в наблюдението, добивът на въглища през 2023 г. възлиза на 21 109 хил. тона.

According to data of the companies covered by survey the total extraction of coal in 2023 amounted to 21 109 thousand tons.

Фиг. 3.2. Добив на въглища (индекси), 2010 = 100

Figure 3.2. Coal extraction (indices), 2010 = 100

Източник: НСИ.

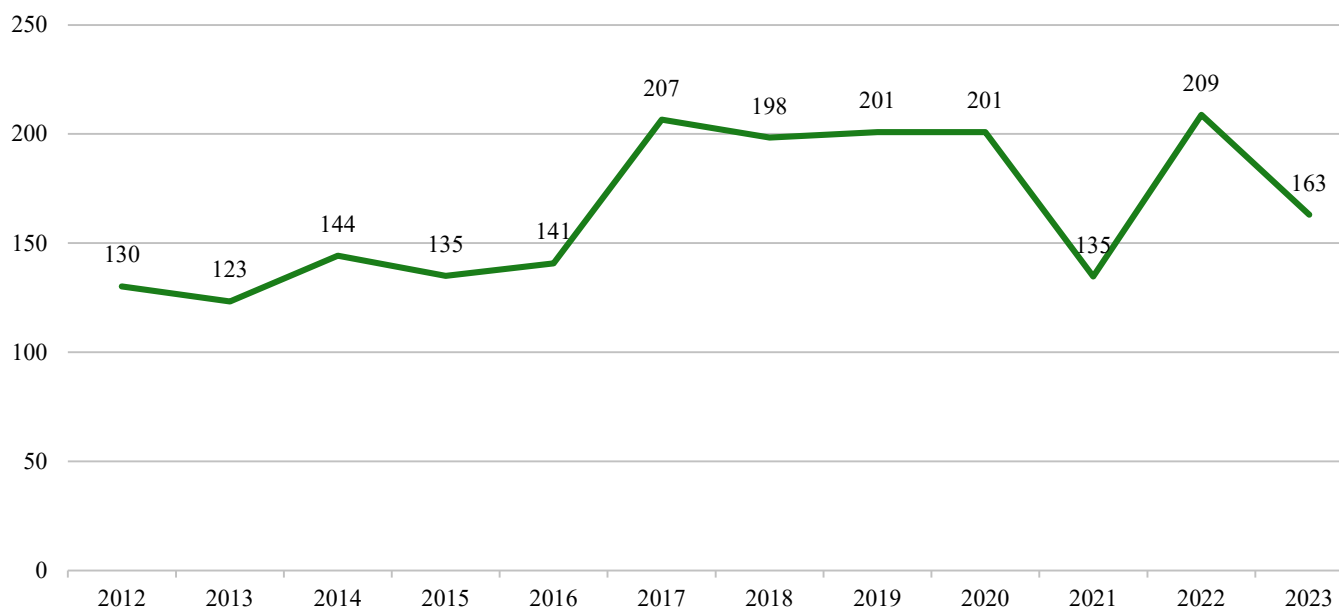
Source: NSI.

В групата на индустриалните минерали в България значими са доказаните запаси на варовици за химическата промишленост, каменна сол, каолинова суровина, кварцови пясъци в каолин, българити и други. Общият добив на индустриални минерали през 2023 г. се изчислява на 8 489 хил. тона и намалява с 22% спрямо добива през предходната година.

In the group of industrial minerals in Bulgaria there are significant proven reserves of limestone for chemical industry, rock salt, kaolin raw material, quartz sands in kaolin, bulgarites and other. The total extraction of industrial minerals in 2023 is calculated to 8 489 thousand tons and decreases by 22% compared to the extraction in the previous year.

Фиг. 3.3. Добив на индустриални минерали (индекси), 2010 = 100

Figure 3.3. Extraction of industrial minerals (indices), 2010 = 100

Източник: НСИ.

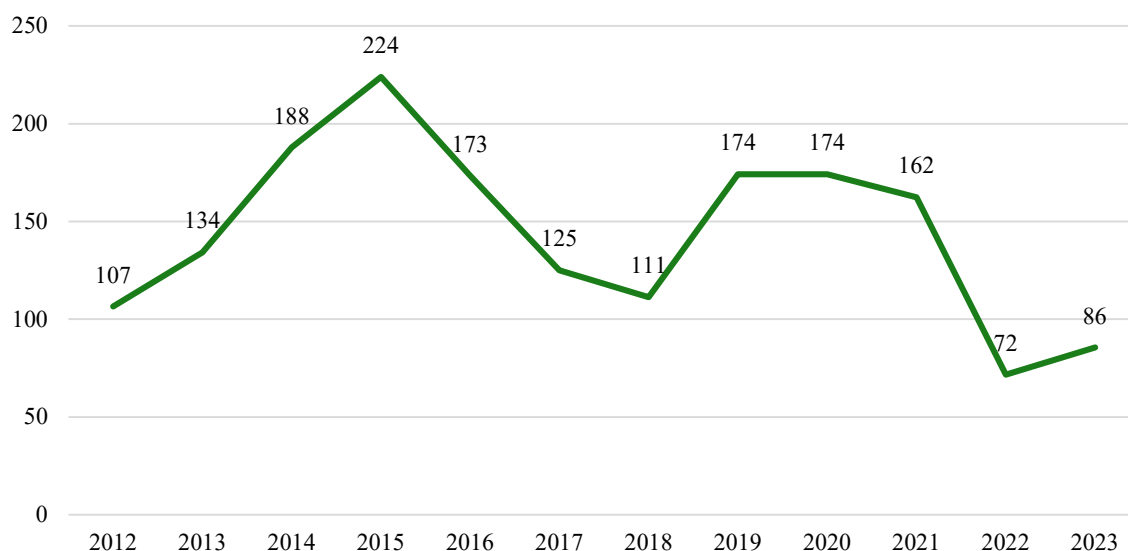
Source: NSI.

В групата на скално-облицовъчните материали в края на 2023 г. най-големи са доказаните запаси от мрамори за облицовка, следвани от варовици за облицовка и гнайсошисти за облицовки и настилки. През 2023 г. отчетеният общ добив на скално-облицовъчни материали е около 100 хил. м³, с 16% увеличение спрямо предходната година. Най-голям добив при скално-облицовъчните материали е регистриран при варовиците за облицовка - 41 хил. м³, и гнайсти за облицовки и настилки - 51 хил. м³.

In the group of rock-facing materials, the highest proved reserves at the end of 2023 were those of marble for facing followed by limestone for facing and gneiss slate for facing and flooring. In 2023, the total extraction of rock-facing materials was about 100 thousand m³ with a 16% increase compared to the previous year. Among rock-facing materials the highest extraction is registered at limestone for facing - 41 thousand m³, and gneissists for facing and flooring - 51 thousand m³.

Фиг. 3.4. Добив на скално-облицовъчни материали (индекси), 2010 = 100

Figure 3.4. Extraction of rock-facing minerals (indices), 2010 = 100

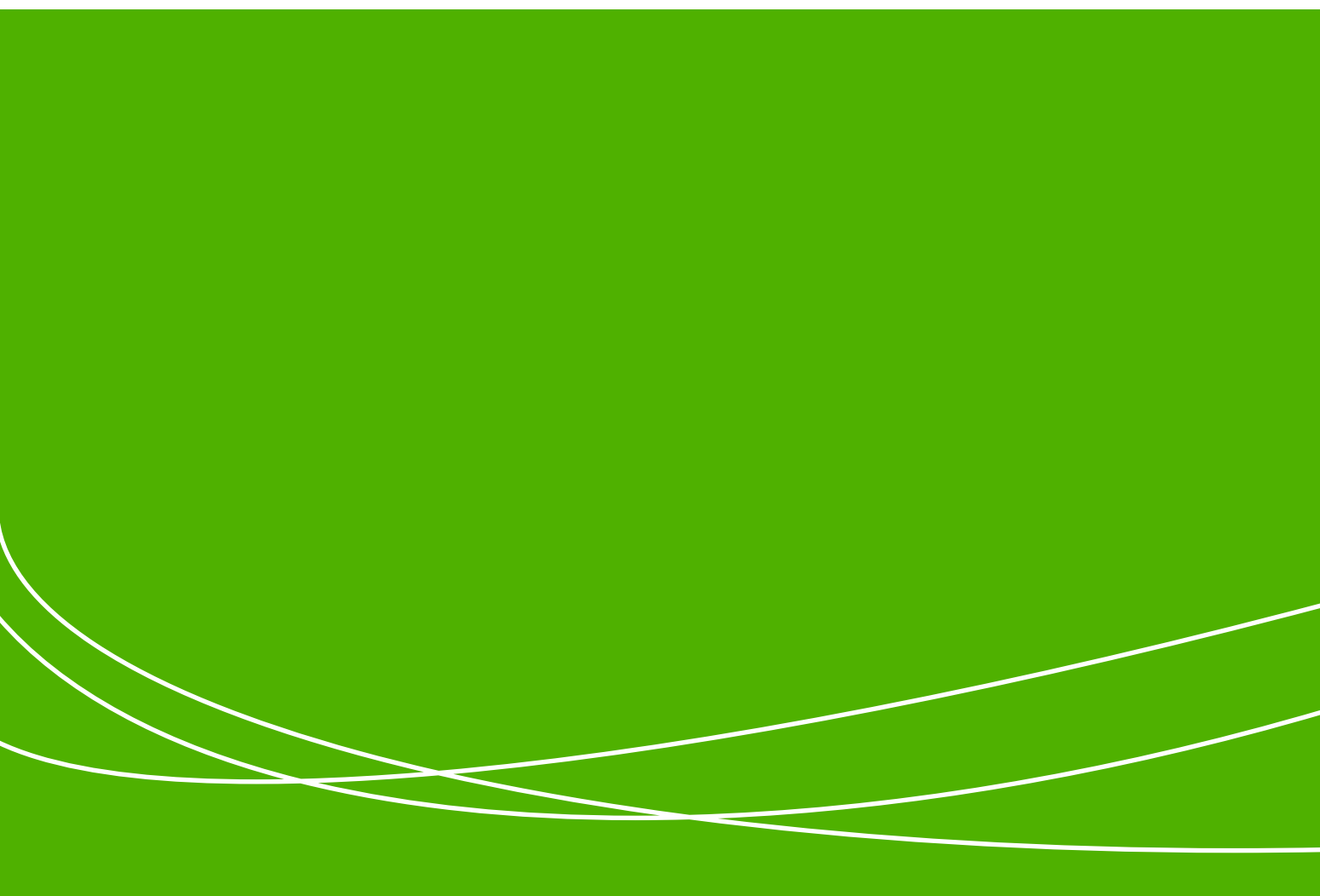

Източник: НСИ.

Source: NSI.

IV. ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ И ОБЕКТИ

PROTECTED NATURAL SCENERY

Въведение

Източник на данните за защитените територии и обекти е Министерството на околната среда и водите.

Защитени територии в България е обобщено понятие, обхващащо всички паркове, резервати, забележителности и защитени местности. В България през годините са обявени множество такива територии.

Категориите защитени територии са:

- резерват
- национален парк
- природна забележителност
- поддържан резерват
- природен парк
- защитена местност.

Резерватите включват характерни забележителни диви растителни и животински видове и местообитанията им.

Националните паркове са територии, в чиито граници не попадат населени места и селищни образувания и които включват естествени екосистеми с голямо разнообразие на растителни и животински видове и местообитания с характерни и забележителни ландшафти и обекти на неживата природа.

Природните забележителности са характерни или забележителни обекти на неживата природа като скални форми, скални разкрития с научна стойност, земни пирамиди, пещери, понори, водопади, находища на вкаменелости и минерали, пясъчни дюни и други, които са с изключителна стойност поради присъщата им рядкост, представителност, естетичност или които имат значение за науката и културата.

Поддържаните резервати са екосистеми, включващи редки и/или застрашени диви растителни и животински видове и местообитанията им.

Природните паркове са територии, включващи разнообразни екосистеми с многообразие на растителни и животински видове и на техните местообитания, с характерни и забележителни ландшафти и обекти на неживата природа.

Защитените местности са територии с характерни или забележителни ландшафти,

Introduction

The source of data about protected natural scenery is the Ministry of Environment and Water.

Protected areas in Bulgaria is a generalized concept covering all parks, reserves, landmarks and protected areas. Many such territories have been declared in Bulgaria over the years.

The following categories of protected areas are:

- strict nature reserve
- national park
- natural monument
- managed nature reserve
- natural park
- protected site.

Reserves include typical remarkable wild plant and animal species and their habitats.

National parks are territories that do not include settlements and settlement formations and which include natural ecosystems with a wide variety of plant and animal species and habitats, with distinctive and remarkable landscapes and sites of non-living nature.

Natural monuments are characteristic or remarkable objects of non-living nature, such as rock formations, rock discoveries of scientific value, earth pyramids, caves, monasteries, waterfalls, fossil and mineral deposits, sand dunes and others that are of exceptional value due to their inherent rarity, representativeness, aesthetics, or which are relevant to science and culture.

Nature reserves are ecosystems hosting rare and/or endangered wild plant and animal species and their habitats.

Natural parks are territories that include diverse ecosystems with a diversity of plant and animal species and their habitats, with distinctive and remarkable landscapes and objects of inanimate nature.

Protected areas are territories with distinctive or remarkable landscapes, including those resulting

включително такива, които са резултат на хармонично съжителство на човека и природата; местообитания на застрашени, редки или уязвими растителни и животински видове и съобщества.

През 2023 г. площта на защитените територии в България е 585 500 ха, или 5.3% от територията на страната, и спрямо 2022 г. има увеличение с 664 хектара. Към края на 2023 г. в България съществуват 1 047 защитени територии. Природните паркове са с най-голям относителен дял - 43.8% (11 бр.), следвани от националните паркове - 25.8% (3 бр.), защитените местности - 13.4% (589 бр.), резерватите - 13.2% (55 бр.), природните забележителности - 3.0% (354 броя). С най-малък дял са поддържаните резервати - 0.8% (35 броя).

През 2023 г. защитените растения от българската флора са 574, а защитените животни - 483 вида. През 2023 г. защитените вековни дървета са 1 415 и са с 25 повече в сравнение с предходната година.

Поради затруднения във формирането на административно-териториалните граници на страната данните са представени на национално ниво.

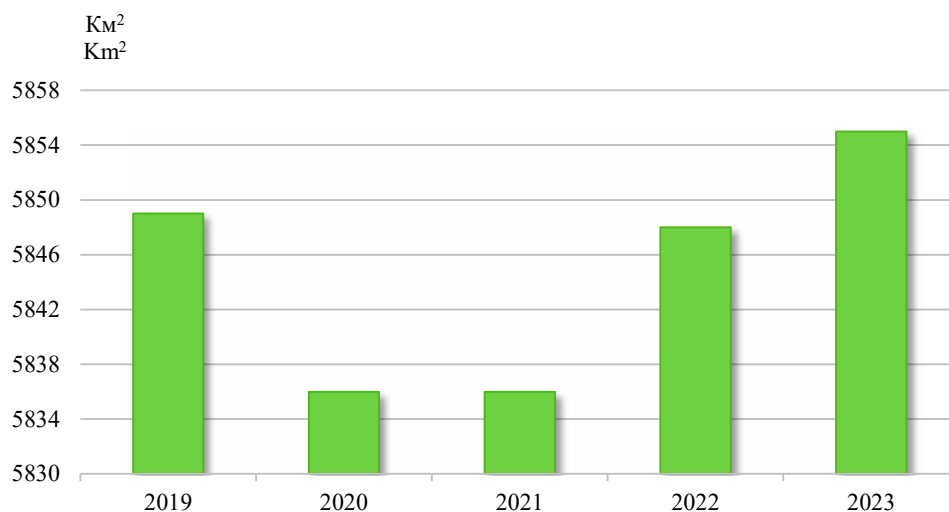
from the harmonious coexistence of man and nature; habitats of endangered, rare or vulnerable plant and animal species and communities.

In 2023, the area of protected natural scenery in Bulgaria amounts to 585 500 ha, or 5.3% of the country's territory, and compared to 2022 an expansion by 664 ha is registered. At the end of 2023, in Bulgaria 1 047 protected natural areas exist. The biggest relative share is of natural parks - 43.8% (11 parks), followed by national parks - 25.8% (3), protected areas - 13.4% (589), reserves - 13.2% (55), natural landmarks - 3.0% (354). The smallest share is of maintained reserves - 0.8% (35).

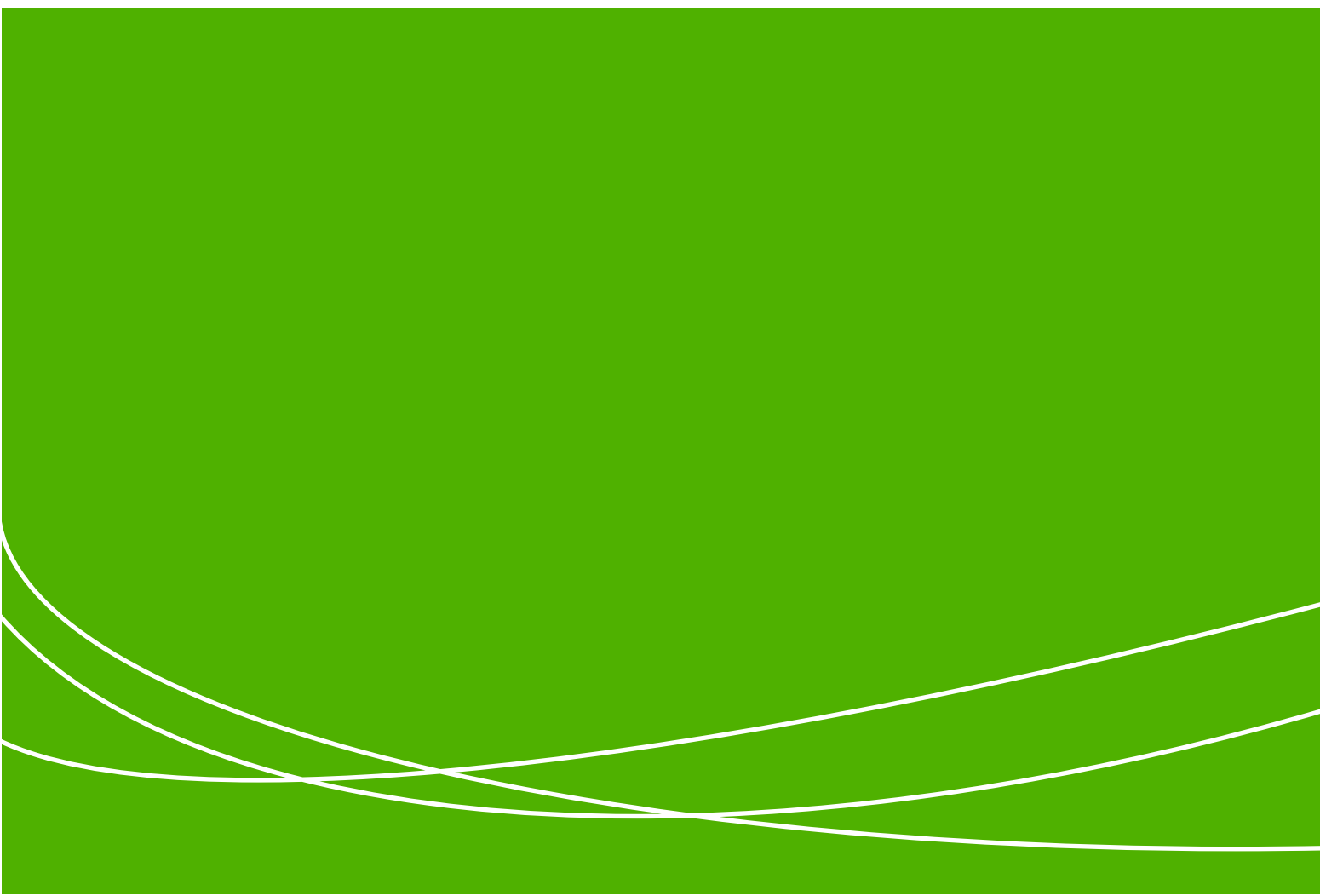
The protected plant species of Bulgarian flora in 2023 are 574, and protected animal species - 483. The number of protected venerable trees in 2023 amounts to 1 415, which is by 25 more in comparison with the previous year.

Due to difficulties related to formation of the administrative-territorial borders within the country, data are presented at national level only.

Фиг. 4.1. Площ на защитените територии
Figure 4.1. Area of protected natural sceneries

V. МАТЕРИАЛНИ ПОТОЦИ
MATERIAL FLOW ACCOUNTS

Въведение

Развитието на материалните потоци във времето представлява интерес от гледна точка на политиките в областта на ефективно използване на природния капитал. Един от най-важните производни показатели, измерващи напредъка в цялостното използване на природните ресурси е „продуктивността на ресурсите“.

Продуктивност на ресурсите представлява брутният вътрешен продукт (БВП), произведен с вътрешното материално потребление. Вътрешното материално потребление измерва общото количество материали, използвани директно от икономиката. Определя се като годишното количество суровини, извлечени от територията на дадена икономика, плюс целия физически внос минус целия физически износ.

На равнище ЕС-27 се наблюдава тенденция на нарастване на продуктивността на ресурсите за периода 2014 - 2023 г., докато в България продуктивността се запазва на относително близки равнища. През 2023 г. продуктивността на ресурсите в страната е оценена на 0.39 евро/кг., което е 6 пъти по-малко спрямо общото равнище на Европейския съюз.

Графиката по-долу илюстрира развитието на продуктивността на ресурсите за страните - членки на ЕС, за периода 2014 - 2023 г., измерена в БВП (евро, по съпоставими цени на 2015 г.) на килограм ресурс.

Introduction

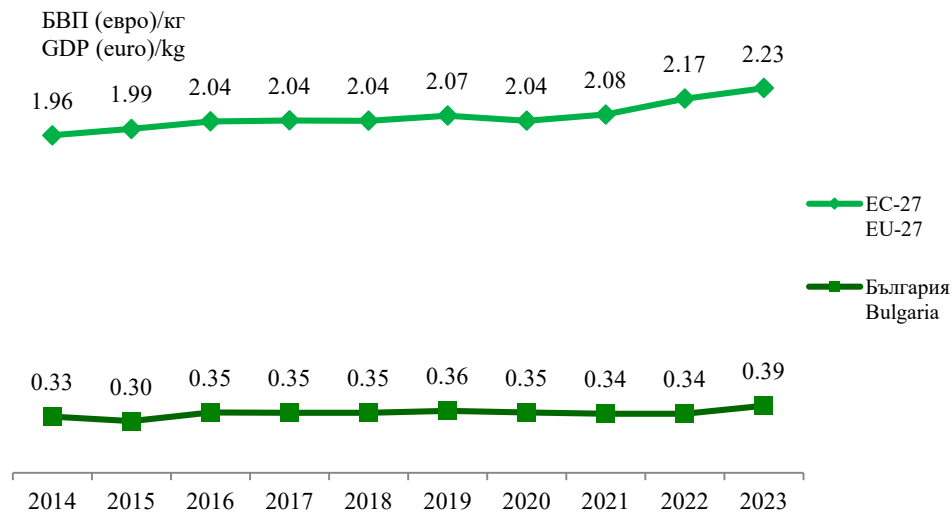
The development of material flows over time is an interest from a policy perspective in efficient use of natural capital. One of the most important calculative indicators measuring progress of the overall use of natural resources is 'Resource productivity'.

Resource productivity is gross domestic product (GDP) divided by domestic material consumption, which measures the total amount of materials directly used by an economy. It is defined as the annual quantity of raw materials extracted from the domestic territory of the given economy, plus all physical imports minus all physical exports.

At EU-27 level the resource productivity is increasing for the period 2014 - 2023, while in Bulgaria the productivity remains at relatively close levels. In 2023, the resource productivity in the country is estimated at 0.39 euro/kg, which is 6 times less than the EU level.

The graph below illustrates the development of resource productivity for EU-27 and Bulgaria in the period 2014 - 2023 measured in GDP (Euro, chain linked volumes 2015) per kilogram.

Фиг. 5.1. Продуктивност на ресурсите в ЕС-27 и България, БВП (евро, съпоставими цени на 2015 г.)/кг ресурс
 Figure 5.1. Resource productivity in EU-27 and Bulgaria, GDP (euro, comparable prices of 2015)/kg of resource

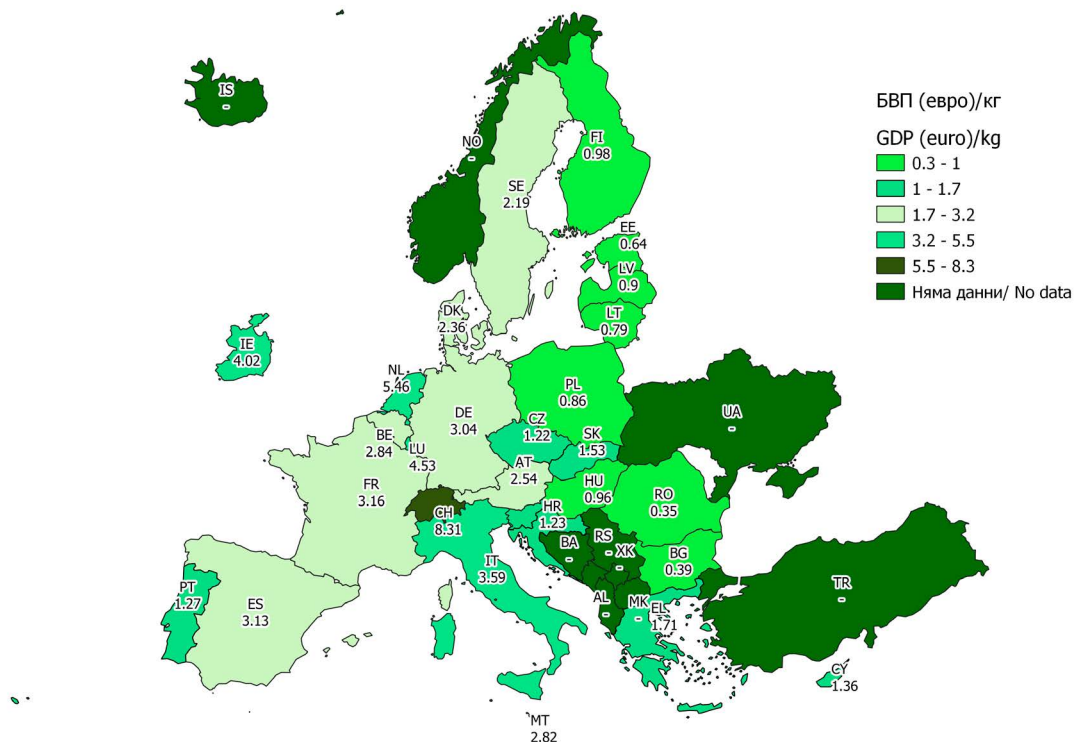
Източник: Евростат.

Source: Eurostat.

По този показател през 2023 г. с най-високи стойности е Нидерландия (5.46 евро/кг), а с най-ниски - Румъния и България (съответно 0.35 и 0.39 евро/килограм).

By this indicator, in 2023, the highest values were in the Netherlands (5.46 euro/kg) and the lowest - in Romania and Bulgaria (0.35 and 0.39 euro/kg, respectively).

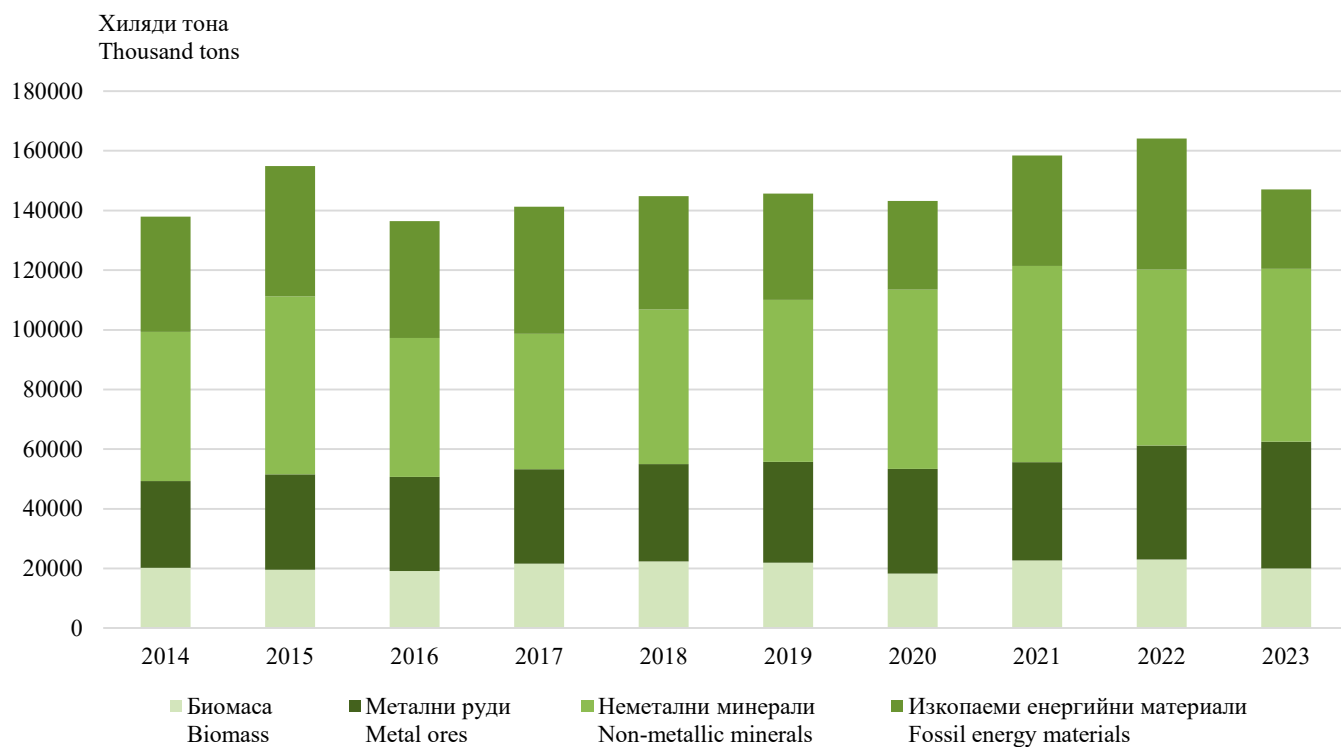
Фиг. 5.2. Продуктивност на ресурсите за държавите - членки на ЕС, за 2023 година
 Figure 5.2. Resource productivity by EU Member States in 2023

Източник: НСИ, Евростат.

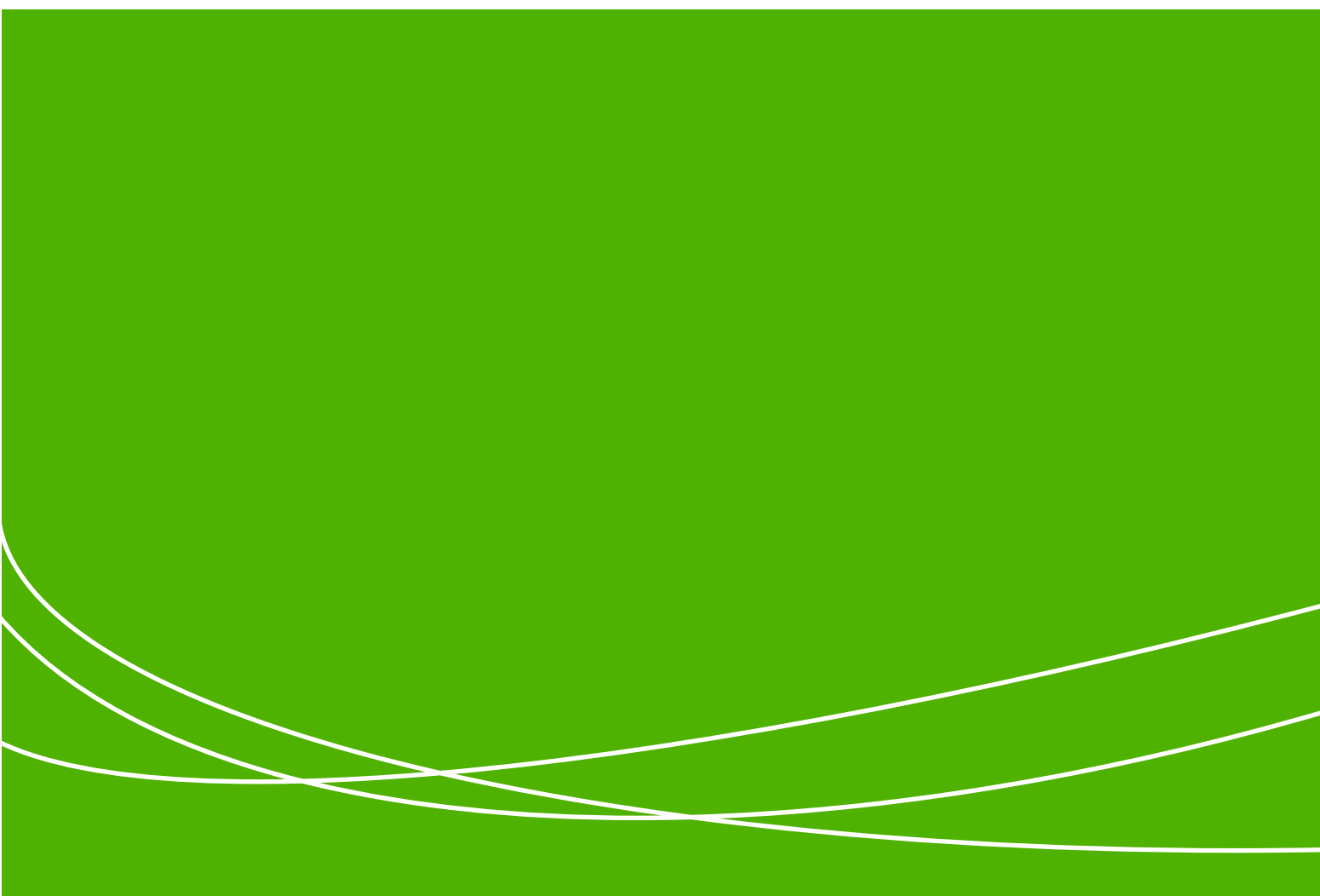
Source: NSI, Eurostat.

Фиг. 5.3. Вътрешно потребление на материали по категория на материалите
Figure 5.3. Domestic material consumption by main material category

VI. ОТПАДЪЦИ

WASTE

6.1. ОТПАДЪЦИ ОТ ИКОНОМИЧЕСКАТА ДЕЙНОСТ И ДОМАКИНСТВОТА

Въведение

Информацията за отпадъци от икономическата дейност се осигурява чрез специализирано статистическо изследване, обхващащо извадково икономическите сектори, в комбинация с административни данни от ИАОС. Данните за образуваните отпадъци са резултат от статистическа оценка. Показателите и дефинициите за отпадъци от икономическа дейност съответстват на Закона за управление на отпадъците.

От 2004 г. информацията за неопасните отпадъци от производствената дейност се събира чрез извадка, представителна за икономически активните стопански субекти в страната. След претегляне данните от извадката се пренасят на национално ниво и се допълват с данни от Националната автоматизирана система за екологичен мониторинг (НАСЕМ) на ИАОС. Данните за опасните отпадъци са изцяло от НАСЕМ. Въз основа на Регламента за статистика на отпадъците (ЕО) № 2150/2002, изменен с Регламент (ЕС) № 849/2010 на Комисията, данните за образуването и третирането на отпадъци се събират от държавите членки.

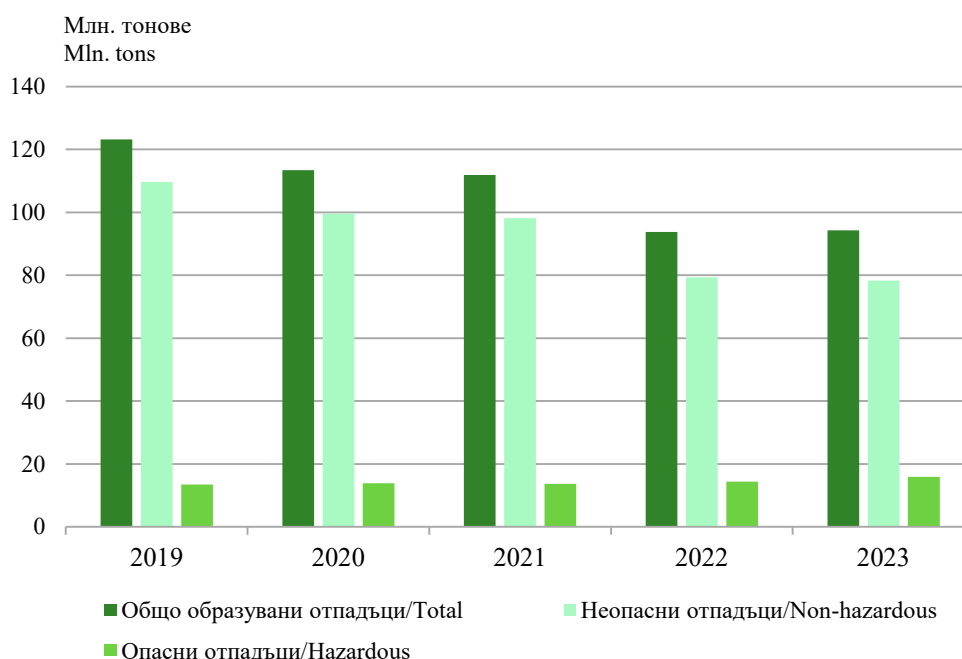
6.1. WASTE FROM ECONOMIC ACTIVITY AND HOUSEHOLDS

Introduction

The information on waste from economic activity is provided through a specialized statistical survey, covering a sample of economic sectors, in combination with administrative data from the EEA. The data on the generated waste are the result of statistical evaluation. The indicators and definitions for waste from economic activity comply with the Waste Management Act.

Since 2004, information on non-hazardous waste from production activities has been collected through a sample representative of the economically active economic entities in the country. After weighing, the data from the sample are transferred to the national level and supplemented with data from the National Automated Environmental Monitoring System (NASEM) of the EEA. Hazardous waste data are entirely from NASEM. Based on the Regulation on waste statistics (EC) No. 2150/2002, as amended by Commission Regulation (EU) No. 849/2010, data on waste generation and treatment are collected by Member States.

Фиг. 6.1.1. Образуванни отпадъци по вид общо за страната
Figure 6.1.1. Waste generated by type total for the country

Източник: НСИ.

Source: NSI.

През 2023 г. общо образуваните отпадъци в България са 94 238 564 тона или с 0.51% повече спрямо 2022 г., когато количеството им е било 93 762 412 тона. От тях неопасните отпадъци са 78 275 339 тона или 83%, а опасните - 15 963 225 тона или 17%.

Най-голям дял в общото количество образуванни отпадъци за 2023 г. - 79 491 036 тона, имат минералните отпадъци. На следващо място са отпадъците от горивни процеси - 7 092 548 тона, а най-малко са опасните метални отпадъци - 9 тона.

In 2023, the total waste generated was 94 238 564 tons (0.51% increase compared to 2022, when it was 93 762 412 tons). The non-hazardous waste was 78 275 339 tons or 83% and the hazardous waste was 15 963 225 tons or 17%.

The largest amount of total waste generated in 2023 - 79 491 036 tons, was Mineral wastes. In second place were the Combustion wastes - in 2023 the amount was 7 092 548 tons, and the least amount of metal waste generated was 9 tons of hazardous metal wastes.

Фиг. 6.1.2. Образуван отпадъци по икономически сектори през 2023 година

Figure 6.1.2. Waste generated by economic sectors in 2023

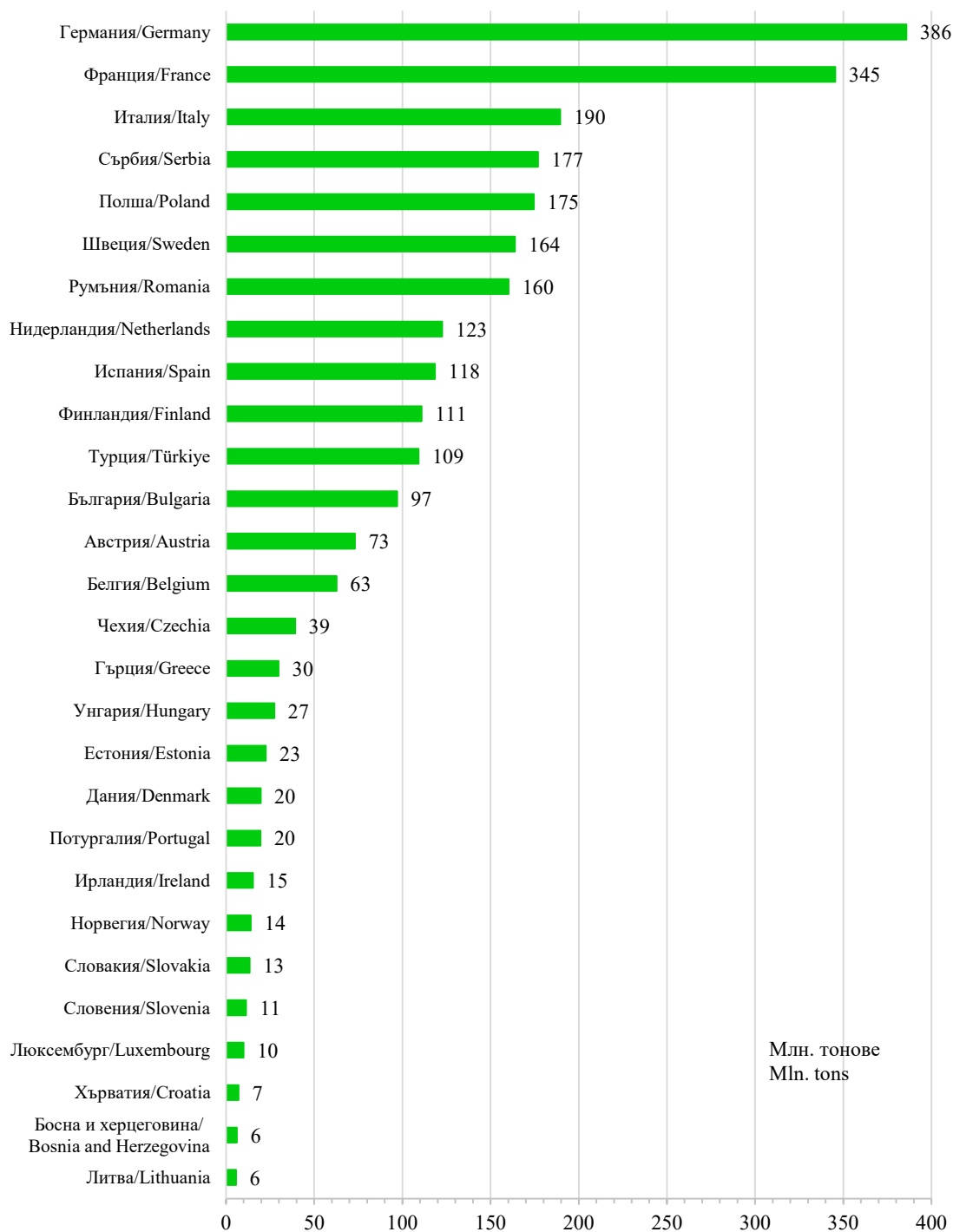
Източник: НСИ.

Source: NSI.

През 2023 г. най-много отпадъци се образуват в сектор „Добивна промишленост“ - 75 907 138 тона, или 80.5% от общо образуваните отпадъци в страната. На второ място се нарежда сектор „Производство и разпределение на енергия и горива“ - 5 544 831 тона или 6%, и на трето място - сектор „Преработваща промишленост“ - 4 862 168 тона или 5%. Най-малко отпадъци са образувани в сектор „Услуги“ - 983 392 или 1.04%.

In 2023, most waste was generated in the ‘Mining and quarrying’ section - 75 907 138 tons, or 80.5% of the total waste generated in the country. In second place was the section ‘Electricity, gas, steam and air conditioning supply’ - 5 544 831 tons or 6%, and in third place - ‘Manufacturing’ section - 4 862 168 tons or 5%. The least waste was generated in the ‘Services’ sector - 983 392 tons or 1.04%.

Фиг. 6.1.3. Образувани отпадъци в някои европейски страни през 2022 година
Figure 6.1.3. Waste generated in some European countries in 2022

Източник: НСИ.

Source: NSI.

Съласно представените данни изготвени и публикувани в съответствие с регламента за Статистика на отпадъците, най-голямо количество отпадъци са образувани в Германия - 386 млн. тона, и Франция - 354 млн. тона. За сравнение в България са образувани - 97 млн. тона.

According to the latest data compiled and published in accordance with the Waste Statistics Regulation, the largest amount of waste was generated in Germany - 386 million tons, and France - 354 million tons. For comparison, 97 million tons of waste from economic activity were generated in Bulgaria.

6.2. БИТОВИ ОТПАДЪЦИ

Въведение

Информацията за битовите отпадъци се осигурява чрез специализирано статистическо изследване, обхващащо изчерпателно общинските администрации, в комбинация с административни данни от ИАОС. Данните за образуваните отпадъци от домакинствата, необхванати от системи за организирано сметосъбиране, са резултат от статистическа оценка. Показателите и дефинициите за битовите отпадъци съответстват на Закона за управление на отпадъците.

В общото количество на битовите отпадъци са включени отпадъците от домакинствата, както и подобните отпадъци от административните сгради, търговски обекти, училища и други обществени места. От 2002 г. до 2019 г. се регистрира тенденция на намаляване на битови отпадъци в България.

Количеството образувани битови отпадъци от 2020 г. до 2023 г. има тенденция на увеличаване, като през 2023 г. достига до 3 165 хил. тона.

Броят на регистрираните инсталации за третиране на битови отпадъци в страната през 2023 г. възлиза на 75, като за сравнение през 2020 г. са 73. Същевременно въвеждането на организирани системи за сметосъбиране във все повече населени места води до нарастване на относителния дял на населението, обхванато от тези услуги - от 99.84% (2020 г.) на 99.94% (2023 година).

6.2. MUNICIPAL WASTE

Introduction

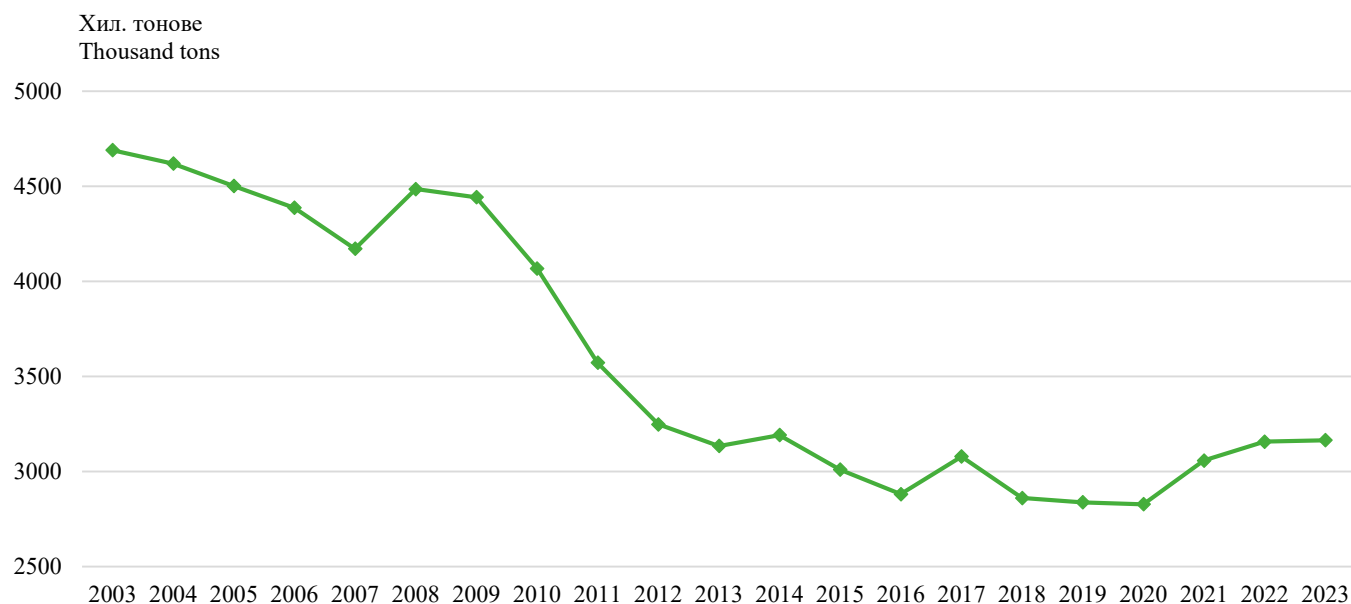
The municipal waste information is provided by a specialized statistical survey, covering exhaustively the municipal administrations in combination with administrative data (ExEA). Data on waste generated by households not covered by organized waste collection systems is a result of statistical assessment. Indicators and definitions of municipal waste comply with the Waste Management Act.

The total amount of municipal waste includes household waste and similar waste from administrative buildings, retail outlets, schools and other public places. From 2002 to 2019 there has been a trend of decreasing of municipal waste in Bulgaria.

The quantity of generated municipal waste from 2020 to 2023 has a tendency to increase, and in 2023 it reaches 3 165 thousand tons.

The number of registered installation for treatment of municipal waste in the country in 2023 amounted to 75, compared to 73 in 2020. At the same time, the introduction of organized waste collection systems in more settlements leads to an increase in the relative share of the population covered by these services from 99.84% (2020) to 99.94% (2023).

Фиг. 6.2.1. Образуван битови отпадъци в България
Figure 6.2.1. Municipal waste generated in Bulgaria

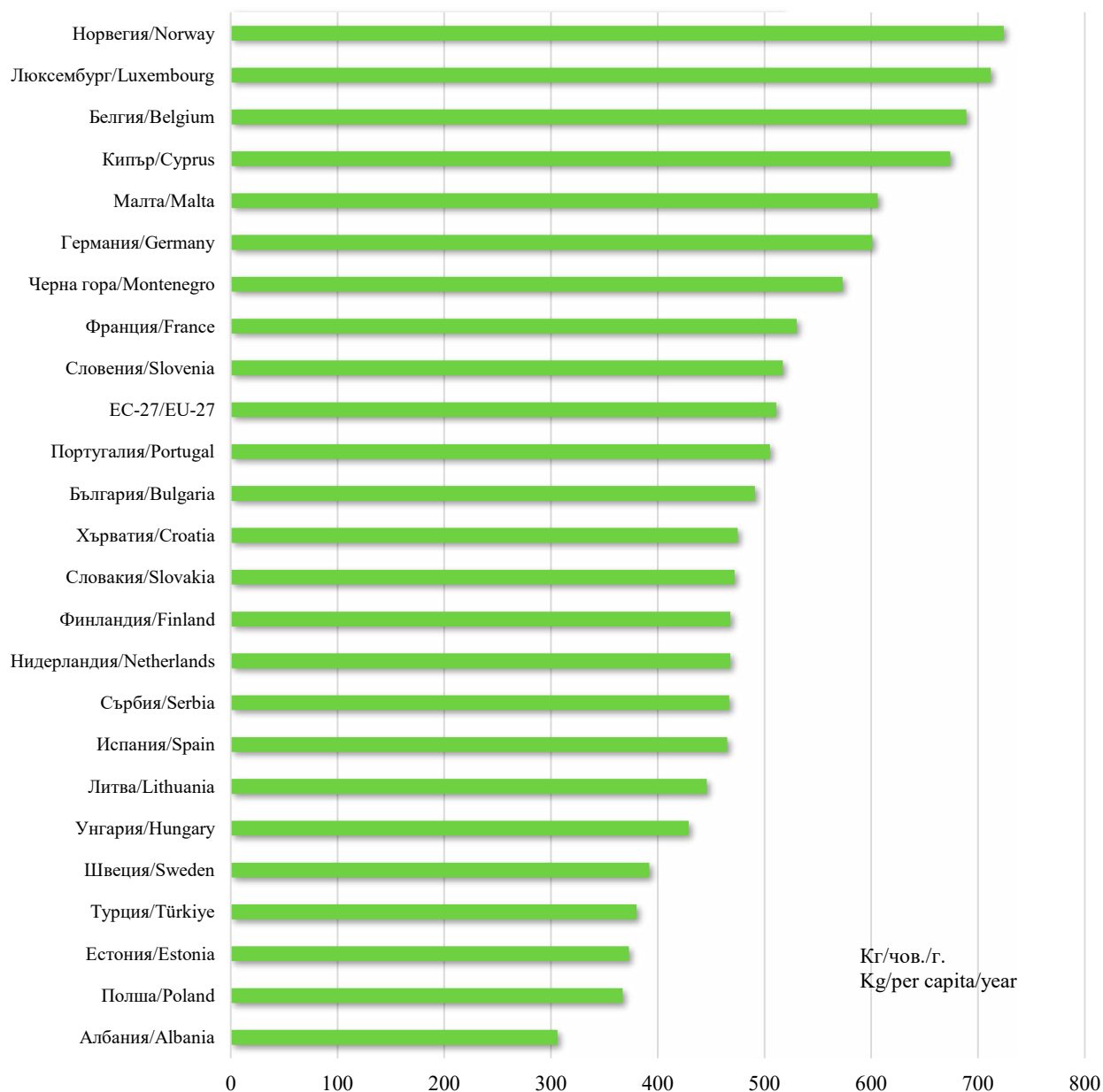

Нормата на натрупване на битовите отпадъци е съотношението между количеството на образуваните битови отпадъци и броя на населението. Сравнението на нормата на натрупване за някои европейски държави за 2023 г. показва, че България (с 491 кг/човек) е малко под средното за ЕС-27 (511 кг/човек) ниво на битов отпадък на човек.

The rate of accumulation of municipal waste is the ratio between the amount of generated municipal waste and the number of the population. The comparison of the rate of the accumulated for some european countries for 2023 shows that Bulgaria (491 kg/person) is slightly below the EU-27 (511 kg/person) level.

Фиг. 6.2.2. Образувани битови отпадъци през 2023 година

Figure 6.2.2. Municipal waste generated in 2023

Източник: Евростат.

Source: Eurostat.

6.3. ОПАКОВКИ

Въведение

Информацията за пуснатите на пазара опаковки се осигурява чрез статистическо наблюдение. Оценката на количеството на пуснатите на пазара опаковки се извършва чрез данни от специализирано статистическо изследване. Статистическото изследване е извадково (според броя на заетите лица) и представително за икономическите дейности на национално ниво. Данните се предоставят от стопанските субекти, които произвеждат и внасят опаковани стоки, осъществяват пакетиране на стоки срещу възнаграждение, пакетираят стоки за собствена реализация.

Количеството на пуснатите на пазара опаковки в страната отбелязва тенденция на намаляване и през 2023 г. достига 508 хил. тона. С най-голям дял са опаковките от пластмаси, хартия и картон, които съставляват средногодишно около 55% от общото количество опаковки. През 2023 г. пластмасовите опаковки (142 хил. тона) са с 4% по-малко спрямо 2022 г., докато опаковките от хартия и картон се увеличават с 4%.

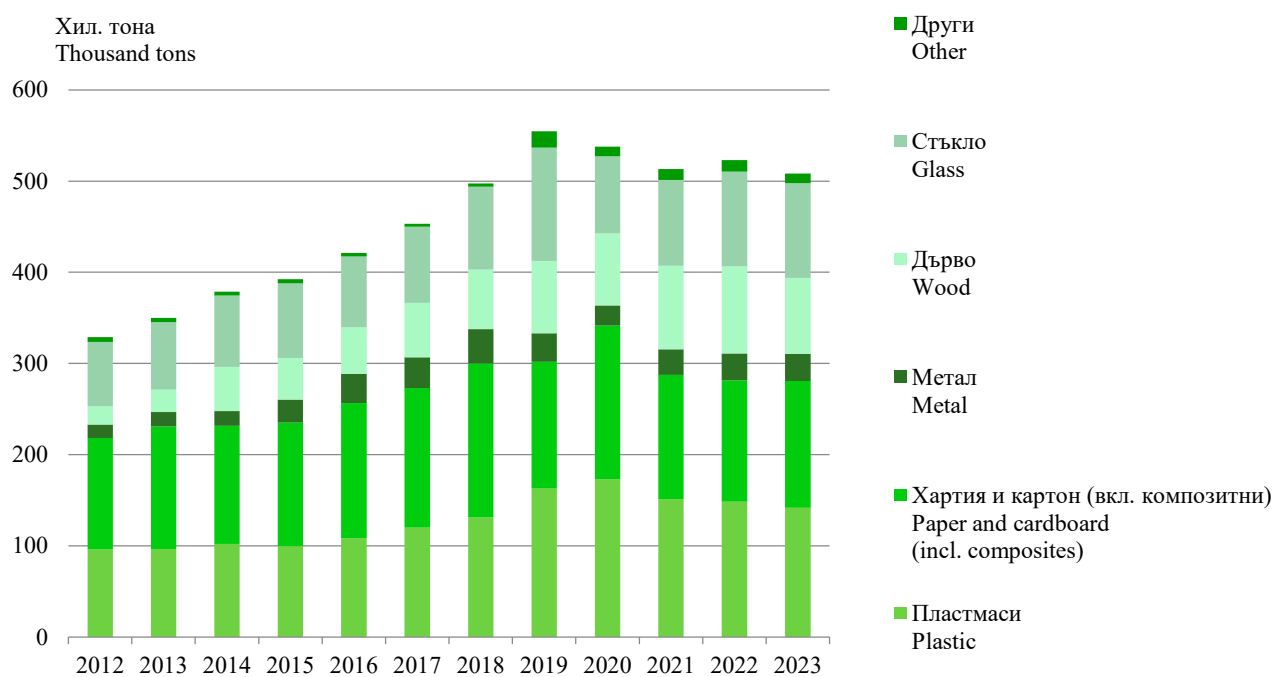
6.3. PACKAGING

Introduction

The information on packaging placed on the market is provided by statistical data. The estimation of the quantity of the formed packages is done by data from a specialized statistical survey. The statistical survey is a sample (according to the number of employees) and representative for economic activities at national level. The data are provided by businesses producing and import packaged goods, packing goods for remuneration, packaging goods for their own realization.

The quantity of the packaging placed on the market in the country is increasing and in 2023, it reaches 508 thousand tons. The largest share is made of plastic, paper and cardboard packages, which accounts for about 55% of the total packaging per year. In 2023, plastic packaging (142 thousand tons) is up 4% compared in 2022, while paper and cardboard packaging is increasing by 4%.

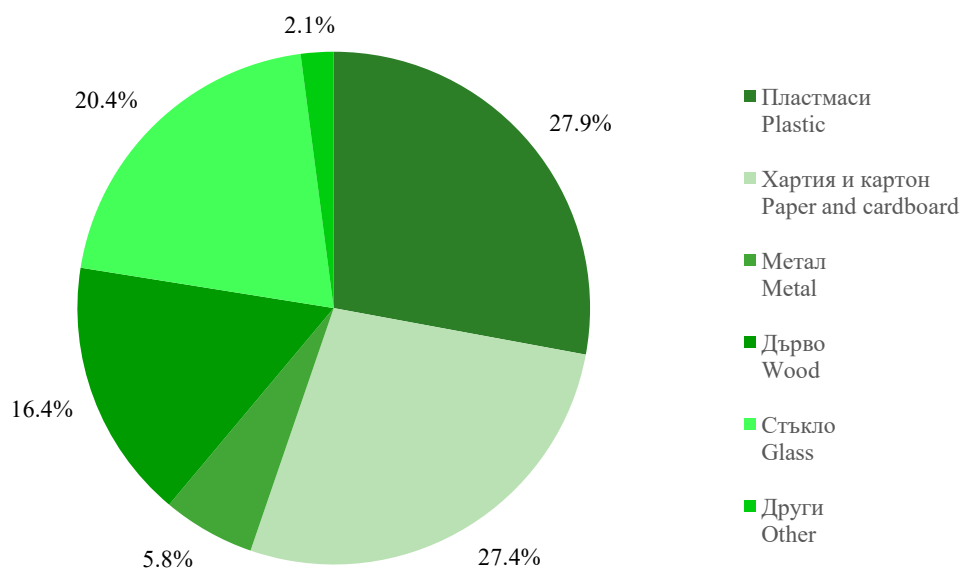
Фиг. 6.3.1. Пуснати на пазара опаковки по материали
Figure 6.3.1. Packaging placed on the market by materials

Източник: НСИ.

Source: NSI.

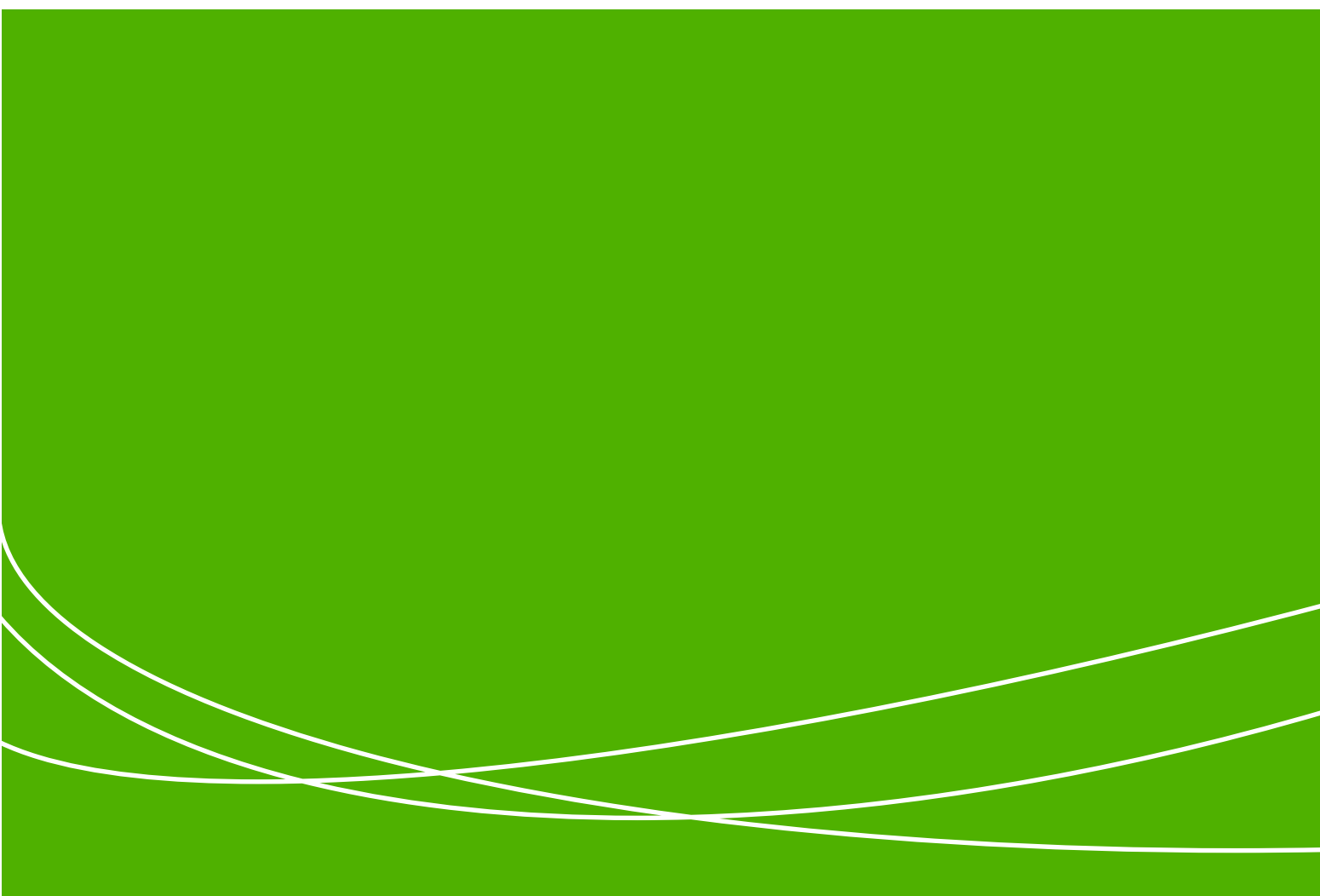
Фиг. 6.3.2. Пуснати на пазара опаковки по материали през 2023 година
Figure 6.3.2. Packaging placed on the market by materials in 2023

Източник: НСИ.

Source: NSI.

VII. ШУМ NOISE

Въведение

Източник на данни за регистрираните шумови нива е Националният център по обществено здраве и анализи. Наблюдават се нивата на шума в различни територии и устройствени зони в урбанизираните територии и извън тях.

През 2023 г. са наблюдавани 744 пункта за измерване на нивото на шума, разпределени в 36 населени места в страната.

Градовете с най-голям брой установени превишения на допустимите норми, в неблагоприятни за човешкото здраве по-високи честоти са: София, Пловдив, Бургас, Стара Загора, Плевен и други.

Като трайна тенденция се очертава липсата на пунктове с измерени стойности на шумовите нива в най-високите диапазони над 82 dB(A).

През 2023 г. 47% от пунктовете с измерени нива над граничната стойност са разположени върху територии, подложени на въздействието на интензивен автомобилен трафик.

Introduction

Source of data about registered noise levels is the National Center for Public Health and Analyses. Noise levels are observed in different territories and development zones in and outside urban areas.

744 points of noise level measurement have been surveyed in 2023. They are located in 36 settlements of the country.

The cities with the largest number of established exceedances of the permissible norms in the higher frequencies, more dangerous for the human health, were: Sofia, Plovdiv, Burgas, Stara Zagora, Pleven and others.

The absence of points with measured values of noise levels in the highest ranges above 82 dB(A) is shaping up to be a lasting trend.

In 2023, 47% of the points with measured levels above the maximum permissible value are located in areas exposed to intense car traffic.

7.1. Наблюдавани пунктове за регистриране на шума

Surveyed points of noise registration

	2019	2020 ¹	2021 ¹	2022	2023	(Брой) (Number)
Градове	36	35	35	36	36	Towns
Наблюдавани пунктове	746	731	735	749	744	Surveyed points
По шумови нива в децибели:						By noise levels in decibels:
Под 58	173	178	182	181	169	Under 58
58 - 62	120	114	119	139	129	58 - 62
63 - 67	275	264	268	275	281	63 - 67
68 - 72	163	161	155	139	135	68 - 72
73 - 77	15	14	11	15	29	73 - 77
78 - 82	-	-	-	-	1	78 - 82
83 и повече	-	-	-	-	-	83 and more

Източник: Национален център по обществено здраве и анализи.

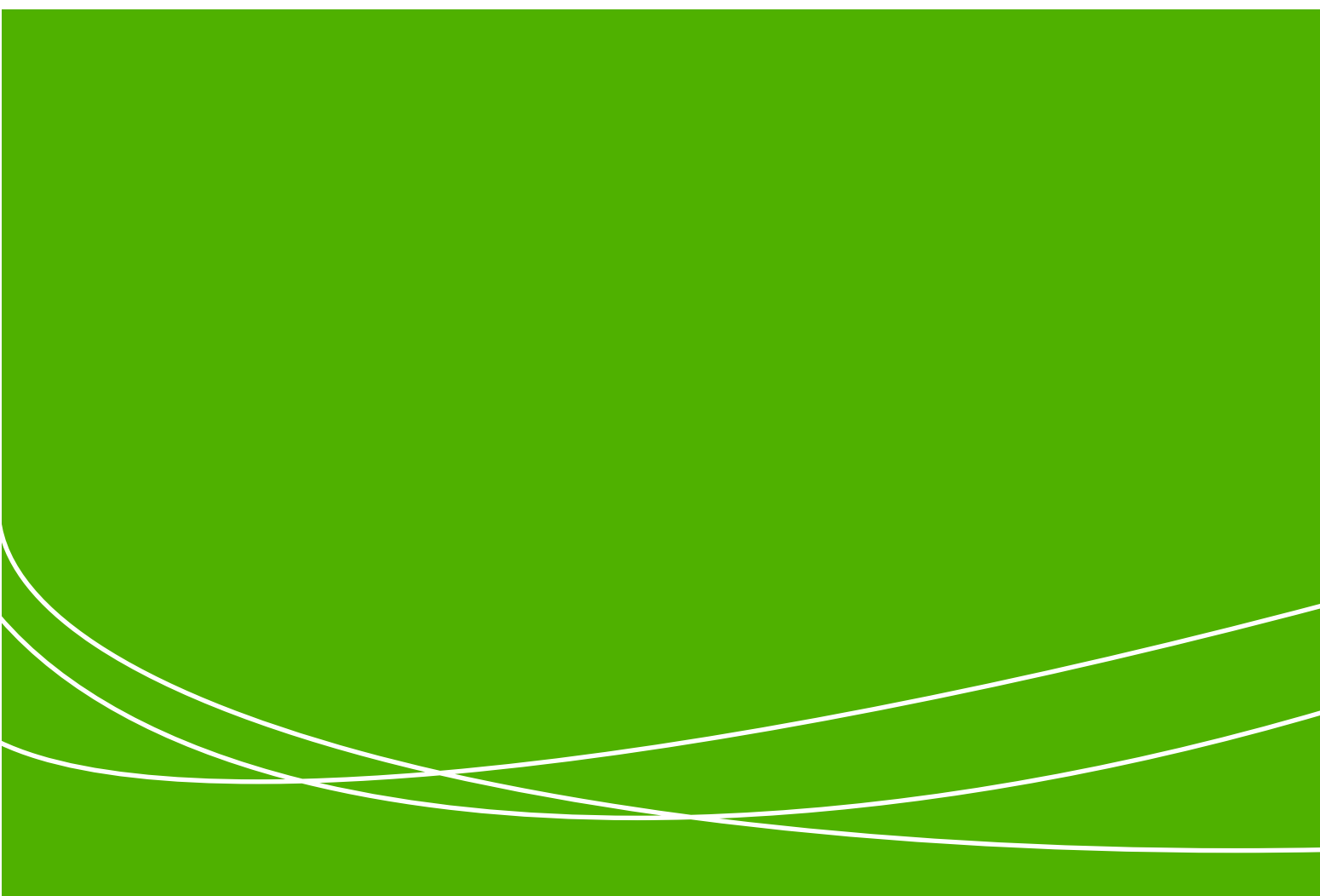
¹ През 2020 г. и 2021 г. не са предоставени данни за гр. Силистра.

Source: National Center of Public Health and Analyses.

¹ In 2020 and 2021, no data were provided for the town of Silistra.

VII. ЕКОЛОГИЧНИ ДАНЪЦИ

ENVIRONMENTAL TAXES

Въведение

Платените екологични данъци са част от общите приходи от данъци в държавата. Съгласно системата на национални сметки екологичните данъци са подкатегория на косвените данъци и в тях се включват данъци върху производството и вноса, текущи данъци върху дохода, имуществото и данъци върху капитала.

Екологичният данък е данък, чиято данъчна база е физическа единица (или неин представител) от нещо, което има доказан, специфичен негативен ефект върху околната среда и е идентифициран като данък в ЕСС 2010. Данните са представени от гледна точка на данъкоплатците за производствените дейности и секторите „Домакинства“ и „Нерезиденти“. Данните се отчитат в национална валута (левове).

Методологията на изследването е хармонизирана с изискванията на Регламент (ЕС) № 691/2011 за европейските икономически сметки за околната среда. Показателите са представени съгласно класификациите на Европейска система от сметки (ЕСС 2010) и трансмисионната програма за представяне и включват подробни наименования на данъците. Осигурена е пълна съгласуваност на данните за екологичните данъци по икономически дейности и общите данъчни приходи въз основа на Националния данъчен списък.

Източник на данни за платените екологични данъци от икономическите субекти (фирми, организации, министерства, общински администрации и др.) е специализираното статистическо изследване за данъците и таксите, което е част от годишните отчети за дейността на предприятията. Публикуваните данни се отнасят за 2023 година.

Екологичните данъци включват:

- Енергийни данъци
- Транспортни данъци
- Данъци върху замърсяването
- Данъци върху ресурсите.

В екологичните данъци не се включват:

- Данъците от типа на данък върху добавената стойност (ДДС), данъците върху доби-

Introduction

The paid environmental taxes are part of the total tax revenue of the government. Under the national accounts system, environmental taxes are a sub-category of indirect taxes and include taxes on production and imports, current taxes on income, wealth and capital taxes.

The environmental tax is a tax whose tax base is a physical unit (or a proxy of it) of something that has a proven, specific negative environmental impact and is identified as a tax in the ESS 2010. The definition also includes all taxes related to energy and transport. The data are presented from the point of view of taxpayers for the production activities and the sectors of Households and Non-residents. Data are reported in national currency (BGN).

The survey methodology is harmonized with the requirements of Regulation (EU) No. 691/2011 on European environmental economic accounts. The indicators are presented according to the European System of Accounts (ESA 2010) classifications and the transmission program for submission and include detailed tax descriptions. Full coherence of environmental tax data by economic activity and total tax revenue is provided on the basis of the National Tax List.

A source of data on paid environmental taxes from economic activities (companies, organizations, ministries, municipal administrations, etc.) is the specialized statistical survey on taxes and fees, which is part of the annual activity reports of enterprises. The published data refer to 2023.

Environmental taxes include:

- Energy taxes
- Transport taxes
- Pollution taxes
- Resource taxes.

From the definition of environmental taxes are excluded:

- Value added type taxes (VAT), taxes on the extraction of oil and gas, fines and sanctions for

ва на нефт и газ, глоби и санкции за замърсяване на околната среда, даренията се изключват от дефиницията на екологичните данъци.

- Заплащанията от потребители за осигуряване на някои екологични услуги от страна на държавата - обработването на отпадъчни води (отвеждане и пречистване) и отпадъци (такса битови отпадъци) също се изключват от дефиницията.

environmental pollution, donations are excluded from the definition of environmental taxes.

- Payments from consumers for the provision of certain environmental services by the government, such as wastewater services (discharge and treatment) and waste (municipal waste charge) are also excluded from the definition.

Екологични данъци общо за страната и по категория екологичен данък

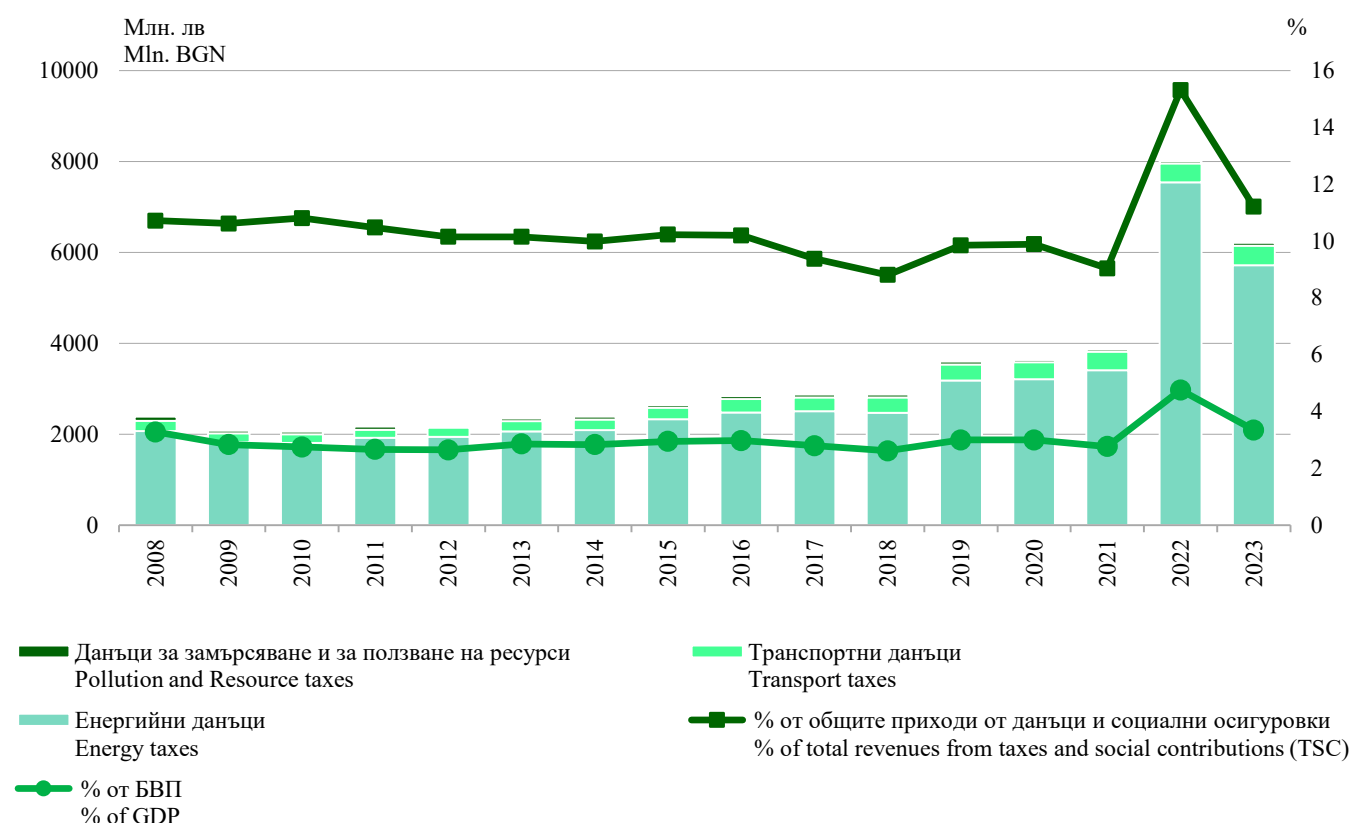
Общите приходи от екологични данъци в държавния бюджет на страната нарастват, като през 2023 г. достигат 6 212 млн. лева, или със 73% повече спрямо 2019 година. С най-голям дял са енергийните и транспортните данъци.

Total environmental taxes revenues for the country and by category of environmental tax

The total revenues from environmental taxes in the state budget increase, reaching 6 212 million BGN in 2023, or by 73% more than in 2019. The largest share have energy and transport taxes.

Фиг. 8.1. Общи приходи от екологични данъци по категории и като дял от общите приходи от данъци и социални вноски и от БВП за периода 2008 - 2023 година

Figure 8.1. Total environmental taxes by type and as a percentage of total revenues from taxes and social contributions (TSC) and from GDP for 2008 - 2023

Енергийните данъци включват данъците върху енергийни продукти, използвани както за транспортни, така и за стационарни цели. Най-важните енергийни продукти за транспортни цели са петролът и дизелът. Енергийните продукти за стационарна употреба включват петролните горива, природен газ, въглища и електричество. Данъците върху въглеродния диоксид (CO₂) също са включени в тази категория. Те включват такси за издаване на разрешителни за емисии на парникови газове и приходи от емисии на парникови газове.

Регистрира се тенденция на увеличение на приходите от енергийните данъци в България - от 3 182 млн. лева (2019 г.) на 5 720 млн. лева (2023 г.), или с 80%. Същевременно, техният дял от общите приходи от екологични данъци остава относително постоянен - около 90.2% от общите приходи от екологични данъци (2019 - 2023 година).

Транспортните данъци са свързани със собствеността върху и използването на моторни превозни средства, плюс данъците върху друго транспортно оборудване (напр. самолети) и услугите, свързани с транспорта, пътни данъци. Транспортните данъци включват основно данъци при регистрация на пътни превозни средства, данък върху превозните средства и върху нетния тонаж на корабите. Данъците върху петрола, дизеловото гориво и другите транспортни горива се включват в към енергийните данъци. Транспортните данъци съставляват около 8.5% от общите приходи от екологични данъци (2019 - 2023 година), но нарастват с по-бързи темпове спрямо енергийните данъци. През 2023 г. са платени 431 млн. лева, или с 22% повече спрямо 2019 година.

Данъците върху замърсяването и ползването на природни ресурси включват голямо разнообразие от наложени данъци, произтичащи от спецификата на законите за околната среда (напр. продуктова такса върху отпадъците, за замърсяване на водите, за водовземане, добив на кариерни материали, събиране на лечебни растения и други). Тези данъци са с най-малък относителен дял от общите приходи от екологични данъци в България - около 1.2% (2019 - 2023 година). През 2023 г. са платени 61 млн. лева, което е 2% намаление от равнището на 2019 година.

Energy taxes include taxes on energy production and on energy products used for both transport and stationary purposes. The most important energy products for transport purposes are petrol and diesel. Energy products for stationary use include fuel oils, natural gas, coal and electricity. Carbon dioxide (CO₂) taxes are included under energy taxes. They include Greenhouse gas emissions license fees and revenues of emission trading permits.

There is a trend of increase of energy tax revenues in Bulgaria - from 3 182 million BGN (2019) to 5 720 million BGN (2023), or 80%. At the same time, their share of total revenues from environmental taxes remains relatively constant - about 90.2% of total revenues from environmental taxes (2019 - 2023).

Transport taxes are related to the ownership and use of motor vehicles, plus taxes on other transport equipment (e.g. planes), and related transport services, road taxes. Transport taxes include mainly taxes on vehicle registration, vehicle tax and net tonnage on ships. Taxes on petrol, diesel and other transport fuels are included under energy taxes. Transport taxes account for about 8.5% of total revenues from environmental taxes (2019 - 2023), but they are growing at a faster pace than energy taxes. In 2023, 431 million BGN were paid, or by 22% more than in 2019.

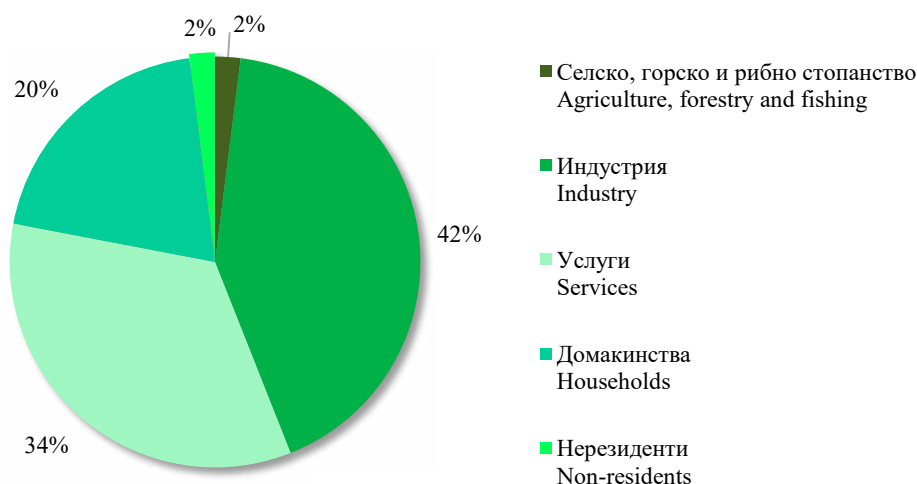
Pollution and resource taxes include a wide variety of taxes levied on the specifics of environmental laws (e.g. product tax on waste, water pollution, water abstraction, mining of quarry materials, collection of medicinal plants, etc.). These taxes have the lowest relative share of total revenues from environmental taxes in Bulgaria - about 1.2% (2019 - 2023). In 2023, 61 million BGN were paid, which is 2% decrease from the level of 2019.

Екологични данъци по икономически сектори на данъкоплатците

Общите приходи от екологичните данъци се разпределят по икономически сектори на данъкоплатците съгласно Класификация на икономически дейности, сектори „Домакинства“ и „Нерезиденти“.

През 2023 г. най-много екологичните данъци са изплатени от бизнеса - 4 807 млн. лева, или 77% от общите приходи на държавата от екологични данъци. С най-голям дял е сектор „Услуги“ - 2 579 млн. лева, или 42% от общите приходи от екологични данъци. На второ място се нарежда сектор „Индустрия“ - 2 093 милиона лева (34%), и на трето място - сектор „Селско, горско и рибно стопанство“ - 136 млн. лева (2%).

Фиг. 8.2. Екологични данъци по икономически сектори на данъкоплатците през 2023 година
Figure 8.2. Environmental taxes by NACE Sector of Payee in 2023

Източник: НСИ.

Предприятията (в Бизнес сектора) през 2023 г. са изплатили над половината от приходите от енергийни данъци (79%), транспортни данъци (48%) и данъци за замърсяване/ресурсни данъци (89%).

Изплатените екологични данъци от домакинствата през 2023 г. възлизат на 1 249 млн. лв., или 20% от общите приходи от екологични данъци. Макар и по-нисък, приносът на домакинствата също е значителен - през 2023 г. домакинствата са заплатили 19% от приходите от енергийни данъци и 37% от транспортните данъци.

Екологичните данъци, изплатени от нерезидентния сектор (Останал свят), възлизат на 156 млн. лв. през 2023 г., или на 2% от общо изплатените екологични данъци.

Environmental taxes by economic activities of taxpayers

Total revenues from environmental taxes are distributed by economic sectors of the taxpayers, according to the Classification of Economic Activities (NACE), Households and Non-residents sectors.

In 2023, most of the environmental taxes were paid by the business sector - 4 807 million BGN, or 77% of the country's total revenues from environmental taxes. The largest share has the 'Services' sector - 2 579 million BGN, or 42% of the total revenues from environmental taxes. On second place is the 'Industry' sector - 2 093 million BGN (29%), and third - 'Agriculture, forestry and fishing' sector - 136 million BGN (2%).

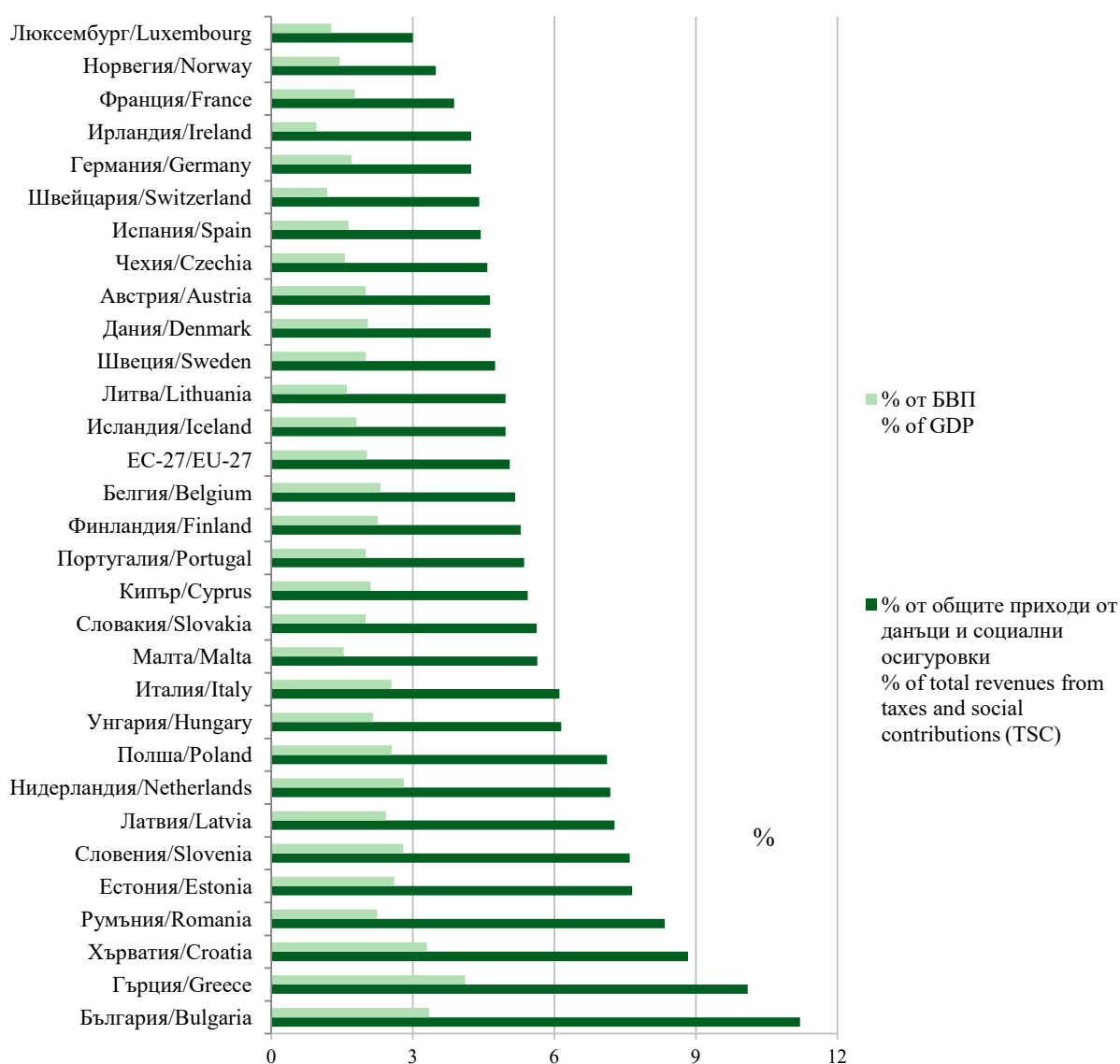
Source: NSI.

In 2023, enterprises (the Business sector) paid more than half of all energy taxes revenue (79%), transport taxes (48%) and pollution/resource taxes (89%).

In 2023, the paid environmental taxes from households amounted to 1 249 million BGN, or 20% of total revenues from environmental taxes. The contribution of households, albeit lower, was also significant - in 2023, households paid 19% of energy tax revenues and 37% of transport taxes revenues.

The environmental taxes paid by the non-resident sector (Rest of the world) amounted to 156 million BGN in 2023 and had the lowest relative share of 2% of the total paid environmental taxes.

Фиг. 8.3. Общи приходи от екологични данъци като дял от общите приходи от данъци и социални вноски, и от БВП за 2023 година
 Figure 8.3. Environmental tax revenues as a percentage of total revenues from taxes and social contributions (TSC), and of GDP for 2023

Източник: Евростат.

Source: Eurostat.

За периода 2019 - 2023 г. делът на държавните приходи от екологичните данъци в България от БВП (3.4%) превишава в малка степен този в Европейския съюз (2.2%).

През 2023 г. общите приходи от екологични данъци в България съставляват 3.4% от номиналния БВП.

Делът на общите приходи от екологични данъци за периода 2019 - 2023 г. е около 11.3% от общите приходи от данъци и социални осигуровки в страната.

През 2023 г. България (11.2%) и Гърция (10.1%) са с най-висок дял по този показател.

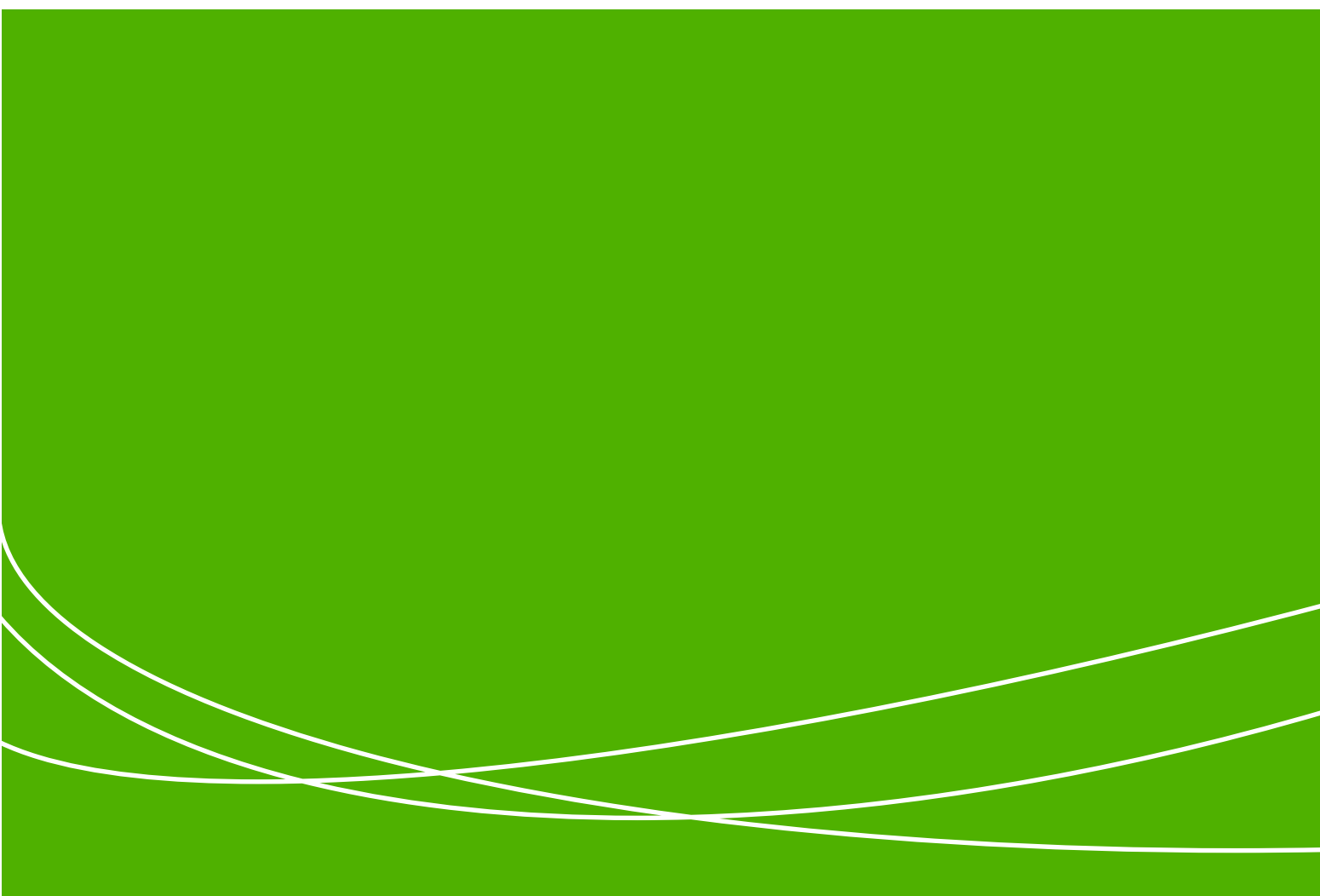
For the period 2019 - 2023, the share of government revenues from environmental taxes in Bulgaria out of GDP (3.4%) is slightly higher than that in the European Union (2.2%).

In 2023, the total revenues from environmental taxes in Bulgaria amounted to 3.4% of nominal GDP.

The share of total revenues from environmental taxes for the period 2019 - 2023 is around 11.3% of the total revenues from all taxes and social contributions in the country.

In 2023, Bulgaria (11.2%) and Greece (10.1%) have the highest share for this indicator.

**IX. РАЗХОДИ ЗА ОПАЗВАНЕ И ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ
НА ОКОЛНАТА СРЕДА
EXPENDITURE ON PROTECTION AND RESTORATION
OF THE ENVIRONMENT**

Въведение

Опазването на околната среда включва всички дейности, пряко ориентирани към предотвратяване, намаляване и премахване на замърсяването, което е резултат от производствени или други процеси.

Източник на данни е статистическото изследване на НСИ „Разходи за опазване и възстановяване на околната среда“. За изучаването на съвкупността се съчетават два подхода - изчерпателно и извадково наблюдение. Изчерпателното наблюдение се прилага за предприятията, за които предварително се знае, че са извършили разходи за околната среда, и в случаите, когато изучаваната отраслова група съдържа твърде малък брой предприятия, за да се излъчи извадка. За останалата част от съвкупността се излъчва проста случайна извадка, представителна по икономически групи. Методологията е разработена съгласно изискванията на европейските икономически сметки за околната среда (Регламент (ЕС) № 691/2011), както и в съответствие със Закона за счетоводството и Националния сметкоплан в България.

Разграничават се два вида разходи за придобиване на дълготрайни материални активи съгласно Регламент на (ЕС) № 295/2008 относно структурната бизнес статистика (SBS):

- специализирани съоръжения за околната среда (end-of-pipe) - съоръжения, които не участват в производствения процес и служат само за намаляване на замърсяването от производството;
- интегрирани технологии (integrated technologies) - елементи на производствения процес/технологии, в резултат на които се постига по-малко замърсяване на околната среда в сравнение с други подобни. Често оборудването е напълно интегрирано в производствения процес и не може да се идентифицира като отделен компонент. В този случай се отчита само оцененият дял от общата инвестиция, свързан с избора на технология, пощадяща околната среда.

Introduction

Environmental protection includes all activities that are directly focused on the prevention, reduction and elimination of pollution resulting from production or other processes.

Data source is the NSI statistical survey 'Expenditures on environmental protection and restoration'. Two approaches are combined to study the aggregate - exhaustive observation and sampling. Exhaustive observation applies to establishments previously known to have incurred environmental expenditures and where the industry group studied contains too few establishments to sample. For the rest of the population, a simple random sample is presented, representative by economic groups. The methodology has been developed in accordance with the requirements of the European Economic Accounts for the Environment (Regulation (EU) No. 691/2011) and in accordance with the Law on Accountancy and the National Accounts Schedule in Bulgaria.

There are two types of expenditures on the acquisition of tangible fixed assets (FTA) under EU Structural Business Statistics (SBS) Regulation (EU) No. 295/2008:

- specialized end-of-pipe facilities - facilities that do not participate in the production process and serve only to reduce pollution from production;
- integrated technologies - elements of the production process/technology that result in less environmental pollution than other similar ones. Often the equipment is fully integrated into the production process and cannot be identified as a separate component. In this case, only the estimated share of the total investment related to the choice of environmentally friendly technology is taken into account.

В разходите за опазване и възстановяване на околната среда не се включват следните елементи:

- амортизация;
- изплатени суми от глоби и наложени санкции за нарушения на закони и подзаконови актове във връзка с опазването и възстановяването на околната среда;
- разходи за охрана на труда (за опазване на чистотата на въздуха, намаляване на шума и вибрациите в работните помещения).

Разходите за опазване и възстановяване на околната среда са измерени по текущи цени на годината.

Разходи за опазване и възстановяване на околната среда

Разходите за опазване и възстановяване на околната среда включват разходите за придобиване на дълготрайни материални и нематериални активи (инвестиции) и разходите за тяхното поддържане/експлоатация, включително за екологични мероприятия (текущи разходи). Екологичните разходи се извършват по направления: за отвеждане и пречистване на отпадъчни води, опазване на въздуха, горите, почвите, биологичното разнообразие, събиране, третиране и обезвреждане на отпадъци и други.

Извършените екологични разходи (инвестиции и текущи разходи) в периода 2018 - 2022 г. са между 2 млрд. лв. (2018 г.) и 3 млрд. лв. (2022 година). Текущите разходи са с преобладаващ дял в общите екологични разходи - между 76.2% (2018 г.) и 75.9% (2022 година). Преобладаващата част от общите разходи са извършени за събиране, третиране и обезвреждане на отпадъци и за отвеждане и пречистване на отпадъчните води - 74.7% (2018 - 2022 година).

През 2022 г. общата стойност на инвестициите и текущите разходи за опазване и възстановяване на околната среда е 3 030 млн. лв., което е с 14.6% повече спрямо предходната година. В сравнение с 2021 г. нараства равнището на инвестициите с 3.8%, както и равнището на текущите разходи с 18.6%.

Стойността на извършените инвестиции през 2022 г. е 731 млн. лв., които са насочени

The expenditures of protecting and restoring the environment do not include the following elements:

- depreciation;
- the amount of fines paid and penalties imposed for violations of laws and regulations in relation to the protection and restoration of the environment;
- labor protection costs (to safeguard clean air, reduce noise and vibration in workplaces).

Environmental protection and restoration expenditures are measured at current prices of the year.

Expenditures for protecting and restoring the environment

Expenditures for protecting and restoring the environment include the expenditures of acquiring tangible and intangible assets (investments) and the expenditures of maintaining/operating them, including environmental measures (running expenditures). The environmental expenditures are carried out in the following directions: for wastewater discharge and treatment, air protection, forests, soils, biodiversity, collection, treatment and disposal of waste and others.

The environmental expenditures (investments and current expenditures) in the period 2018 - 2022 are between 2 billion BGN (2018) and 3 billion BGN (2022). Current expenditures have a predominant share in the total environmental expenditures - between 76.2% (2018) and 75.9% (2022). The majority of the total expenditures were incurred for the collection, treatment and discharge of waste, and for the discharge and treatment of wastewater - 74.7% (2018 - 2022).

In 2022, the total value of investments and current expenditures for environmental protection and restoration is 3 030 million BGN, which is 14.6% more than the previous year. Compared to 2021, the level of investments increased by 3.8%, as well as the level of current expenditures increased by 18.6%.

The value of the investments made in 2022 is 731 million BGN, which are mainly aimed at

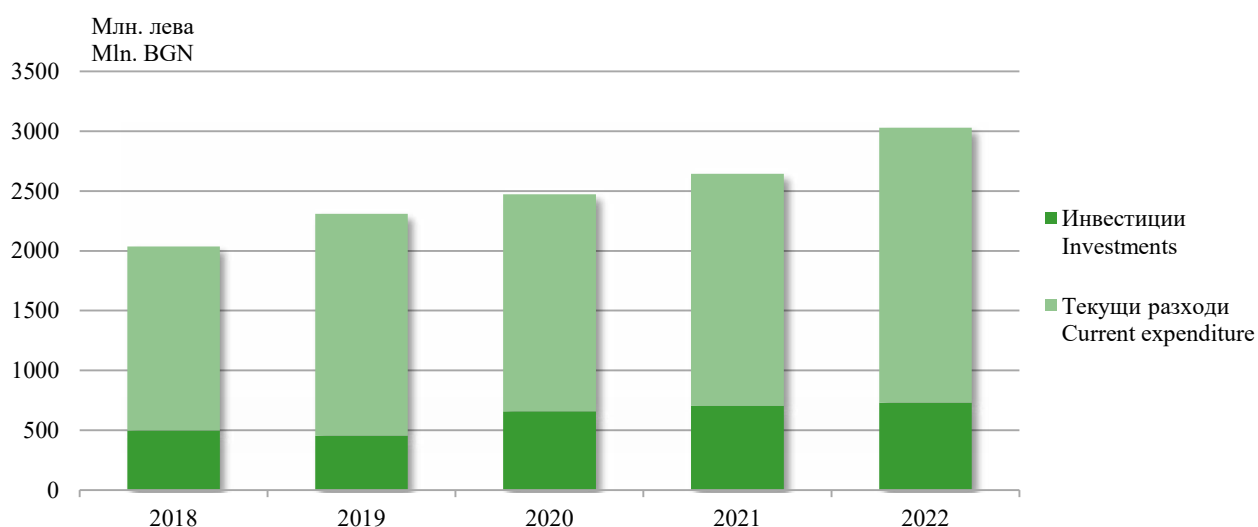
IX. Разходи за опазване и възстановяване на околната среда

предимно към придобиване на ДМА за опазване на въздуха (35.9%) и за отпадъците (37.4%). Текущите разходи през 2022 г. съставляват 75.8% от общите екологични разходи, като на водещо място са разходите за третиране на отпадъци, следвани от тези за отвеждане и пречистване на отпадъчните води.

acquiring fixed assets for air protection (35.9%) and for waste (37.4%). Current expenditures in 2022 account for 75.8% of total environmental expenditures, with waste treatment expenditures leading the way, followed by waste discharge and treatment expenditures.

Фиг. 9.1. Разходи за опазване и възстановяване на околната среда

Figure 9.1. Environmental protection and recovery expenditures

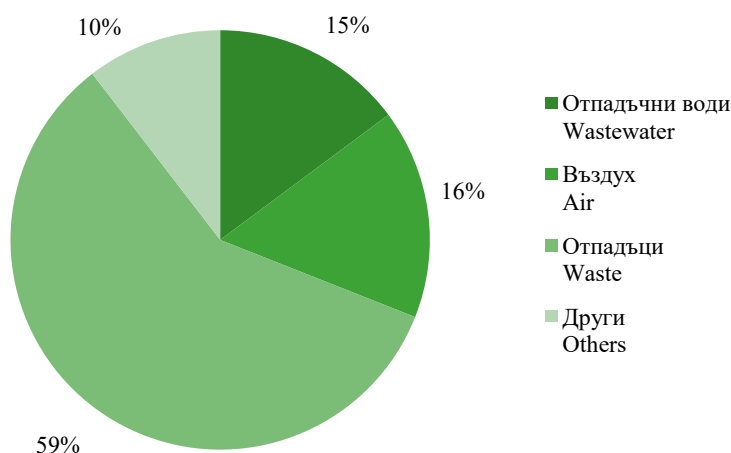

Източник: НСИ.

Source: NSI.

Фиг. 9.2. Структура на разходите за опазване и възстановяване на околната среда по направления през 2022 година

Figure 9.2. Structures of environmental protection and recovery expenditures in 2022 by use

Източник: НСИ.

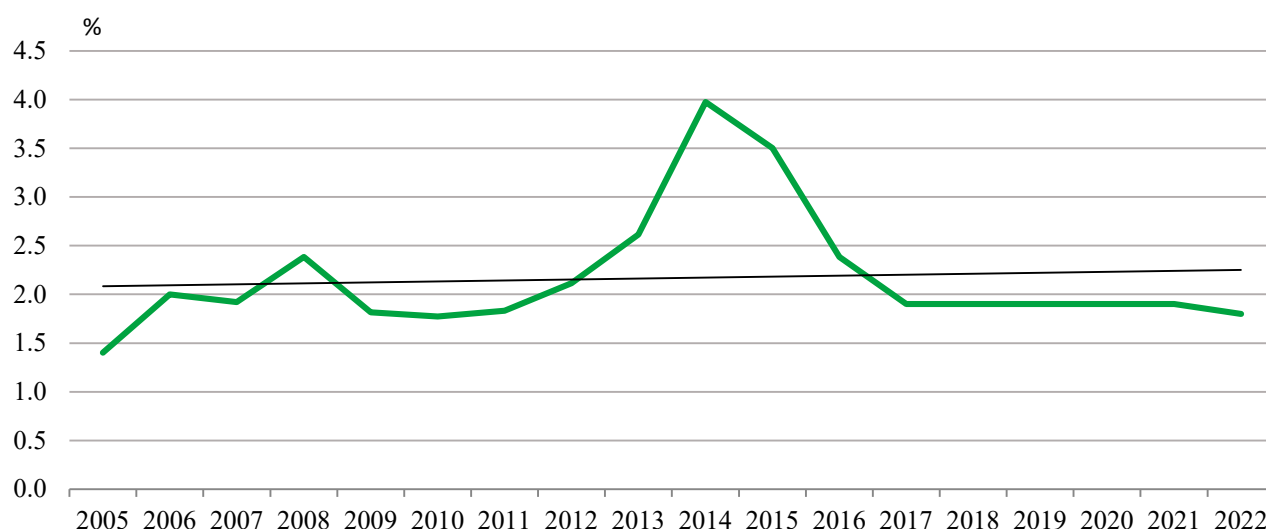
Source: NSI.

Делът на разходите за опазване и възстановяване на околната среда от произведения брутен вътрешен продукт (БВП) е основен измерител на предприетите от обществото и държавата мерки за намаляване на натиска върху околната среда. В периода 2005 - 2014 г. делът на екологичните разходи от БВП е между 1.4% (2005 г.) и 2.4% (2008 г.), а най-високият дял е достигнат през 2014 г. - 4.0%. След това се отбелязва тенденция на намаление и през 2017 - 2021 г. екологичните разходи спадат до 1.9%, като през 2022 г. отново се наблюдава спад до 1.8% от БВП (текущи цени).

The share of the expenditures of protecting and restoring the environment from the gross domestic product produced (GDP) is a main criteria of measures taken by society and the state to reduce environmental pressure. In the period 2005 - 2014, the share of environmental expenditures in GDP is between 1.4% (2005) and 2.4% (2008), and the highest share was achieved in 2014 - 4.0%. Then there is a downward trend and in 2017 - 2021, environmental expenditures falls to 1.9%, with a further decline in 2022 to 1.8% of GDP (current prices).

Фиг. 9.3. Дял на разходите за опазване и възстановяване на околната среда от БВП

Figure 9.3. Share of environmental protection and recovery expenditures of GDP

Източник: НСИ.

Source: NSI.

Разходите за третиране на отпадъци през 2022 г. се оценяват на 1 774 млн. лв., което е 16.4% повече спрямо 2021 година. Намалява техният дял в общите екологични разходи - от 60.3% (2018 г.) на 58.6% (2022 година). За периода 2018 - 2022 г. текущите разходи за третиране на отпадъците съставляват средногодишно 65.3% от общите текущи разходи за отпадъци. През 2022 г. инвестициите се оценяват на 274 млн. лв., като преобладаващата част са изразходвани за специализирани съоръжения за транспортиране, обезвреждане, съхранение и преработка на отпадъци.

The expenditures for waste treatment in 2022 was estimated at 1 774 million BGN, which is 16.4% more than in 2021. Their share in total environmental expenditures is decreasing - from 60.3% (2018) to 58.6% (2022). For the period 2018 - 2022, the current expenditures of waste treatment make up an average of 65.3% of the total current expenditures for waste. In 2022, investments are estimate at 274 million BGN, with the major part being spent on specialized facilities for transportation, discharge, storage and processing of waste.

Разходите за отвеждане и пречистване на отпадъчни води за периода 2018 - 2022 г. са на обща стойност 2 146 млн. лева. С най-голям дял са инвестициите - 30.3% от общите инвестиционни разходи за отпадъчни води (2018 - 2022 година). Общата стойност на извършените разходи за отвеждане и пречистване на отпадъчни води през 2022 г. възлиза на 449 млн. лв., от които 97% са инвестиции, насочени предимно към изграждане на специализирани съоръжения. През 2022 г. спрямо предходната година общата стойност на текущите разходи за отпадъчни води се увеличава с 30.5%, а на инвестициите намалява с 26.4%.

Разходите за намаляване на емисиите на замърсители във въздуха за периода 2018 - 2022 г. са на обща стойност 1 785 млн. лв., като техният дял от екологичните разходи е 14.3%. Разходите за намаляване на емисиите във въздуха през 2022 г. се оценяват на 490 млн. лева. Увеличението се формира основно от извършените инвестиционни разходи, които през 2022 г. са около 6% по-високи от тези през 2021 година. Същевременно се увеличават текущите разходи, изразходвани през 2022 г. (227 млн. лева).

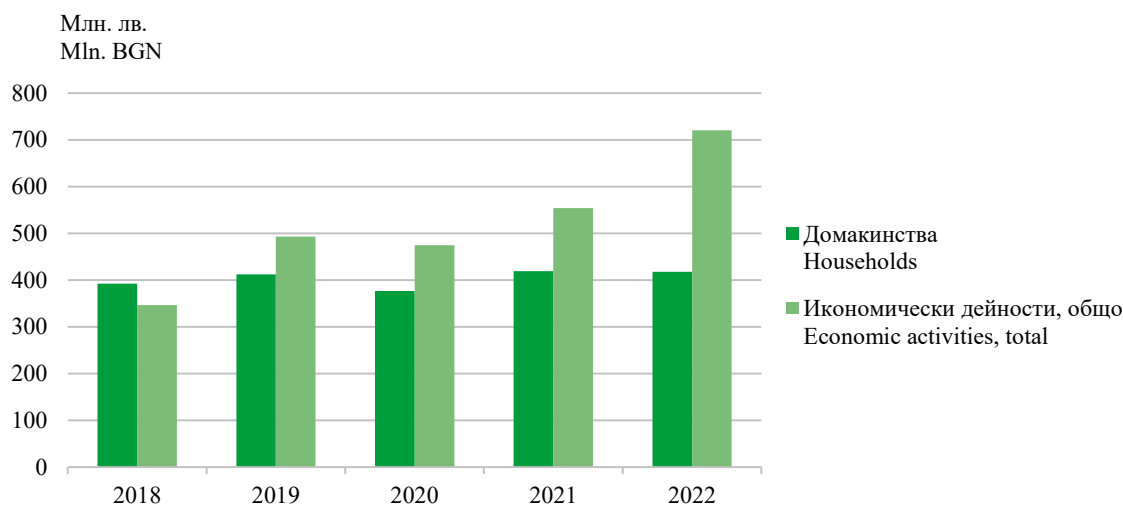
Услугите, свързани с околната среда, включват услугите за отвеждане и пречистване на отпадъчни води и отстраняване/обезвреждане на битови отпадъци, включително такса „битови отпадъци“. От 2022 г. се включват и услугите за рекултивация на земя. Разходите се извършват от домакинствата и от предприятията от всички сектори на икономиката. Общата стойност на извършените разходи за екологични услуги през 2022 г. са оценени на 1 138 млн. лева. Около 36.7% от разходите за 2022 г. са извършени от домакинствата, а за 2021 г. - 43.1%.

Expenditures for wastewater collection and treatment for the period 2018 - 2022 amount to a total of 2 146 million BGN. The largest share is invested - 30.3% of the total investment expenditures for wastewater (2018 - 2022). The total value of the expenditures incurred for wastewater collection and treatment in 2022 amounts to 449 million BGN, of which 97% are investments aimed primarily at the construction of specialized facilities. In 2022, compared to the previous year, the total value of current expenditures for wastewater increased by 30.5% and investments decreased by 26.4%.

The expenditures for reducing the emissions of air pollutants for the period 2018 - 2022 amount to a total of 1 785 million BGN, as their share of environmental expenditures is 14.3%. The expenditures for reducing air emissions in 2022 are estimated at 490 million BGN. The increase is formed mainly by the investment expenditures incurred, which in 2022 are about 6% higher than in 2021. At the same time, the current expenditures spent in 2022 are increasing (227 million BGN).

Environmental services include wastewater disposal and treatment services, and removal/disposal of municipal waste, including the municipal waste taxes. From 2022, land reclamation services are also included. Expenditures are incurred by households and businesses in all sectors of the economy. The total value of expenditures for environmental services in 2022 were estimated at 1 138 million BGN. About 36.7% of the expenditures for 2022 were made by households, and for 2021 - 43.1%.

Фиг. 9.4. Разходи за услуги, свързани с околната среда
Figure 9.4. Expenditure on environmental services

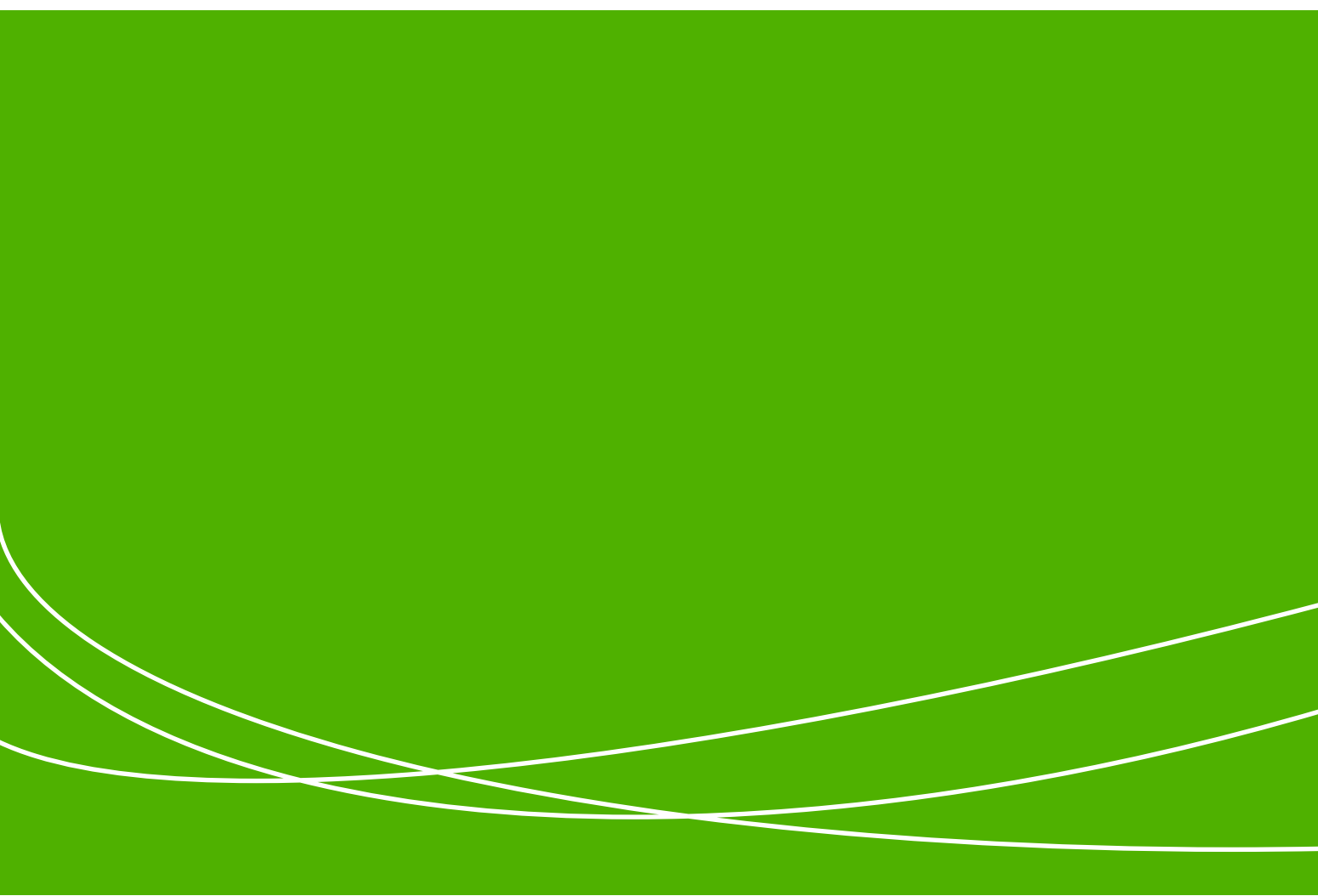
Източник: НСИ.

Source: NSI.

В международен аспект и по данни на Евростат с най-голям дял изразходвани средства за опазване на околната среда на национално ниво през 2022 г. е Германия (82 268 млн. евро), следвана от Франция (53 192 млн. евро) и Италия (51 434 млн. евро). Най-малък е делът на разходите за опазване на околната среда на Малта (326 млн. евро). През 2022 г. България изразходва 1 583 млн. евро или 0.5% от общите разходи за опазване и възстановяване на околната среда в Европейския съюз, което я нарежда на 21-во място.

In international aspect and according to Eurostat data, the largest share of funds environmental protection expenditure at national level in 2022 is Germany (82 268 million EUR), followed by France (53 192 million EUR) and Italy (51 434 million EUR). The smallest share of environmental protection expenditure is Malta (326 million EUR). Bulgaria spends 1 583 million euros or 0.5% of the total expenditure on environmental protection and restoration in the European Union, which ranks it in 21st place.

**Х. ДЪЛГОТРАЙНИ МАТЕРИАЛНИ АКТИВИ
С ЕКОЛОГИЧНО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ
TANGIBLE FIXED ASSETS WITH ECOLOGICAL USE**

Въведение

Дълготрайните материални активи с екологично предназначение (ДМАЕП) са част от общите дълготрайни материални активи в страната. ДМАЕП включват съоръжения, инсталации и оборудване, необходими за опазване и възстановяване на околната среда. Те се разпределят по екологични направления: за отпадъчните води, въздуха, почвата, повърхностните и подземните води, биоразнообразието, транспортирането и обезвреждането на отпадъци, защитата от шума и апаратурата за мониторинг и контрол. Не се включват ДМА за охрана на труда (оборудването за опазване на чистотата на въздуха и намаляване на шума и вибрациите в работните помещения). ДМАЕП участват в дейността на предприятията за повече от един отчетен период и пренасят на части своята стойност в стойността на готовия продукт.

Източник на данни е статистическото изследване на НСИ „Дълготрайни материални активи с екологично предназначение“, което обхваща изчерпателно стопанските субекти от всички икономически дейности (фирми, подразделения на фирми, стопански организации, общински администрации, министерства, ведомства).

За изучаването на ДМАЕП е приложена методика съгласно изискванията за счетоводното им отчитане в съответствие със Закона за счетоводството и Националния сметкоплан. Придобитите, излезлите от употреба и наличните в края на годината дълготрайни материални активи са дадени по отчетна стойност.

Общата отчетна стойност на придобитите ДМАЕП през 2023 г. е 828.5 млн. лева. Преобладаващата част от тях са за отвеждане и пречистване на отпадъчните води - 18%, опазване на въздуха - 37%, третиране на отпадъците - 39%, и други - 6%.

Общата отчетна стойност на наличните в края на 2023 г. ДМАЕП се оценява на 11 483 млн. лв. и се разпределя по основните направления за околната среда, както следва: за пречистване и

Introduction

The tangible fixed assets with ecological use are a part of the total tangible fixed assets within the country. The tangible fixed assets with ecological use include facilities, installations and equipment necessary for environmental protection. They are allocated by environmental domains: wastewater, air protection, soil, surface and groundwater, biodiversity, transportation and disposal of waste, noise abatement, monitoring and control equipment. Excluded are TFA for labour protection (equipment for preserving air purity, and noise and vibration reduction in the working premises). TFA with environmental use are involved in the enterprises activities for more than one reporting period and carry part of their value into the value of the finished product.

Data source is the exhaustive annual statistical survey of the NSI 'Tangible fixed assets with ecological use', which is covering economic units from all sectors of economy (firms, firm establishments, business organisations, municipal administrations, ministries).

Methodology applied for studying tangible fixed assets with ecological use is in accordance with the requirements concerning book-keeping recording laid down in the Accountancy Law and National Accounting Standards. The tangible fixed assets acquired during the year, those out of use, and tangible fixed assets available at the end of year are shown at reported value.

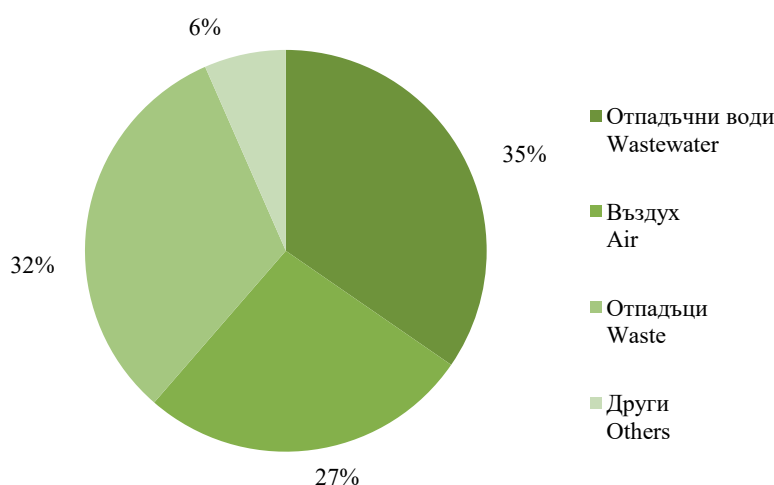
The total amount of the acquired tangible fixed assets with ecological use in 2023 is 828.5 million BGN. The prevailing part of them are related to wastewater discharge and treatment - 18%, air protection - 37%, waste treatment - 39%, and others - 6%.

At the end of 2023, the total value of the TFA with ecological use amounted to 11 483 million BGN and is distributed by the main environmental domains as follows: for wastewater treatment (industrial

отвеждане на отпадъчните води (производствени и селищни пречиствателни станции, канализационна мрежа и др.) - 35%, за съоръженията за опазване на въздуха - 27%, и за третиране на отпадъците - 32%, и други - 6%. Не се наблюдава съществена промяна в относителния дял на активите, разпределени по направления за околната среда спрямо предходните години.

and urban wastewater treatment plants, sewerage network, etc.) - 35%, followed by the facilities for air protection - 27%, and for waste treatment - 32%, and others - 6%. There is no significant change in the relative share of assets distributed by environmental domains compared to previous years.

Фиг. 10.1. Наличност на дълготрайни материални активи с екологично предназначение по направления към 31.12.2023 година
Figure 10.1. Tangible fixed assets with ecological use as of 31.12.2023

Източник: НСИ.

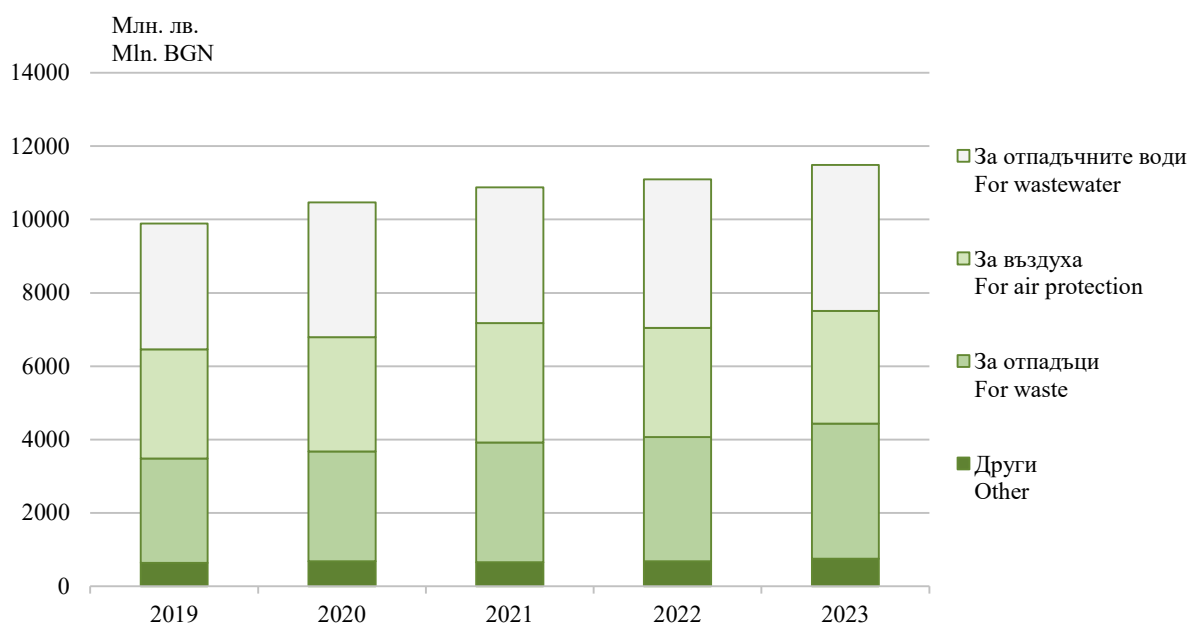
Source: NSI.

За периода 2013 - 2023 г. се наблюдава тенденция на нарастване на относителния дял на наличните ДМАЕП от общия обем на дълготрайните материални активи в страната - от 3.1% (2013 г.) на 4.5% (2023 година).

For the period 2013 - 2023 there is a trend of increase in the relative share of the available tangible fixed assets from the total amount of acquired fixed assets in the country - from 3.1% (2013) to 4.5% (2023).

Фиг. 10.2. Наличност на дълготрайни материални активи с екологично предназначение по основни екологични направления за периода 2013 - 2023 година

Figure 10.2. Availability of tangible fixed assets with ecological use by main environmental domains for the period 2013 - 2023

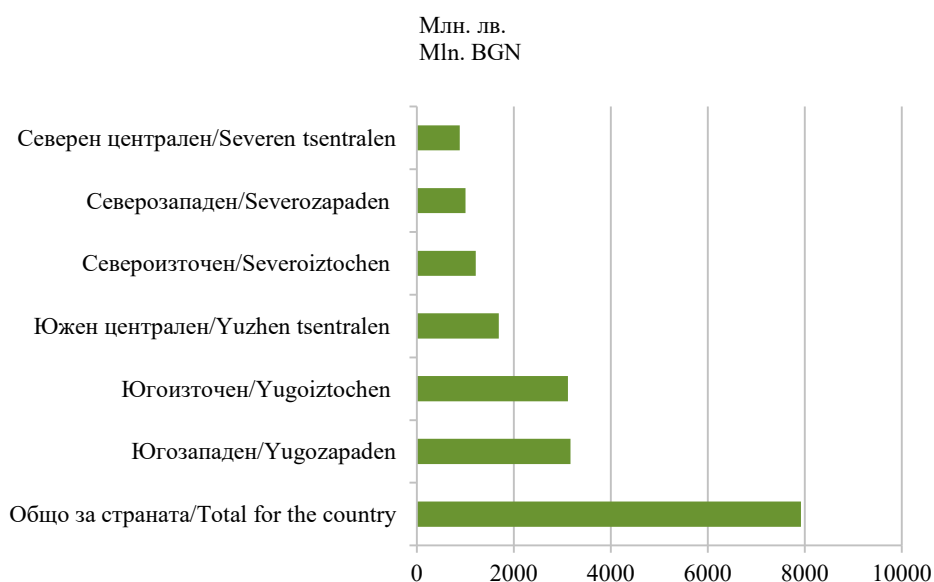

Източник: НСИ.

Source: NSI.

Фиг. 10.3. Наличност на дълготрайни материални активи с екологично предназначение по статистически райони към 31.12.2023 година

Figure 10.3. Availability of tangible fixed assets with ecological use by statistical regions as of 31 December 2023

Източник: НСИ.

Source: NSI.

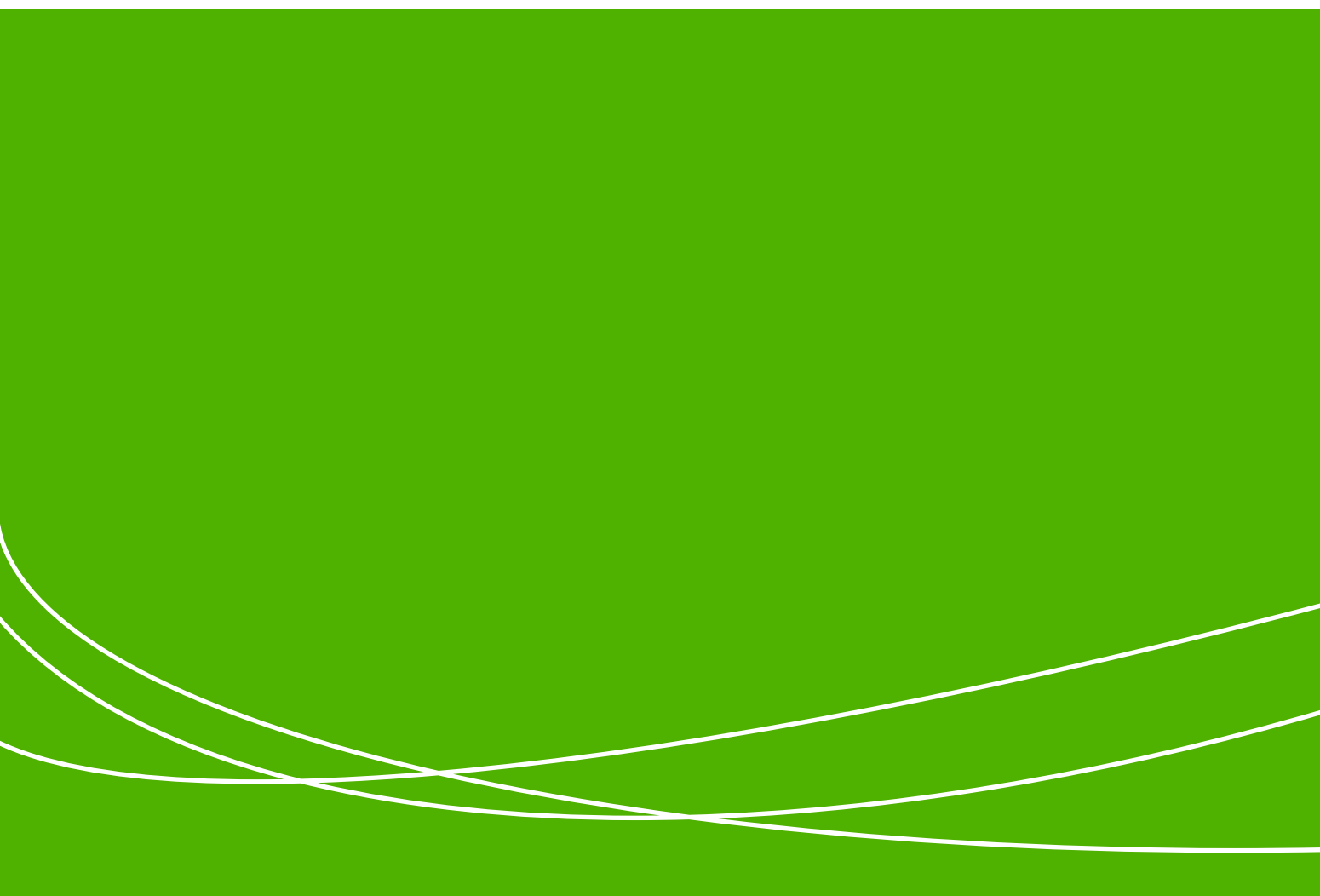
Разпределението по статистически райони относно наличността на ДМАЕП в края на 2023 г. показва, че най-висока стойност е регистрирана в Югозападния район (3 604 млн. лв.), а най-ниска е в Северния централен район (978 млн. лева).

Разпределението на данните по икономически дейности за 2023 г. показва, че значителна част от ДМАЕП са съсредоточени в сектор „Промисленост“ - 6 376 млн. лв. (56%) от наличните в края на годината и 422.4 млн. лв. (51%) от придобитите в страната. Преобладаващата част от придобитите ДМАЕП са отчетени в секторите „Канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване“ (специализирани производители на услуги за опазване на околната среда) - 8.2%, „Преработваща промисленост“ - 21.6%, и „Производство на енергия, доставяне на води“ - 16.5%. В категорията „Други дейности“ (сектор на услугите, вкл. държавно управление) наличните в края на годината ДМАЕП се оценяват на 5 064 млн. лв. (44.1%), а въведените в действие (придобити през годината) - на 403.5 млн. лева (48.7%).

The allocation by statistical regions for the availability of TFA with ecological uses at the end of 2023 indicate that the highest value was registered in the Yugozapaden region (3 604 million BGN) and the lowest is in the Severen tsentralen region (978 million BGN).

The breakdown of the data by economic activity for 2023 shows that significant part of TFA with ecological use is concentrated in the 'Industry' sector: 6 376 million BGN (56%) of those available at the end of the year and 422.4 million BGN (51%) of those acquired in the country. The majority of the acquired tangible fixed assets with ecological use are accounted in the economic sectors: 'Waste management and remediation activities' (specialized producers of EP services) - 8.2%, 'Manufacturing industry' - 21.6%, and 'Sewerage, energy production, water supply' - 16.5%. In the category 'Other activities' (services sector, including general government sector), the TFA with ecological use available at the end of the year are estimated to 5 064 million BGN (44.1%) and brought into operation (acquired during the year) - 403.5 million BGN (48.7%).

XI. ЕКОЛОГИЧНИ СТОКИ И УСЛУГИ
ENVIRONMENTAL GOODS AND SERVICES

Въведение

Развитието на сектора на екологичните стоки и услуги е съпроводено с нарастване на търсенето на все по-подробна информация за опазване на околната среда и пестене на природните ресурси. Това е сектор с голям потенциал за растеж, който играе важна роля в прехода на икономиките към устойчиво развитие и създаване на нови работни места.

В изследването са включени всички производители на стоки и услуги с екологично предназначение, а именно предотвратяване на замърсяването, намаляване на изчерпването на природните ресурси, възстановяване на екологични щети за въздуха, водите, почвите, биологичното разнообразие и ландшафта, както и дейности, свързани с управление, контрол, мониторинг, образование и обучение, свързани с околната среда.

Данните за екологичните стоки и услуги се докладват ежегодно на Евростат съгласно Регламент (ЕС) № 691/2011 на Европейския парламент и на Съвета. Въпросникът съдържа данни за продукцията, добавена стойност, износ и заети по икономически дейности.

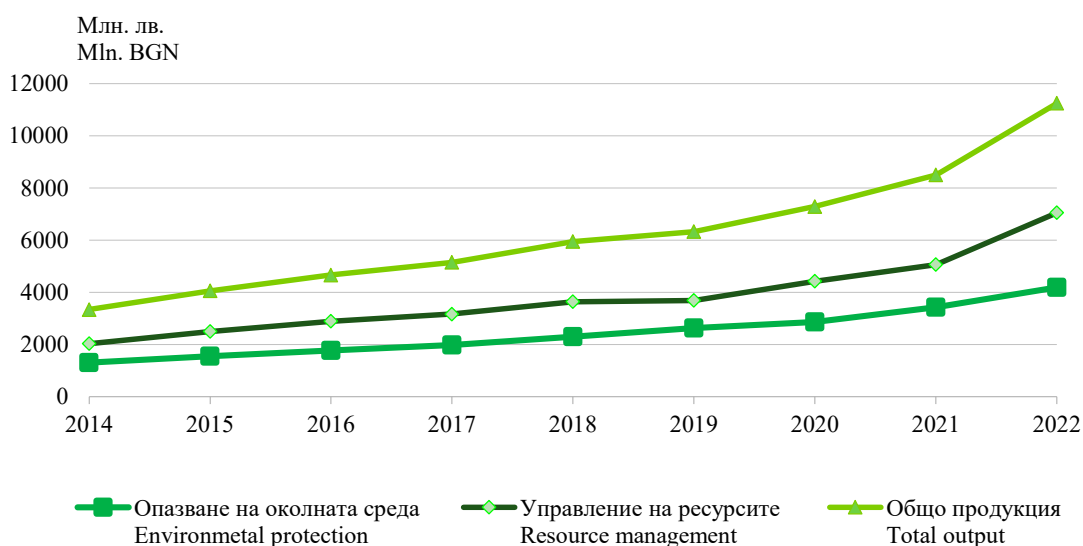
Introduction

The development of the environmental goods and services sector has been accompanied by an increase in the demand for more and more detailed information on environmental protection and saving of natural resources. It is a sector with great potential for growth, which plays an important role in the transition of economies to sustainable development and job creation.

The study includes all producers who produce goods and services that have an environmental goal, namely prevention of pollution, reduction of depletion of natural resources, restoration of environmental damage to air, water, soil, biodiversity and landscape, as well as activities related to with management, control, monitoring, education and training related to the environment.

Data on environmental goods and services are reported annually to Eurostat in accordance with Regulation (EU) No. 691/2011 of the European Parliament and of the Council. The questionnaire contains data on output, value added, exports and employment by economic activities.

Фиг. 11.1. Произведена продукция за периода 2014 - 2022 година, общо за страната и по направления за околната среда
Figure 11.1. Production for the period 2014 - 2022, total for the country and by environmental domains

Разпределението на произведената продукция на екологични стоки и услуги общо за страната и по екологични направления за периода 2014 - 2022 г. е показано на фигура 11.1.

Наблюдава се нарастване на общата продукция в сектора на екологични стоки и услуги, която започва с 3 345 млн. лева през 2014 г. и достига до 11 252 млн. лева през 2022 година.

През 2022 г. произведената продукция за опазване на околната среда е 4 194 млн. лева, а за управление на природните ресурси 7 057 млн. лева.

Най-голям дял на продукцията се наблюдава в дейностите по производство на енергия от възобновяеми източници (CReMA 13A) - 39%, управление на отпадъците (CEPA 3) - 17%, намаляване на потреблението на топло и електроенергия (CReMA 13B) - 11%, и опазване на атмосферния въздух и климата (CEPA 1) - 10%.

The distribution of the output of environmental goods and services in total for the country and by environmental domains for the period 2014 - 2022 is shown in Figure 11.1.

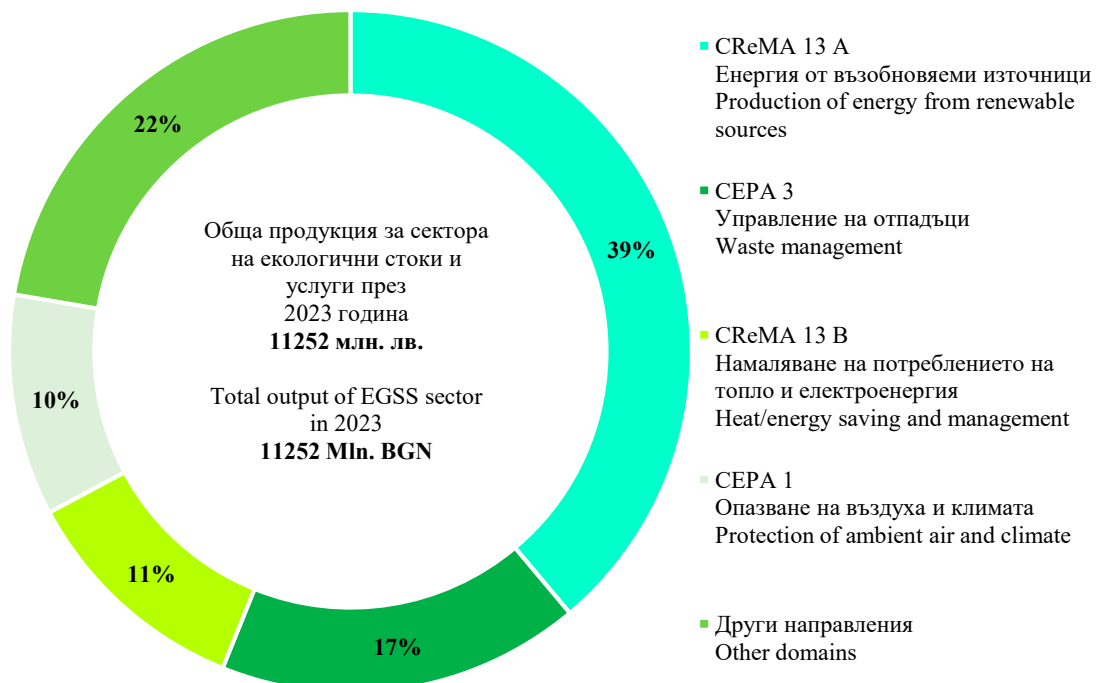
There is an increase in total output of environmental goods and services sector, starting with 3 345 million BGN in 2014 up to 11 252 million BGN in 2022.

In 2022, the output for environmental protection was 4 194 million BGN, and for natural resource management 7 057 million BGN.

The largest share of production is observed in the activities of energy production from renewable sources (CReMA 13A) - 39%, waste treatment and management (CEPA 3) - 17%, heat/energy saving and management (CReMA13B) - 11%, and protection of ambient air and climate (CEPA 1) - 10%.

Фиг. 11.2. Произведена продукция на екологични стоки и услуги през 2022 година по направления за околната среда и управление на природните ресурси

Figure 11.2. Output of environmental goods and services in 2022 distributed by environmental protection and resource management domains

Окончателни данни за основните променливи за Сектора на екологични стоки и услуги през 2022 г., разпределени по икономически дейности, са представени на фигура 11.3.

По икономически дейности, делът на добавената стойност за сектора на екологични стоки и услуги е най-висок в „Производство на енергия, доставяне на води, канализационни услуги и отпадъци“ - 2 588 млн. лева (58%), следван от сектор „Добивната и преработваща промишленост“ - 669 млн. лева (15%), и сектор „Услуги“ - 631 млн. лева (14%).

Приносът на brutната добавена стойност на сектора на екологичните стоки и услуги към общата икономика (към brutния вътрешен продукт БВП) в България се е увеличил от 1.9% през 2014 г. до 2.7% през 2022 г. и достига средното за ЕС ниво (3.3%).

Final data on key variables for the Environmental Goods and Services Sector in 2022, broken down by economic activity, are presented in Figure 11.3.

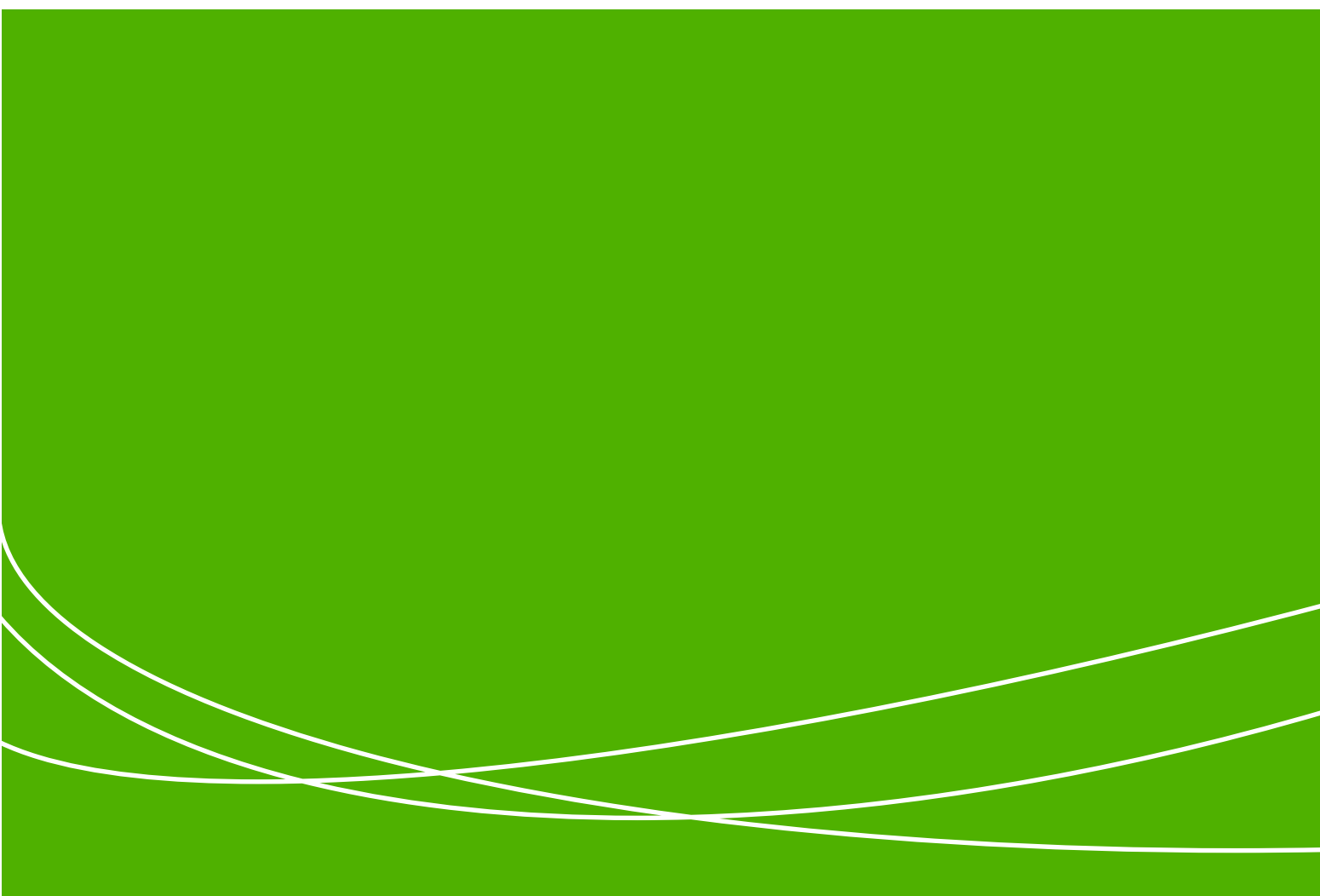
By economic activity, the share of the gross value added for the environmental goods and services sector is highest in Energy production and water supply, sewerage and waste services - 2 588 million BGN (58%), followed by the Mining and quarrying, manufacturing industry - 669 million BGN (15%), and the ‘Services’ sector - 631 million BGN (14%).

The contribution of the gross value added of the environmental goods and services sector to the overall economy (to gross domestic product GDP) in Bulgaria increased from 1.9% in 2014 to 2.7% in 2022 and reaches EU average (3.3%).

Фиг. 11.3. Произведена продукция, добавена стойност и заети лица в сектора на екологичните стоки и услуги през 2022 година
Figure 11.3. Output, gross value added and employment of Environmental goods and services sector in 2022

ПРИЛОЖЕНИЕ
APPLICATION

I. ЕМИСИИ ВЪВ ВЪЗДУХА EMISSIONS IN THE AIR

1.1. Емисии на вредни вещества във въздуха¹

Emissions of pollutants in the air¹

Източник на емисии	Общо Total	Горивни процеси Combustion processes	Производствени процеси Industrial processes	Битово горене Household heating	Пътен транспорт Road transport	Друг транспорт (жп, воден, въздушен и извънпътна техника) Other transport (railway, water, air and off-road equipment)	Тритиране отпадъци и отп. води Waste and wastewater treatment	Селско стопанство Agriculture	Емисия Emission source	(Тонове) (Tons)
2019										
Серни окиси (SOx)	85830	75647	5860	4012	42	265	2	0	Sulphuric oxides (SOx)	
Азотни окиси (NOx)	92289	23990	4642	2432	39384	4116	17	17709	Nitrogen oxides (NOx)	
Неметанови летливи органични съединени (NMVOC)	71517	1004	33053	16779	7827	1029	369	11456	Non-methane volatile compounds (NMVOC)	
Метан (CH ₄)	231890	3032	42101	10231	858	28	101234	74406	Methane (CH ₄)	
Въглероден окис (CO)	217369	7495	19539	126484	54008	9790	27	27	Carbon oxide (CO)	
Въглероден двуокис (CO ₂)	42263121	26926364	4569586	622684	9515503	535925	12598	80460	Carbon dioxide (CO ₂)	
Двуазотен оксид (N ₂ O)	16722	470	334	126	317	187	505	14784	Dinitrogen oxide (CO ₂)	
Амоняк (NH ₃)	63780	0	1402	1886	717	1	169	59604	Ammonia (NH ₃)	
Фини прахови частици до 2.5µm (ФПЧ _{2.5})	27641	1614	1966	20418	2540	176	374	553	Particulate matter to 2.5µm (PM _{2.5})	
Фини прахови частици до 10µm (ФПЧ ₁₀)	45014	2169	8174	21000	3288	177	374	9833	Particulate matter to 10µm (PM ₁₀)	

¹ „0“ означава, че емисията е под мерната единица.

¹ „0“ means that the emission is below the unit of measurement.

1.1. Емисии на вредни вещества във въздуха¹ Emissions of pollutants in the air¹

Източник на емисии	(Продължение) (Continued)							(Тонове) (Tons)	
	Общо Total	Горивни процеси Combustion processes	Производствени процеси Industrial processes	Битово горене Household heating	Пътен транспорт Road transport	Друг транспорт (жп, воден, въздушен и извънпътна техника) Other transport (railway, water, air and off-road equipment)	Итретиране отпадъци и отп. води Waste and wastewater treatment	Селско стопанство Agriculture	Емисионен източник Emission source
Серни окиси (SO _x)	48342	38573	5756	3888	37	81	6	0	Sulphuric oxides (SO _x)
Азотни окиси (NO _x)	85657	21727	3932	2736	35790	4206	78	17188	Nitrogen oxides (NO _x)
Неметанови летливи органични съединени (NMVOC)	70974	1115	29940	19954	6931	971	854	11211	Non-methane volatile compounds (NMVOC)
Метан (CH ₄)	228001	2562	37488	11921	783	27	98399	76822	Methane (CH ₄)
Въглероден окис (CO)	231348	8380	17133	147623	48947	9200	38	27	Carbon oxide (CO)
Въглероден двуокис (CO ₂)	36631315	22131294	4154582	642969	8993231	506906	123289	79044	Carbon dioxide (CO ₂)
Двуазотен окисид (N ₂ O)	15781	395	315	149	302	183	521	13917	Dinitrogen oxide (CO ₂)
Амоняк (NH ₃)	61959	0	1205	2273	678	1	135	57666	Ammonia (NH ₃)
Фини прахови частици до 2.5µm (ФПЧ _{2.5})	30974	1446	1802	24355	2295	175	350	551	Particulate matter to 2.5µm (PM _{2.5})
Фини прахови частици до 10µm (ФПЧ ₁₀)	47092	1883	6814	25040	3004	176	351	9824	Particulate matter to 10µm (PM ₁₀)

¹ „0“ означава, че емисията е под мерната единица.

¹ „0“ means that the emission is below the unit of measurement.

1.1. Емисии на вредни вещества във въздуха¹

Emissions of pollutants in the air¹

(Продължение) (Continued)	Общо Total	Горивни процеси Combustion processes	Производствени процеси Industrial processes	Битово горене Household heating	Пътен транспорт Road transport	Друг транспорт (жп, воден, въздушен и извънпътна техника) Other transport (railway, water, air and off-road equipment)	Тритиране отпадъци и отп. води Waste and wastewater treatment	Селско стопанство Agriculture	Emission source	(Тонове) (Tons)
	2021									
Серни окиси (SOx)	60101	49421	5252	5285	38	97	6	0	Sulphuric oxides (SOx)	
Азотни окиси (NOx)	92959	27458	4131	2784	37812	4223	23	16528	Nitrogen oxides (NOx)	
Неметанови летливи органични съединени (NMVOC)	72195	1388	32617	18236	6947	1042	311	11654	Non-methane volatile compounds (NMVOC)	
Метан (CH ₄)	235104	3362	42396	11214	806	29	97796	79501	Methane (CH ₄)	
Въглероден окис (CO)	233343	11818	19554	139996	51958	9948	41	27	Carbon oxide (CO)	
Въглероден двуокис (CO ₂)	42433107	26998427	4322705	842911	9635476	550731	5713	77142	Carbon dioxide (CO ₂)	
Двуазотен оксид (N ₂ O)	16222	504	317	135	321	196	520	14230	Dinitrogen oxide (CO ₂)	
Амоняк (NH ₃)	62133	0	1430	2003	710	1	111	57878	Ammonia (NH ₃)	
Фини прахови частици до 2.5µm (ФПЧ _{2.5})	29593	1864	2129	22052	2458	187	348	556	Particulate matter to 2.5µm (PM _{2.5})	
Фини прахови частици до 10µm (ФПЧ ₁₀)	45574	2253	7072	22688	3213	188	348	9811	Particulate matter to 10µm (PM ₁₀)	

¹ „0“ означава, че емисията е под мерната единица.

¹ „0“ means that the emission is below the unit of measurement.

1.1. Емисии на вредни вещества във въздуха¹

Emissions of pollutants in the air¹

Източник на емисии	(Продължение) (Continued)							(Тонове) (Tons)	
	Общо Total	Горивни процеси Combustion processes	Производствени процеси Industrial processes	Битово горене Household heating	Пътен транспорт Road transport	Друг транспорт (жп, воден, въздушен и извънпътна техника) Other transport (railway, water, air and off-road equipment)	Итретиране отпадъци и отп. води Waste and wastewater treatment	Селско стопанство Agriculture	Емисия източник Emission source
		2022							
Серни окиси (SO _x)	68760	60269	6471	1886	37	93	3	0	Sulphuric oxides (SO _x)
Азотни окиси (NO _x)	95126	31238	4560	1960	36071	4395	16	16887	Nitrogen oxides (NO _x)
Неметанови летливи органични съединени (NMVOC)	73120	1464	37564	14654	6494	1100	302	11543	Non-methane volatile compounds (NMVOC)
Метан (CH ₄)	233755	3715	48108	8591	750	31	95084	77476	Methane (CH ₄)
Въглероден окис (CO)	196171	11838	19425	104956	49432	10469	26	27	Carbon oxide (CO)
Въглероден двуокис (CO ₂)	46995276	31695974	4620262	417191	9584814	592774	4177	80085	Carbon dioxide (CO ₂)
Двуазотен окисид (N ₂ O)	15920	568	299	110	321	207	487	13927	Dinitrogen oxide (CO ₂)
Амоняк (NH ₃)	62674	2	1382	1704	722	1	83	58781	Ammonia (NH ₃)
Фини прахови частици до 2.5µm (ФПЧ _{2.5})	25862	2303	2146	17983	2310	197	364	558	Particulate matter to 2.5µm (PM _{2.5})
Фини прахови частици до 10µm (ФПЧ ₁₀)	39583	2875	4712	18477	3070	198	364	9887	Particulate matter to 10µm (PM ₁₀)

¹ „0“ означава, че емисията е под мерната единица.

¹ „0“ means that the emission is below the unit of measurement.

1.1. Емисии на вредни вещества във въздуха¹

Emissions of pollutants in the air¹

(Продължение и край) (Continued and end)		(Тонове) (Tons)							
Източник на емисии	Общо Total	Горивни процеси Combustion processes	Производствени процеси Industrial processes	Битово горене Household heating	Пътен транспорт Road transport	Друг транспорт (жп, воден, въздушен и извънпътна техника) Other transport (railway, water, air and off-road equipment)	Тритиране отпадъци и отп. води Waste and wastewater treatment	Селско стопанство Agriculture	Emission source
2023									
Серни окиси (SO _x)	43809	37151	5687	829	39	101	2	0	Sulphuric oxides (SO _x)
Азотни окиси (NO _x)	83481	20932	4512	1681	35271	4341	15	16728	Nitrogen oxides (NO _x)
Неметанови летливи органични съединени (NMVOC)	65835	1288	33186	12810	5879	1083	307	11283	Non-methane volatile compounds (NMVOC)
Метан (CH ₄)	213836	2727	35484	7527	701	32	92063	75302	Methane (CH ₄)
Въглероден окис (CO)	171752	9886	17437	89499	44507	10366	30	27	Carbon oxide (CO)
Въглероден двуокис (CO ₂)	34548461	19954916	3858858	252104	9775572	608931	6790	91290	Carbon dioxide (CO ₂)
Двуазотен окисид (N ₂ O)	15945	376	328	99	329	204	489	14120	Dinitrogen oxide (CO ₂)
Амоняк (NH ₃)	61224	0	1199	1529	710	1	78	57706	Ammonia (NH ₃)
Фини прахови частици до 2.5µm (ФПЧ _{2.5})	22322	1524	1964	15541	2209	194	340	550	Particulate matter to 2.5µm (PM _{2.5})
Фини прахови частици до 10µm (ФПЧ ₁₀)	35752	1829	4624	15960	2984	195	340	9820	Particulate matter to 10µm (PM ₁₀)

¹ „0“ означава, че емисията е под мерната единица.

¹ „0“ means that the emission is below the unit of measurement.

II. ВОДА WATER

2.1. Основни показатели за водоползването

Key water use indicators

(Млн. куб. м/г.)

(Mln. m³/year)

	2019	2020	2021	2022	2023	
Общо иззета прясна вода - бруто	5421.31	5076.89	5293.73	5519.44	5336.07	Total gross fresh water abstraction
Повърхностни водоизточници	4859.59	4515.49	4754.92	4968.83	4789.59	Fresh surface water
Подземни водоизточници	561.73	561.39	538.81	550.61	546.48	Fresh groundwater
Върната вода без употреба	13.34	10.52	8.80	8.70	10.83	Water returned without use
Иззета прясна вода - нето	5407.97	5066.37	5284.93	5510.73	5325.24	Net fresh water abstraction
Иззета непрясна вода	4.09	35.76	150.54	17.70	0.93	Non-fresh water abstraction
Загуби на вода - общо	838.51	783.73	813.34	852.74	828.54	Losses during transport - total
Използвана вода - общо	4578.61	4310.19	4585.84	4667.58	4667.88	Total water used
Селско, горско и рибно стопанство	326.68	336.08	339.09	303.07	320.81	Agriculture, forestry, fishing
в това число: за напояване	267.26	273.55	282.56	254.58	268.46	of which: For Irrigation purposes
Индустрия	3927.96	3650.26	3924.32	4029.26	3823.83	Industry
в това число: за охлаждане в сектор Енергетика	3551.84	3322.05	3586.64	3687.92	3490.10	of which: For cooling in Energy sector
Услуги	73.30	66.45	66.29	83.88	72.97	Services
Домакинства	250.67	257.39	256.13	251.38	250.27	Private households
Общо отведени отпадъчни води във водни обекти	715.17	713.44	719.51	702.95	709.58	Total wastewater discharged into water bodies
Общо отведени води от охлаждане във водни обекти	3479.74	3259.34	3555.94	3575.50	3400.70	Total cooling water discharged into water bodies
Основни показатели средно на човек от населението						Key indicators per capita
Пресни водни ресурси, вкл. притокът от р. Дунав (м ³ /чов.) - многогодишни	14388	14400	14517	14937	16554	Renewable freshwater resources, incl. inflow from the Danube River (m ³ /per capita) - LTAA
Пресни водни ресурси, без приток от р. Дунав (м ³ /чов.) - многогодишни	2337	2329	2362	2434	2496	Renewable freshwater resources, excl. inflow from the Danube River (m ³ /per capita) - LTAA
Иззета прясна вода (м ³ /чов.)	777	732	770	704	828	Fresh water abstracted (m ³ /per capita)
Използвана вода, общо (м ³ /чов.)	656	622	667	831	693	Water used - total (m ³ /per capita)
Използвана вода от общественото водоснабдяване - общо (м ³ /чов.)	50	53	53	56	57	Water used from public water supply (m ³ /per capita)
Използвана питейна вода от домакинствата от общественото водоснабдяване (л/чов./ден)	99	102	102	103	106	Water used by household from public water supply (l/per capita/day)

2.2. Иззета прясна вода - общо за страната

Water abstraction - total for the country

(Млн. куб. м/г.)
(Mln. m³/year)

	2019	2020	2021	2022	2023	
Иззета прясна вода - бруто	5421.31	5076.89	5293.73	5519.44	5336.07	Total gross fresh water abstraction
Обществено водоснабдяване (ВиК)	843.32	815.20	809.09	810.68	805.86	Public water supply
Селско, горско и рибно стопанство	798.47	758.88	815.54	802.20	831.47	Agriculture, forestry and fishing
Индустрия	3756.07	3480.31	3644.50	3879.31	3673.07	Industry
в това число:						of which:
Добивна промишленост	25.75	27.09	30.31	23.26	24.86	Mining and quarrying
Преработваща промишленост	123.08	118.86	117.35	130.37	116.54	Manufacturing industries
Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и газ	3585.51	3311.47	3474.12	3702.90	3509.07	Production and distribution of electricity, steam and gas
в т.ч. за охлаждане	3542.16	3287.48	3441.97	3663.41	3480.65	of which: For cooling
Строителство	2.18	3.66	3.27	3.33	2.82	Construction
Други индустриални дейности	19.57	19.23	19.45	19.46	19.78	Other activities
Услуги	23.45	22.48	24.60	27.25	25.67	Services
Повърхностни водоизточници	4859.59	4515.49	4754.92	4968.83	4789.59	Surface water sources
Обществено водоснабдяване (ВиК)	391.70	360.05	377.79	381.53	372.31	Public water supply
Селско, горско и рибно стопанство	787.02	746.00	803.58	786.23	812.11	Agriculture, forestry, fishing
Индустрия	3671.85	3399.18	3563.10	3788.85	3595.43	Industry
в това число:						of which:
Добивна промишленост	11.43	14.13	16.48	11.35	12.55	Mining and quarrying
Преработваща промишленост	58.82	56.03	56.14	57.79	57.36	Manufacturing industries
Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и газ	3582.82	3308.79	3470.53	3699.76	3505.59	Production and distribution of electricity, steam and gas
в т.ч. за охлаждане	3541.56	3286.84	3440.75	3662.62	3479.47	of which: For cooling
Услуги	9.01	10.26	10.46	12.22	9.74	Services
Подземни водоизточници	561.73	561.39	538.81	550.61	546.48	Groundwater sources
Обществено водоснабдяване (ВиК)	451.62	455.15	431.30	429.15	433.55	Public water supply
Селско, горско и рибно стопанство	11.45	12.88	11.97	15.97	19.36	Agriculture, forestry, fishing
Индустрия	84.22	81.13	81.40	90.46	77.64	Industry
в това число:						of which:
Добивна промишленост	14.32	12.96	13.83	11.91	12.30	Mining and quarrying
Преработваща промишленост	64.25	62.83	61.21	72.58	59.18	Manufacturing industries
Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и газ	2.69	2.68	3.59	3.14	3.48	Production and distribution of electricity, steam and gas
в т.ч. за охлаждане	0.60	0.64	1.22	0.79	1.18	of which: For cooling
Услуги	14.43	12.23	14.14	15.03	15.93	Services
Иззета прясна вода за производство на хидроенергия¹	16420.16	16839.54	23226.68	20111.61	18147.41	Water abstraction for purposes of hydropower generation¹
Загуби на вода - общо	838.51	783.73	813.34	852.74	828.54	Water losses - total

¹ Водите за производство на хидроенергия не са включени в общо иззетите пресни води.

¹ Water abstraction for purposes of hydropower generation is not included in total freshwater abstraction.

2.3. Подадена вода от общественото водоснабдяване (Вик) - общо за страната

Water distribution by Public water supply - total for the country

(Млн. куб. м/г.)
(Mln. m³/year)

	2019	2020	2021	2022	2023	
Подадена вода - общо	890.45	858.57	845.40	857.21	853.32	System Input water - total
Обща консумация на вода (фактурирана и нефактурирана вода)	380.56	366.12	372.64	371.78	370.10	Water consumption, total (billed and unbilled)
Третирана питейна вода чрез:						Drinking water treated by:
Дезинфекция	169.66	172.73	181.06	163.23	164.75	Disinfection
Утаяване и дезинфекция	13.01	10.57	13.00	12.38	11.49	Precipitation and disinfection
Пречиствателни станции за питейни води	157.88	149.98	140.11	157.66	157.19	Drinking water purification plants
Домакинства	250.48	257.20	255.69	251.19	250.08	Households
Услуги	46.20	36.12	38.97	45.58	44.70	Services
Селско, горско и рибно стопанство	3.74	3.62	3.25	3.33	3.79	Agriculture, forestry and fishing
Индустрия	47.39	42.65	44.40	40.96	41.90	Industry
Нефактурирана вода	32.74	26.52	30.33	30.73	29.63	Unbilled water consumption
Загуби на вода - общо	509.89	492.46	469.17	485.43	483.22	Water losses - total

2.4. Използвана вода по дейности и вид на водоснабдяването

Water used by activity and by water supply category

(Млн. куб. м/г.)
(Mln. m³/year)

	КИД - 2008 NACE.BG - 2008	2019	2020	2021	2022	2023	
Използвана вода - общо		4578.61	4310.19	4585.84	4667.58	4667.88	Total water used
Селско, горско и рибно стопанство	(01-03)	326.68	336.08	339.09	303.07	320.81	Agriculture, forestry and fishing
в това число: за напояване		267.26	273.55	282.56	254.58	268.46	of which: For Irrigation purposes
Индустрия	(05-43)	3927.96	3650.26	3924.32	4029.26	3823.83	Industry
Добивна промишленост	(05-09)	28.74	29.02	32.94	27.32	27.16	Mining and quarrying
Преработваща промишленост	(10-33)	236.51	212.61	210.77	209.97	214.32	Manufacturing industry
в това число:							of which:
Производство на хранителни продукти, напитки	(10-11)	69.85	66.86	64.33	61.56	81.88	Food processing industry
Производство на основни метали	(24)	19.57	15.51	14.56	15.33	13.82	Basic metals
Производство на превозни средства	(29-30)	0.72	0.99	2.74	2.36	2.85	Motor vehicles and transport equipment
Производство на текстил, облекло, обувки и други изделия от обработени кожи без косъм; обработка на кожи	(13-15)	5.55	4.66	7.17	5.01	4.29	Textiles
Производство на хартия, картон и изделия от хартия и картон	(17)	22.91	21.11	20.76	19.36	14.52	Paper and paper products
Производство на кокс, рафинирани нефтопродукти, химични продукти, лекарствени вещества и продукти	(19-21)	90.20	76.71	75.85	72.45	73.49	Chemicals, refined petroleum, etc.
в това число: използвана за охлаждане в преработващата индустрия		92.01	84.06	84.86	79.89	77.74	of which: For cooling purposes in all manufacturing industries
Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и газ	(35)	3608.69	3359.25	3627.12	3738.68	3530.39	Production and distribution of electricity, steam and gas
в това число: за охлаждане		3551.84	3322.05	3586.64	3687.92	3490.10	of which: For cooling purposes
Строителство	(41-43)	3.07	4.91	3.90	3.93	3.40	Construction
Други индустриални дейности		50.95	44.47	49.59	49.36	48.55	Other industrial activities
Услуги	(45-96)	73.30	66.45	66.29	83.88	72.97	Services
Домакинства		250.67	257.39	256.13	251.38	250.27	Private households
Обществено водоснабдяване (Вик) - общо		380.56	366.12	366.70	371.77	370.10	Public water supply - total
Селско, горско и рибно стопанство	(01-03)	3.74	3.62	3.25	3.33	3.79	Agriculture, forestry and fishing
Индустрия	(05-43)	80.13	69.17	68.54	71.68	71.54	Industry
Добивна промишленост	(05-09)	0.92	1.39	0.94	1.04	0.78	Mining and quarrying
Преработваща промишленост	(10-33)	30.30	25.73	26.07	25.88	26.98	Manufacturing industry
в това число:							of which:
Производство на хранителни продукти, напитки	(10-11)	11.47	10.65	10.20	10.34	11.11	Food processing industry
Производство на основни метали	(24)	3.26	0.85	1.70	1.65	1.81	Basic metals
Производство на превозни средства	(29-30)	0.57	0.88	1.08	0.85	1.22	Motor vehicles and transport equipment
Производство на текстил, облекло, обувки и други изделия от обработени кожи без косъм; обработка на кожи	(13-15)	0.85	0.89	1.14	0.85	0.70	Textiles
Производство на хартия, картон и изделия от хартия и картон	(17)	0.31	0.36	0.40	0.45	0.34	Paper and paper products

2.4. Използвана вода по дейности и вид на водоснабдяването

Water used by activity and by water supply category

(Продължение и край)
(Continued and end)

(Млн. куб. м/г.)
(Mln. m³/year)

	КИД - 2008 NACE.BG - 2008	2019	2020	2021	2022	2023	
Производство на кокс, рафинирани нефтопродукти, химични продукти, лекарствени вещества и продукти	(19-21)	2.30	1.68	1.89	1.86	2.23	Chemicals, refined petroleum, etc.
в това число: използвана за охлаждане в преработващата индустрия		3.70	2.15	2.81	2.71	2.99	of which: For cooling purposes in all manufacture industries
Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и газ	(35)	15.11	14.17	10.37	13.11	13.16	Production and distribution of electricity, steam and gas
в това число: за охлаждане		3.58	3.08	4.49	5.08	4.67	of which: For cooling purposes
Строителство	(41-43)	0.93	1.20	0.63	0.63	0.59	Construction
Други индустриални дейности		32.87	26.68	30.53	31.03	30.04	Other industrial activities
Услуги	(45-96)	46.20	36.12	38.97	45.58	44.70	Services
Домакинства		250.48	257.20	255.94	251.19	250.08	Private households
Собствено и друго водоснабдяване		4198.06	3944.07	4219.14	4295.81	4097.78	Self and other water supply
Селско, горско и рибно стопанство	(01-03)	322.94	332.46	335.85	299.74	317.02	Agriculture, forestry and fishing
в това число: за напояване		267.04	273.37	282.27	288.30	268.08	of which: For Irrigation purposes
Индустрия	(05-43)	3847.84	3581.09	3855.79	3957.58	3752.29	Industry
Добивна промишленост	(05-09)	27.82	27.63	32.00	26.28	26.39	Mining and quarrying
Преработваща промишленост	(10-33)	206.21	186.88	184.70	184.09	187.34	Manufacturing industry
в това число:							of which:
Производство на хранителни продукти, напитки	(10-11)	58.39	56.21	54.13	51.22	70.78	Food processing industry
Производство на основни метали	(24)	16.31	14.66	12.86	13.68	12.01	Basic metals
Производство на превозни средства	(29-30)	0.15	0.11	1.66	1.52	1.62	Motor vehicles and transport equipment
Производство на текстил, облекло, обувки и други изделия от обработени кожи без косъм; обработка на кожи	(13-15)	4.71	3.78	6.03	4.16	3.59	Textiles
Производство на хартия, картон и изделия от хартия и картон	(17)	22.60	20.74	20.36	18.91	14.19	Paper and paper products
Производство на кокс, рафинирани нефтопродукти, химични продукти, лекарствени вещества и продукти	(19-21)	87.90	75.03	73.96	70.60	71.26	Chemicals, refined petroleum, etc.
в това число: използвана за охлаждане в преработващата индустрия		88.31	81.91	82.05	77.19	74.75	of which: For cooling purposes in all manufacture industries
Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и газ	(35)	3593.58	3345.08	3616.75	3725.57	3517.24	Production and distribution of electricity, steam and gas
в това число: за охлаждане		3548.27	3318.97	3582.15	3682.85	3485.43	of which: For cooling purposes
Строителство	(41-43)	2.14	3.71	3.27	3.31	2.81	Construction
Други индустриални дейности		18.09	17.79	19.06	18.33	18.51	Other industrial activities
Услуги	(45-96)	27.09	30.33	27.32	38.30	28.27	Services
Домакинства		0.19	0.19	0.19	0.19	0.19	Private households

2.5. Образувани и отведени отпадъчни води и води от охлаждане Generation and discharge of wastewater and cooling water

(Млн. куб. м/г.)
(Mln. m³/year)

	2019	2020	2021	2022	2023	
Образувани отпадъчни води - точкови източници¹	417.81	415.34	423.28	418.13	408.17	Wastewater generated from point sources¹
Селско, горско и рибно стопанство	50.31	53.25	46.47	40.87	45.11	Agriculture, forestry and fishing
Индустрия	98.81	92.64	95.65	100.76	97.57	Industry
Добивна промишленост	15.18	11.69	11.55	9.44	10.40	Mining and quarrying
Преработваща промишленост	67.77	67.41	71.01	77.80	73.86	Manufacturing industries
в това число: Производство на хранителни продукти, напитки	16.49	16.24	17.76	21.74	22.22	of which: Food processing industry
Производство на основни метали	5.42	5.99	5.92	6.10	5.69	Basic metals
Производство на превозни средства	0.30	0.42	1.59	1.47	1.68	Motor vehicles and transport equipment
Производство на текстил, облекло, обувки и други изделия от обработени кожи без косъм; обработка на кожи	2.70	2.51	2.67	2.52	2.44	Manufacture of textiles, clothing, footwear and other articles from treated skins without hair; leather processing
Производство на хартия, картон и изделия от хартия и картон	12.36	10.60	10.57	12.27	8.66	Paper and paper products
Производство на кокс, рафинирани нефтопродукти, химични продукти, лекарствени вещества и продукти	18.96	21.18	21.79	20.96	21.92	Chemical products and refined petroleum
Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и газ	11.82	8.15	8.35	8.95	9.01	Production and distribution of electricity, steam and gas
Строителство	2.47	4.04	3.43	3.35	2.87	Construction
Битов сектор	268.69	269.45	281.16	276.51	265.49	Domestic sources
Услуги	40.39	35.23	38.91	45.55	36.17	Services
Домакинства ²	228.29	234.22	242.25	230.95	229.32	Private households ²
Пречистване и отвеждане на отпадъчни води						Wastewater treatment and discharge
Образувани отпадъчни води - битов сектор	268.69	269.45	281.16	276.51	265.49	Wastewater generated by domestic sources
в това число: Отведени във водни обекти	68.11	70.74	72.31	70.93	62.67	of which: Wastewater discharged into water body
Отведени без пречистване	14.11	14.57	15.68	16.29	9.46	Wastewater discharged without treatment
Отведени от пречиствателни станции	1.40	1.43	1.27	1.18	1.39	Discharged of WWTP
Отведени след собствено третиране ⁴	52.60	54.75	55.35	53.46	51.82	Discharges of independent treatment ⁴
Образувани отпадъчни води - индустрия	98.81	92.64	95.65	100.76	97.57	Total wastewater generated by industry
в това число: Отведени във водни обекти	81.06	75.17	77.11	80.57	80.08	of which: Wastewater discharged into water body
Отведени без пречистване	30.18	28.56	26.29	28.26	25.72	Wastewater discharged without treatment
Отведени от пречиствателни станции	50.88	46.61	50.82	52.31	54.36	Discharged of WWTP
Образувани отпадъчни води от селско стопанство	50.31	53.25	46.47	40.86	45.11	Wastewater generated by Agriculture, forestry and fishing
в това число: Отведени във водни обекти	49.77	52.94	45.44	40.40	44.49	of which: Wastewater discharged into water body
Отведени без пречистване	44.69	46.96	43.71	40.01	38.93	Wastewater discharged without treatment
Отведени от пречиствателни станции	5.08	5.98	1.73	0.39	5.56	Discharged of WWTP
Събрани отпадъчни води в обществената канализация ³	530.74	529.15	529.18	516.17	525.70	Wastewater connected to Urban wastewater collecting system ³

2.5. Образувани и отведени отпадъчни води и води от охлаждане

Generation and discharge of wastewater and cooling water

(Продължение и край)
(Continued and end)

(Млн. куб. м/г.)
(Mln. m³/year)

	2019	2020	2021	2022	2023	
в това число: от неточкови източници	271.05	276.79	267.53	260.85	270.03	of which: From non-point sources
Отведени отпадъчни води от селищни пречиствателни станции	516.23	514.58	525.93	511.06	522.34	Wastewater discharged of UWWTP
Отведени отпадъчни води от обществената канализация без пречистване	40.41	36.80	44.82	34.50	34.49	Wastewater non-treated and discharged by urban wastewater collecting system
Отвеждане на отпадъчни води във водни обекти						Wastewater discharge into water body
Отпадъчни води, отведени без пречистване	129.40	126.88	129.23	119.05	108.61	Wastewater discharged without treatment
Отведени след собствено третиране ⁴	52.60	54.76	55.35	53.46	51.82	Discharges of independent treatment ⁴
Отпадъчни води, отведени от пречиствателни станции (селищни и други)	533.18	531.81	534.93	530.44	549.16	Discharged of WWTP (urban or other)
в това число: с поне вторично пречистване	495.23	481.19	489.71	498.27	510.12	of which: At least secondary treatment
Отведени отпадъчни води във водни обекти - общо	715.17	713.44	719.51	702.95	709.58	Wastewater discharged into water body - total
Образувани води от охлаждане	3484.18	3263.26	3559.83	3595.96	3404.52	Cooling water generated
в това число: отведени във водни обекти	3479.74	3259.34	3555.94	3575.50	3400.70	of which: Discharged into water body

¹ Източник на данни е частично статистическо наблюдение, обхващащо по-значимите потребители на вода (с над 36 хил. м³/годишно).

² Статистическа оценка.

³ Статистическа оценка, основаваща се на отчетените данни от операторите на канализационната мрежа (ВиК) и СПСОВ. Включени са и водите от неточкови източници (дъждовни и други).

⁴ Данните се отнасят за отпадъчните води от домакинствата със собствени/независими съоръжения и са резултат от оценка.

¹ Source of data is a partial statistical survey covering more significant consumers of water (using more than 36 thousand m³ annually).

² Statistical estimate.

³ Statistical estimate based on data reported by the sewage network's operators (PWS companies) and UWWTPs. Water from non-point sources (rain-off, drainage) is also included.

⁴ Data are estimated and refer to independent treatment of households.

2.6. Действащи селищни пречиствателни станции за отпадъчни води Operating Urban wastewater treatment plants

	Мярка Measure	2019	2020	2021	2022	2023	
Селищни пречиствателни станции за отпадъчни води - общо¹							Urban wastewater treatment plants - total¹
СПСОВ	Брой/Number	173	174	176	179	182	UWWTP
Първично пречистване							Primary treatment
СПСОВ	Брой/Number	4	4	4	4	4	UWWTP
Вторично пречистване							Secondary treatment
СПСОВ	Брой/Number	88	80	80	83	82	UWWTP
Допречистване след вторичното (третично)							Tertiary treatment
СПСОВ	Брой/Number	81	90	92	92	96	UWWTP
в това число:							of which:
Отстраняване на азот							Nitrogen removal
СПСОВ	Брой/Number	77	86	89	90	94	UWWTP
Отстраняване на фосфор							Phosphorus removal
СПСОВ	Брой/Number	79	88	90	90	94	UWWTP
в това число: СПСОВ с капацитет над 2000 еквивалент жители	Брой/Number	109	115	115	116	116	of which: UWWTP - capacity over 2000 people equivalent
Първично пречистване	Брой/Number	2	3	3	2	2	Primary treatment
Вторично пречистване	Брой/Number	33	30	29	31	30	Secondary treatment
Допречистване след вторичното (третично)	Брой/Number	74	82	83	83	84	Tertiary treatment

¹ Данните се отнасят за станциите, които пречистват отпадъчните води на населените места по поръчка на държавното управление (обществени услуги). Не са включени пречиствателните станции на предприятия, хотели и др., които се отнасят към друга категория. СПСОВ са класифицирани според наличната технология на пречистване. За категоризирането на СПСОВ са използвани и данни на МОСВ.

¹ Data refer to wastewater treatment plants treating wastewater from settlements upon state government's order (public services). Wastewater treatment plants of enterprises, hotels, etc. referring to other category are not included. UWWTP are classified according to the available technology of treatment. For categorization of UWWTP data of MOEW are also used.

2.7. Дължина на водопроводната мрежа, експлоатирана от ВиК, към края на годината¹

Length of water supply network, operated by PWS to the end of the year¹

(Километри)
(Kilometres)

	2019	2020	2021	2022	2023	
Общо	75038	76175	76651	77525	76870	Total
Външна	25302	25604	25601	26063	25968	External
Вътрешна	49736	50571	51050	51462	50902	Internal
Новоизградена водопроводна мрежа през годината	60	123	81	49	96	Newly built water supply network during the year
Външна	12	50	32	8	7	External
Вътрешна	48	72	49	41	89	Internal
Реконструирана/подменена водопроводна мрежа през годината	616	563	601	383	531	Reconstructed/changed water supply network during the year
Външна	107	113	105	70	99	External
Вътрешна	509	450	496	313	432	Internal

¹ Източник: НСИ - статистическо наблюдение „Обществено водоснабдяване, канализация и пречистване“, обхващащо дружествата, експлоатиращи обществената водопроводна мрежа (ВиК).

¹ Source: NSI - survey 'Water supply, sewage and treatment' covering operators of Public water supply network.

2.8. Дължина на канализационната мрежа към края на годината¹

Length of sewage network at the end of the year¹

(Километри)
(Kilometres)

	2019	2020	2021	2022	2023	
Общо за страната	12353	12639	12831	13166	13193	Total
Главни колектори	1796	1931	1952	2053	2061	Main sewers
Канализационна мрежа	10557	10708	10879	11113	11132	Sewage network
Новоизградена канализационна мрежа през годината	65	43	157	125	93	Newly built sewage network during the year
Главни колектори	21	9	5	14	11	Main sewers
Канализационна мрежа	44	35	151	111	82	Sewage network
Реконструирана/подменена канализационна мрежа през годината	31	13	49	11	26	Reconstructed/changed sewage network during the year
Главни колектори	5	2	1	1	2	Main sewers
Канализационна мрежа	26	11	48	10	23	Sewage network

¹ Източник на данни: НСИ - статистическо наблюдение „Обществено водоснабдяване и канализация и пречистване“, обхващащо дружествата, експлоатиращи канализационна мрежа (ВиК), както и общините с организирано отвеждане на отпадъчните води в селищна пречиствателна станция.

¹ Data sources: NSI - survey 'Water supply, sewage and treatment' covering operators of sewage network and municipalities discharging wastewater to urban wastewater treatment plant in an organised manner.

2.9. Използвана питейна вода от домакинствата от ВиК по статистически райони и по области (средно на човек)
Drinking water used by households from Public water supply by statistical region and by district (average per capita)

(Л/чов./ден.)
(L/per capita/day)

Статистически зони Статистически райони Области	2019	2020	2021	2022	2023	Statistical zones Statistical regions Districts
Общо за страната	99	102	102	103	106	Total
<i>Северна и Югоизточна България</i>	<i>91</i>	<i>94</i>	<i>94</i>	<i>97</i>	<i>99</i>	<i>Severna i Yugoiztochna Bulgaria</i>
Северозападен	94	97	98	96	98	Severozapaden
Видин	87	88	91	94	92	Vidin
Враца	97	100	101	93	103	Vratsa
Ловеч	95	96	98	98	99	Lovech
Монтана	88	90	91	93	90	Montana
Плевен	98	101	102	101	100	Pleven
Северен централен	92	98	96	100	102	Severen tsentralen
Велико Търново	93	99	98	102	105	Veliko Tarnovo
Габрово	94	100	100	104	105	Gabrovo
Разград	81	86	84	88	88	Razgrad
Русе	99	105	102	104	109	Ruse
Силистра	83	90	87	93	96	Silistra
Североизточен	87	89	88	95	99	Severoiztochen
Варна	97	101	99	105	110	Varna
Добрич	80	84	83	90	96	Dobrich
Търговище	66	68	64	72	74	Targovishte
Шумен	78	76	79	83	88	Shumen
Югоизточен	93	95	96	97	99	Yugoiztochen
Бургас	107	108	109	111	115	Burgas
Сливен	69	71	71	72	75	Sliven
Стара Загора	90	94	94	94	95	Stara Zagora
Ямбол	85	89	87	90	91	Yambol
<i>Югозападна и Южна централна България</i>	<i>106</i>	<i>110</i>	<i>109</i>	<i>110</i>	<i>112</i>	<i>Yugozapadna i Yuzhna tsentralna Bulgaria</i>
Югозападен	117	119	121	120	122	Yugozapaden
Благоевград	113	113	119	122	125	Blagoevgrad
Кюстендил	101	98	111	117	120	Kyustendil
Перник	107	102	107	109	111	Pernik
София	95	97	99	96	98	Sofia
София (столица)	124	127	127	125	126	Sofia (stolitsa)
Южен централен	91	96	93	95	98	Yuzhen tsentralen
Кърджали	80	83	74	79	81	Kardzhali
Пазарджик	96	102	102	105	115	Pazardzhik
Пловдив	96	102	99	101	102	Plovdiv
Смолян	84	88	84	85	84	Smolyan
Хасково	79	84	80	81	83	Haskovo

2.10. Използвана питейна вода от домакинствата от ВиК средно на човек по басейнови райони за управление на водите

Drinking water used by households from Public water supply per capita by River Basin Districts

(Л/чов./ден.)
(L/per capita/day)

Райони за басейново управление на водите/ подбасейни	2019	2020	2021	2022	2023	River Basin Districts/Sub-RBD
Общо за страната	99	102	102	103	106	Total
Дунавски район	104	108	107	108	110	Danube River Basin District
Дунав	94	98	98	100	102	Danube
Реки, западно от Огоста	81	81	86	86	78	West of Ogosta rivers
Огоста	94	97	97	92	100	Ogosta
Искър	118	122	121	119	121	Iskar
Вит	97	100	102	100	101	Vit
Осъм	99	102	102	103	104	Osam
Янтра	93	98	99	101	103	Yantra
Русенски Лом	85	91	78	91	92	Rusenski Lom
Дунавски добруджански реки	78	83	81	88	93	Dobrudzha rivers - Danube
Ерма	109	113	114	112	112	Erma
Нишава	123	122	114	116	134	Nishava
Черноморски район	97	98	99	103	107	Black Sea Basin District
Черноморски добруджански реки	100	102	99	107	114	Dobrudzha rivers - Black Sea
Провадийска	96	99	98	103	107	Provadiyska
Камчия	78	79	80	84	89	Kamchiya
Севернобургаски реки	105	105	107	109	112	North-Burgas rivers
Мандренски реки	101	104	99	107	111	Mandrenski rivers
Южнобургаски реки	179	170	177	182	186	South-Burgas rivers
Велека	111	119	116	134	134	Veleka
Резовска	368	389	331	294	338	Rezovska
Дерета Приселци - Черноморец	129	143	137	155	158	Dereta Priseltsi - Chernomorets
Източнобеломорски район	89	94	92	93	95	East Aegean River Basin District
Марица	92	97	96	97	100	Maritsa
Тунджа (вкл. р. Фишера)	82	85	84	85	85	Tundzha (incl. Fishera river)
Арда (вкл. р. Атеренска)	80	84	76	80	81	Arda (incl. Aterenska river)
Бяла (вкл. р. Луда)	94	93	56	56	59	Byala (incl. Luda river)
Западнобеломорски район	109	107	115	117	120	West Aegean River Basin District
Места	107	107	110	109	112	Mesta
Струма	110	108	117	121	123	Struma
Доспат	88	92	95	95	94	Dospat

2.11. Дял на населението в селища с обществено водоснабдяване, обществена канализация и селищни пречиствателни станции за отпадъчни води¹

Share of population in settlements with Public water supply, sewerage system and Urban wastewater treatment plants¹

(Проценти)
(Per cent)

	2019	2020	2021	2022	2023	
Население, свързано с обществено водоснабдяване	99.41	99.44	99.42	99.45	99.40	Population connected to Public water supply
Население, свързано с пречиствателни станции за питейни води	49.84	48.95	48.96	49.43	49.84	Population connected to Drinking water treatment plants
Население с режим на водоснабдяване	5.95	3.92	2.98	2.06	4.62	Population with water supply regime
Сезонен (под 180 дни)	5.79	3.26	2.20	1.63	3.82	Seasonal (below 180 days)
Целогодишен (над 180 дни)	0.15	0.66	0.78	0.43	0.81	All year (over 180 days)
Население, свързано с пречиствателни станции за отпадъчни води ²	64.61	66.65	66.79	67.17	67.37	Population connected to WWTP ²
Първично пречистване	0.10	1.60	1.49	0.14	0.14	Primary treatment
Вторично пречистване	15.12	13.57	13.22	14.48	13.35	Secondary treatment
Третично пречистване	49.39	51.48	52.08	52.55	53.88	Tertiary treatment
Население с обществена канализация, без пречистване	11.81	9.60	8.01	7.86	7.79	Population connected to urban wastewater collecting system without treatment
Население с обществена канализация - общо	76.42	76.25	74.79	75.02	75.16	Population connected to Urban wastewater collecting system - total
Население със собствено третиране на отпадъчни води ³	23.58	23.75	25.21	24.98	24.84	Independent wastewater treatment ³
Общо население с пречистване на отпадъчни води	88.19	90.40	92.00	92.15	92.21	Total connected to wastewater treatment

¹ Източник на данни: НСИ - годишно статистическо наблюдение за обществено водоснабдяване, канализация и пречистване. Използвани са и данни от общинските администрации. Възможно е процентът на населението да бъде надценен за селища с частично изградена водопроводна/канализационна мрежа.

² ПСОВ са класифицирани според наличната технология на пречистване. От 2010 г. пречиствателните станции с методи за отстраняване на азот и фосфор, интегрирани към вторичното пречистване, са категоризирани към третично пречистване. Не е включено населението, извозващо периодично отпадъчни води в ПСОВ с цистерни.

³ Населението, което използва собствени/независими съоръжения за пречистване (септични ями, изгребни ями и др.), е изчислено като разлика между общото население и населението с обществена канализация.

¹ Source of data: NSI - annual statistical survey Water supply, sewage and treatment (exhaustive). Data from municipality administrations are used also. It is possible that the percentage of the population to be overestimated for settlements with partially built water supply or sewage network.

² UWWTP are classified according to the available technology of treatment. Since 2010, UWWTP with methods of removal of N and P integrated into secondary treatment are classified as tertiary treatment. The population transporting wastewater from independent storage tanks to Urban wastewater treatment plants by trucks is not included.

³ The population using own/independent treatment facilities (septic tanks, pits dredged and others) is calculated as the difference between total population and the population with public sewerage system.

2.12. Дял на населението в селища с обществено водоснабдяване, обществена канализация и селищни пречиствателни станции за отпадъчни води по статистически зони, статистически райони и по области през 2023 година¹

Share of population connected to Public water supply, sewerage system and Urban wastewater treatment plants by statistical zone, statistical region and by district in 2023¹

Статистически зони Statistical regions Области	Население, свързано с водоснабдяване Population connected to Public water supply	Население с режим на водоснабдяване Population with water supply regime	Пречиствателни станции за отпадъчни води ² Wastewater treatment plants ²		Население, свързано с обществена канализация без пречистване Population connected to Urban wastewater collecting system without treatment	Население, свързано с обществена канализация, общо Population connected to Urban wastewater collecting system, total	Статистически райони Statistical regions Districts	(Проценти) (Per cent)
			Общо Total	в т.ч. с поне вторично третиране of which: at least with secondary treatment				
Общо за страната	99.4	4.6	67.4	67.2	7.8	75.2	Total	
<i>Северна и Югоизточна България</i>	<i>99.8</i>	<i>8.2</i>	<i>64.2</i>	<i>64.0</i>	<i>4.2</i>	<i>68.4</i>	<i>Severna i Yugoiztochna Bulgaria</i>	
Северозападен	99.6	25.4	51.5	51.5	7.2	58.7	Severozapaden	
Видин	99.8	0.0	47.9	47.9	5.4	53.3	Vidin	
Враца	99.7	0.0	52.9	52.9	4.1	57.0	Vratsa	
Ловеч	99.7	45.6	55.8	55.8	4.3	60.1	Lovech	
Монтана	98.6	3.8	36.9	36.9	22.5	59.4	Montana	
Плевен	100.0	51.9	57.2	57.2	3.3	60.5	Pleven	
Северен централен	99.8	5.1	60.9	60.1	3.3	64.3	Severen tsentralen	
Велико Търново	99.8	5.6	61.9	61.9	6.2	68.1	Veliko Tarnovo	
Габрово	98.8	8.7	72.3	72.3	10.6	82.9	Gabrovo	
Разград	100.0	9.3	42.6	42.6	0.0	42.6	Razgrad	
Русе	100.0	0.0	68.4	68.4	0.0	68.4	Ruse	
Силистра	100.0	6.0	52.2	46.2	0.0	52.2	Silistra	
Североизточен	100.0	3.8	73.8	73.7	1.8	75.6	Severoiztochen	
Варна	100.0	1.0	86.6	86.4	0.5	87.1	Varna	
Добрич	99.9	0.0	72.2	72.2	0.0	72.2	Dobrich	
Търговище	100.0	21.4	47.4	47.4	7.3	54.7	Targovishte	
Шумен	99.9	4.3	55.4	55.4	3.9	59.3	Shumen	
Югоизточен	99.9	2.0	67.1	67.1	4.8	71.9	Yugoiztochen	
Бургас	99.9	0.5	72.2	72.2	6.6	78.8	Burgas	

2.12. Дял на населението в селища с обществено водоснабдяване, обществена канализация и селищни пречиствателни станции за отпадъчни води по статистически зони, статистически райони и по области през 2023 година¹

Share of population connected to Public water supply, sewerage system and Urban wastewater treatment plants by statistical zone, statistical region and by district in 2023¹

(Продължение и край) (Continued and end)			(Проценти) (Per cent)				
Статистически зони Статистически райони Области	Население, свързано с обществено водоснабдяване Population connected to Public water supply	Население с режим на водоснабдяване Population with water supply regime	Пречиствателни станции за отпадъчни води ² Wastewater treatment plants ²		Население, свързано с обществена канализация без пречистване Population connected to Urban wastewater collecting system without treatment	Население, свързано с обществена канализация, общо Population connected to Urban wastewater collecting system, total	Statistical zones Statistical regions Districts
			Общо Total	в т.ч. с поне вторично третиране of which: at least with secondary treatment			
Сливен	100.0	9.6	56.1	56.1	6.3	62.4	Sliven
Стара Загора	99.9	0.1	65.8	65.8	2.6	68.5	Stara Zagora
Ямбол	100.0	0.6	69.7	69.7	2.2	71.9	Yambol
Югозападна и Южна централна България							
Югозападен	99.4	1.5	77.7	77.6	11.3	81.5	Yugozapadna i Yuzhna tsentralna Bulgaria
Благоевград	99.1	4.4	35.0	35.0	42.9	77.9	Yugozapaden
Кюстендил	99.3	1.4	61.2	60.6	7.6	68.8	Blagoevgrad
Перник	98.2	14.0	74.4	74.4	5.3	79.7	Kyustendil
София	97.2	0.4	37.6	37.6	39.6	77.3	Pernik
София (столица)	100.0	0.0	95.9	95.9	0.0	77.3	Sofia
Южен централен	98.3	1.0	59.1	59.0	11.0	95.9	Sofia (stolitsa)
Кърджали	91.3	0.6	35.2	35.2	8.9	44.0	70.1
Пазарджик	99.8	0.1	41.1	41.1	29.3	70.3	Yuzhen tsentralen
Пловдив	100.0	1.6	74.6	74.4	0.8	75.4	Kardzhali
Смолян	92.0	0.9	45.2	45.2	26.1	71.3	Pazardzhik
Хасково	99.4	0.3	54.2	54.2	17.1	71.3	Plovdiv
							Smolyan
							Haskovo

¹ Източник: НСИ – годишно статистическо наблюдение за обществено водоснабдяване, канализация и пречистване. Използвани са и данни от общинските администрации. Възможно е процентът на населението да бъде надценен за селища с частично изградена водопроводна/канализационна мрежа.

² Включени са станциите (селищни и други), пречистващи битови отпадъчни води от населените места. ПСОВ са класифицирани според наличната технология на пречистване. Не е включено населението, извозващо периодично отпадъчни води в ПСОВ с цистерни.

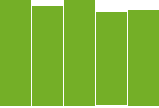
¹ Source: NSI – annual statistical survey on Water supply, sewage and treatment (exhaustive). Data from municipal administrations are also used. It is possible that the percentage of the population to be overestimated for settlements with partially built water supply or sewage network.

² Included are WWTPs (urban and other) treating wastewater from settlements. WWTP are classified according to the available technology of treatment. The population transporting periodically wastewater from independent storage tanks to WWTPs by trucks is not included.

2.13. Дял на населението в селища с обществено водоснабдяване, обществена канализация и селищни пречиствателни станции за отпадъчни води по басейнови райони за управление на водите¹

Share of population connected to Public water supply, sewerage system and Urban wastewater treatment plant by River Basin Districts¹

		2019	2020	2021	2022	2023	(Проценти) (Per cent)
Общо за страната							
Население, свързано с обществено водоснабдяване		99.4	99.4	99.4	99.5	99.4	Total Population connected to Public water supply
Население с режим на водоснабдяване		6.0	3.9	3.0	2.1	4.6	Population with water supply regime
Население, свързано с пречиствателни станции за отпадъчни води ²		64.6	66.7	66.8	67.2	67.4	Population connected to WWTP ²
в т.ч. с поне вторично пречистване		64.5	65.1	65.6	67.0	67.2	of which: At least with secondary treatment
Население, свързано с обществена канализация без пречистване		11.8	9.6	8.0	7.9	7.8	Population connected to Urban wastewater collecting system without treatment
Население, свързано с обществена канализация		76.4	76.3	74.8	75.0	75.2	Population connected to Urban wastewater collecting system
Дунавски район							Danube
Население, свързано с обществено водоснабдяване		99.8	99.8	99.8	99.8	99.7	Population connected to Public water supply
Население с режим на водоснабдяване		7.3	1.9	3.7	2.4	7.1	Population with water supply regime
Население, свързано с пречиствателни станции за отпадъчни води ²		71.0	71.0	71.0	71.7	72.1	Population connected to WWTP ²
в т.ч. с поне вторично пречистване		70.9	67.5	67.6	71.6	71.9	of which: At least with secondary treatment
Население, свързано с обществена канализация без пречистване		5.5	5.6	4.8	4.8	4.7	Population connected to Urban wastewater collecting system without treatment
Население, свързано с обществена канализация		76.6	76.6	75.8	76.5	76.8	Population connected to Urban wastewater collecting system
Черноморски район							Black Sea
Население, свързано с обществено водоснабдяване		99.9	99.9	100.0	100.0	100.0	Population connected to Public water supply
Население с режим на водоснабдяване		3.4	5.1	2.0	2.0	2.8	Population with water supply regime
Население, свързано с пречиствателни станции за отпадъчни води ²		75.1	76.6	76.5	77.2	78.0	Population connected to WWTP ²
в т.ч. с поне вторично пречистване		75.1	76.6	76.4	77.1	77.9	of which: At least with secondary treatment
Население, свързано с обществена канализация без пречистване		4.0	2.3	2.5	2.3	2.2	Population connected to Urban wastewater collecting system without treatment
Население, свързано с обществена канализация		79.1	78.9	79.0	79.5	80.1	Population connected to Urban wastewater collecting system
Източнобеломорски район							East Aegean
Население, свързано с обществено водоснабдяване		98.7	98.7	98.8	98.8	98.7	Population connected to Public water supply

2.13. Дял на населението в селища с обществено водоснабдяване, обществена канализация и селищни пречиствателни станции за отпадъчни води по басейнови райони за управление на водите¹

Share of population connected to Public water supply, sewerage system and Urban wastewater treatment plant by River Basin Districts¹

Продължение и край) (Continued and end)	2019	2020	2021	2022	2023	(Проценти) (Per cent)
Население с режим на водоснабдяване	1.3	2.0	1.5	0.7	1.0	Population with water supply regime
Население, свързано с пречиствателни станции за отпадъчни води ²	53.5	59.7	60.0	59.8	59.5	Population connected to WWTP ²
в т.ч. споне вторично пречистване	53.5	59.7	60.0	59.7	59.4	of which: At least with secondary treatment
Население, свързано с обществена канализация без пречистване	20.2	13.6	10.1	10.1	10.2	Population connected to Urban wastewater collecting system without treatment
Население, свързано с обществена канализация	73.7	73.3	69.6	69.8	69.6	Population connected to Urban wastewater collecting system
Западнобеломорски район						West Aegean
Население, свързано с обществено водоснабдяване	99.0	99.4	98.7	99.0	99.0	Population connected to Public water supply
Население с режим на водоснабдяване	20.4	20.8	6.5	5.0	5.2	Population with water supply regime
Население, свързано с пречиствателни станции за отпадъчни води ²	47.6	47.3	50.2	48.3	48.3	Population connected to WWTP ²
в т.ч. споне вторично пречистване	47.5	47.2	50.1	48.2	48.2	of which: At least with secondary treatment
Население, свързано с обществена канализация без пречистване	32.6	32.8	30.1	28.7	28.2	Population connected to Urban wastewater collecting system without treatment
Население, свързано с обществена канализация	80.1	80.1	80.1	77.0	76.6	Population connected to Urban wastewater collecting system

¹ Източник: НСИ - годишно статистическо наблюдение за обществено водоснабдяване, канализация и пречистване. Използвани са и данни от общинските администрации. Възможно е процентът на населението да бъде надценен за селища с частично изградена водопроводна/канализационна мрежа.

² СПСОВ са класифицирани според наличната технология на пречистване. От 2010 г. пречиствателните станции с методи за отстраняване на азот и фосфор, интегрирани към вторичното пречистване, са категоризирани към третично пречистване. Не е включено населението, извозващо периодично отпадъчни води в ПСОВ с цистерни.

¹ Source: NSI - annual statistical survey on Water supply, sewage and treatment (exhaustive). Data from municipality administrations are used also. It is possible that the percentage of the population to be overestimated for settlements with partially built water supply or sewage network.

² UWWTP are classified according to the available technology of treatment. Since 2010 UWWTP with methods of removal of N and P integrated into secondary treatment are classified as tertiary treatment. The population transporting wastewater from independent storage tanks to Urban wastewater treatment plants by trucks is not included.

III. ПОДЗЕМНИ ЗАПАСИ UNDERGROUND RESERVES

3.1. Доказани запаси на някои подземни богатства (във физическо изражение)¹ Availability of proved reserves, of some ores and minerals (in physical terms)¹

Наименование на запаса/ресурса	Мярка Measure unit	2019	2020	2021	2022	2023	Type of underground resource
Медни руди	Хил. т/Thousand tons	325881	325881	290498	262915	235887	Copper ores
Златни руди	Хил. т/Thousand tons	..	27916	..	23507	18976	Gold ores
Оловно-цинкови руди	Хил. т/Thousand tons	5838	5838	5915	6017	6009	Lead & Zinc ores
Кварц-фелдшпатови пясъци	Хил. т/Thousand tons	5018	5018	4667	..	2224	Quartz-feldspar sands
Варовици за цимент	Хил. т/Thousand tons	248 258	248 258	..	246801	246695	Limestone for cement
Мергели за цимент	Хил. т/Thousand tons	1185527	1185527	..	312096	311812	Marl for cement
Кварцови пясъци за цимент	Хил. т/Thousand tons	..	..	..	..	..	Quartz sands for cement
Варовици за строително-въздушна вар	Хил. м ³ /Thousand m ³	51827	51827	49166	50218	53173	Limestone for building air lime
Мергели за тухли	Хил. м ³ /Thousand m ³	18331	18331	..	13812	12145	Marl for bricks
Варовици за облицовка	Хил. м ³ /Thousand m ³	16336	..	11999	13862	13773	Limestone for facing
Гранити и гранодиорити за облицовка	Хил. м ³ /Thousand m ³	..	..	..	..	..	Granite and granodiorite for facing
Мрамори за трошен камък	Хил. м ³ /Thousand m ³	66785	66785	..	52100	64116	Marble for crushed stone
Варовици и доломити за трошен камък	Хил. м ³ /Thousand m ³	422832	422832	61314	426330	450918	Limestone and dolomite for crushed stone
Варовити мергели за трошен камък	Хил. м ³ /Thousand m ³	86489	86489	401231	83724	87481	Chalky marl for crushed stone
Риолити за трошен камък	Хил. м ³ /Thousand m ³	..	..	83033	..	..	Rhyolites for crushed stone
Андезити, андезитови туфи и трахиандезити за трошен камък	Хил. м ³ /Thousand m ³	158974	158974	118063	430613	141455	Andesites, andesite tuffs and trahiandezite for crushed stone
Гранити за трошен камък	Хил. м ³ /Thousand m ³	1876	1876	..	1901	..	Granites for crushed stone
Пясъчници за трошен камък	Хил. м ³ /Thousand m ³	..	..	253	438	433	Sandstones for crushed stone
Пясъци и чакъли за пълнители за бетон	Хил. м ³ /Thousand m ³	113214	113214	109639	114981	110684	Sand and gravel for concrete aggregates
Варовици за брегозащитни съоръжения и пътно строителство	Хил. м ³ /Thousand m ³	51532	51532	23313	51157	50877	Limestone for coast protective structures and road construction
Гнайси за облицовки и настилки	Хил. м ³ /Thousand m ³	..	..	1724	3378	5213	Gneiss for tiling and flooring
Черни въглища	Хил. т/Thousand tons	..	..	..	..	..	Black coal
Кафяви въглища	Хил. т/Thousand tons	10725	10725	9629	9250	9437	Brown coal
Лигнитни въглища	Хил. т/Thousand tons	..	..	..	..	..	Lignite coal
Природен газ	Хил. м ³ /Thousand m ³	..	..	3404277	3390454	3388457	Natural gas
Гнайсошисти за облицовки и настилки	Хил. м ³ /Thousand m ³	1202	1202	554	1571	1567	Gneiss slate for facing and flooring

¹ Данни за запасите и ресурсите на някои подземни богатства не се публикуват, тъй като съгласно чл. 25 от Закона за статистиката представляват статистическа тайна.

¹ Data on reserves and resources of some ores and minerals are not published as under Art. 25 of the Statistics Act they represent statistical secrecy.

3.2. Вероятни запаси на някои подземни богатства (във физическо изражение)¹ Availability of probable reserves, of some ores and minerals (in physical terms)¹

Наименование на запаса/ресурса	Мярка Measure unit	2019	2020	2021	2022	2023	Type of underground resource
Медни руди	Хил. т/Thousand tons	..	..	..	..	..	Copper ores
Златни руди	Хил. т/Thousand tons	..	5085	..	..	..	Gold ores
Оловно-цинкови руди	Хил. т/Thousand tons	5170	5170	5434	5866	5768	Lead & Zinc ores
Кварц-фелдшпатови пясъци	Хил. т/Thousand tons	..	..	..	..	..	Quartz-feldspar sands
Варовици за цимент	Хил. т/Thousand tons	82914	82914	..	81360	81281	Limestone for cement
Мергели за цимент	Хил. т/Thousand tons	..	..	..	42224	42224	Marl for cement
Кварцови пясъци за цимент	Хил. т/Thousand tons	..	..	..	..	..	Quartz sands for cement
Варовици за строително-въздушна вар	Хил. м ³ /Thousand m ³	..	..	..	..	..	Limestone for building air lime
Мергели за тухли	Хил. м ³ /Thousand m ³	18793	18793	..	15157	12791	Marl for bricks
Варовици за облицовка	Хил. м ³ /Thousand m ³	5849	..	4090	7863	4349	Limestone for facing
Гранити и гранодиорити за облицовка	Хил. м ³ /Thousand m ³	..	..	..	..	..	Granite and granodiorite for facing
Мрамори за трошен камък	Хил. м ³ /Thousand m ³	13603	13603	..	5708	12727	Marble for crushed stone
Варовици и доломити за трошен камък	Хил. м ³ /Thousand m ³	174512	174512	14396	155139	168254	Limestone and dolomite for crushed stone
Варовити мергели за трошен камък	Хил. м ³ /Thousand m ³	..	..	150856	7881	11194	Chalky marl for crushed stone
Риолити за трошен камък	Хил. м ³ /Thousand m ³	..	..	..	..	..	Rhyolites for crushed stone
Андезити, андезитови туфи и трахиандезити за трошен камък	Хил. м ³ /Thousand m ³	15825	15825	7573	19439	21212	Andesites, andesite tuffs and trahandezite for crushed stone
Гранити за трошен камък	Хил. м ³ /Thousand m ³	..	10025	..	10327	10258	Granites for crushed stone
Пясъчници за трошен камък	Хил. м ³ /Thousand m ³	1050	1050	..	1932	1931	Sandstones for crushed stone
Пясъци и чакъли за пълнители за бетон	Хил. м ³ /Thousand m ³	39293	39293	37910	59849	62259	Sand and gravel for concrete aggregates
Варовици за брегозащитни съоръжения и пътно строителство	Хил. м ³ /Thousand m ³	7724	7724	6919	6919	4379	Limestone for coast protective structures and road construction
Гнайси за облицовки и настилки	Хил. м ³ /Thousand m ³	..	..	1470	2154	2751	Gneiss for tiling and flooring
Черни въглища	Хил. т/Thousand tons	..	..	..	..	..	Black coal
Кафяви въглища	Хил. т/Thousand tons	7819	7819	5489	..	6379	Brown coal
Лигнитни въглища	Хил. т/Thousand tons	..	..	..	..	..	Lignite coal
Природен газ	Хил. м ³ /Thousand m ³	..	..	517567	501785	496340	Natural gas
Гнайсошисти за облицовки и настилки	Хил. м ³ /Thousand m ³	682	682	523	516	516	Gneiss slate for facing and flooring

¹ Данни за запасите и ресурсите на някои подземни богатства не се публикуват, тъй като съгласно чл. 25 от Закона за статистиката представляват статистическа тайна.

¹ Data on reserves and resources of some ores and minerals are not published as under Art. 25 of the Statistics Act they represent statistical secrecy.

3.3. Ресурси на някои подземни богатства (във физическо изражение)¹

Resources of some ores and minerals (in physical terms)¹

Наименование на запаса/ресурса	Мярка Measure unit	2019	2020	2021	2022	2023	Type of underground resource
Медни руди	Хил. т/Thousand tons	636582	636582	644382	643457	643060	Copper ores
Златни руди	Хил. т/Thousand tons	..	5374	1816	5879	5235	Gold ores
Оловно-цинкови руди	Хил. т/Thousand tons	1295	1295	1423	1854	2009	Lead & Zinc ores
Кварц-фелдшпатови пясъци	Хил. т/Thousand tons	6366	6366	..	1612	..	Quartz-feldspar sands
Варовици за цимент	Хил. т/Thousand tons	..	..	..	..	..	Limestone for cement
Мергели за цимент	Хил. т/Thousand tons	..	..	..	..	..	Marl for cement
Кварцови пясъци за цимент	Хил. т/Thousand tons	..	..	..	..	..	Quartz sands for cement
Варовици за строително-въздушна вар	Хил. м ³ /Thousand m ³	..	..	..	..	..	Limestone for building air lime
Мергели за тухли	Хил. м ³ /Thousand m ³	..	..	..	..	..	Marl for bricks
Варовици за облицовка	Хил. м ³ /Thousand m ³	6225	..	3270	9092	3253	Limestone for facing
Гранити и гранодиорити за облицовка	Хил. м ³ /Thousand m ³	..	..	..	..	..	Granite and granodiorite for facing
Мрамори за трошен камък	Хил. м ³ /Thousand m ³	..	..	..	..	4253	Marble for crushed stone
Варовици и доломити за трошен камък	Хил. м ³ /Thousand m ³	81022	81022	..	52882	52877	Limestone and dolomite for crushed stone
Варовити мергели за трошен камък	Хил. м ³ /Thousand m ³	..	..	54567	..	..	Chalky marl for crushed stone
Риолити за трошен камък	Хил. м ³ /Thousand m ³	..	..	..	..	..	Rhyolites for crushed stone
Андезити, андезитови туфи и трахиандезити за трошен камък	Хил. м ³ /Thousand m ³	..	..	..	4724	4738	Andesites, andesite tuffs and trahiandezite for crushed stone
Гранити за трошен камък	Хил. м ³ /Thousand m ³	..	..	..	..	..	Granites for crushed stone
Пясъчници за трошен камък	Хил. м ³ /Thousand m ³	..	..	..	..	..	Sandstones for crushed stone
Пясъци и чакъли за пълнители за бетон	Хил. м ³ /Thousand m ³	29463	29463	22544	24461	27117	Sand and gravel for concrete aggregates
Варовици за брегозащитни съоръжения и пътно строителство	Хил. м ³ /Thousand m ³	..	..	..	..	..	Limestone for coast protective structures and road construction
Гнайси за облицовки и настилки	Хил. м ³ /Thousand m ³	..	..	..	..	343	Gneiss for tiling and flooring
Черни въглища	Хил. т/Thousand tons	..	..	..	..	..	Black coal
Кафяви въглища	Хил. т/Thousand tons	49466	49466	41515	52225	49643	Brown coal
Лигнитни въглища	Хил. т/Thousand tons	..	..	..	..	..	Lignite coal
Природен газ	Хил. м ³ /Thousand m ³	..	..	1341136	1342814	1349381	Natural gas
Гнайсошисти за облицовки и настилки	Хил. м ³ /Thousand m ³	..	..	..	..	..	Gneiss slate for facing and flooring

¹ Данни за запасите и ресурсите на някои подземни богатства не се публикуват, тъй като съгласно чл. 25 от Закона за статистиката представляват статистическа тайна.

¹ Data on reserves and resources of some ores and minerals are not published as under Art. 25 of the Statistics Act they represent statistical secrecy.

3.4. Добив на подземни богатства във физическо изражение Extraction of ores and minerals in physical terms

Вид подземни богатства	Мярка Measuring unit	2019	2020	2021	2022	2023	Type of ores/minerals
Медни руди	Хил. т/Thousand tons	30807	30807	30035	34672	33555	Copper ores
Оловно-цинкови руди	Хил. т/Thousand tons	833	833	753	824	748	Lead & Zinc ores
Каменна сол (солна маса)	Хил. т/Thousand tons	..	..	..	..	..	Rock salt /salt mass/
Варовици за химическата промишленост	Хил. т/Thousand tons	..	..	..	..	..	Limestone for chemical industry
Доломити като огнеупорна суровина	Хил. т/Thousand tons	..	..	..	..	..	Dolomite as fireproof raw material
Кварц-фелдшпатови пясъци	Хил. т/Thousand tons	..	..	..	..	..	Quartz-feldspar sands
Варовици за цимент	Хил. т/Thousand tons	1327	1327	..	1147	1142	Limestone for cement
Мергели за цимент	Хил. м ³ /Thousand m ³	1048	1048	..	988	906	Marl for cement
Варовици за строително-въздушна вар	Хил. м ³ /Thousand m ³	160	160	86	230	213	Limestone for building air lime
Мергели за тухли	Хил. м ³ /Thousand m ³	235	235	..	..	..	Marl for bricks
Варовици за облицовка	Хил. м ³ /Thousand m ³	155	155	100	37	41	Limestone for facing
Мрамори за облицовка	Хил. м ³ /Thousand m ³	..	..	4	4	5	Marble for facing
Мрамори за трошен камък	Хил. м ³ /Thousand m ³	857	857	892	..	532	Marble for crushed stone
Варовици и доломити за трошен камък	Хил. м ³ /Thousand m ³	5857	5857	11462	6835	13248	Limestone and dolomite for crushed stone
Варовити мергели за трошен камък	Хил. м ³ /Thousand m ³	467	467	236	400	495	Chalky marl for crushed stone
Андезити, андезитови туфи и трахиандезит за трошен камък	Хил. м ³ /Thousand m ³	882	882	1278	1170	1061	Andesites, andesite tufts and trahiandezite for crushed stone
Пясъци и чакъли за пълнител за бетон	Хил. м ³ /Thousand m ³	3522	3522	5399	3817	4039	Sand and gravel for concrete aggregates
Варовици за брегозащитни съоръжения и пътно строителство	Хил. м ³ /Thousand m ³	400	400	319	526	1013	Limestone for coast protective structures and road construction
Гнайси за облицовки и настилки	Хил. м ³ /Thousand m ³	41	41	..	36	51	Gneiss for facing and flooring
Кафяви въглища	Хил. т/Thousand tons	1491	1491	394	313	1094	Brown coal
Лигнитни въглища	Хил. т/Thousand tons	..	..	..	..	..	Lignite coal
Нефт	Хил. т/Thousand tons	..	..	20	20	21	Crude oil
Природен газ	Млн. м ³ /Million m ³	..	..	31	17	12	Natural gas
Гнайсошисти за облицовки и настилки	Хил. м ³ /Thousand m ³	3	3	3	7	3	Gneiss slate for facing and flooring

3.5. Площ на находищата на подземни богатства по икономическа дейност

Area of deposits of ores and minerals by economic activity

(Хиляди декари)
(Thousand decare)

Икономическа дейност	КИД - 2008 NACE.BG - 2008	Площ на находищата Area of deposits					Economic activity
		2019	2020	2021	2022	2023	
Общо за страната		468	487	824	1059	1505	Total for the country
в това число:							of which:
Растениевъдство, животновъдство и лов; спомогателни дейности	01	.	.	.	.	.	Crop and animal production, hunting and related service activities
Добив на въглища	05	199	199	186	446	443	Mining of coal and lignite
Добив на нефт и природен газ	06	..	..	48	67	67	Mining of oil and gas
Добив на метални руди	07	24	24	38	47	42	Mining of metal ores
Добив на неметални материали и суровини	08	91	109	168	108	334	Other mining and quarrying
Спомогателни дейности в добива	09	..	..	..	..	..	Mining support service activities
Производство на хранителни продукти	10	.	.	.	.	.	Manufacture of food products
Производство на изделия от други неметални минерални суровини	23	17	17	4	11	13	Manufacture of other non-metallic mineral products
Строителство на сгради	41	2	2	3	1	6	Construction of buildings
Строителство на съоръжения	42	11	11	22	..	..	Civil engineering
Специализирани строителни дейности	43	..	..	..	..	..	Specialised construction activities
Търговия на едро без търговията с автомобили и мотоциклети	46	..	..	..	..	3	Wholesale trade, except of motor vehicles and motorcycles
Сухопътен транспорт	49	3	3	0	0	1	Land transport and transport via pipelines
Складиране на товари и спомогателни дейности в транспорта	52	0	..	..	..	..	Warehousing and support activities for transportation
Ресторантьорство	56	.	.	.	.	.	Food and beverage service activities
Операции с недвижими имоти	68	..	..	1	1	1	Real estate activities
Дейност на централни офиси; консултантски дейности в областта на управлението	70	.	.	.	.	.	Activities of head offices; management consultancy activities
Архитектурни и инженерни дейности; технически изпитвания и анализи	71	..	..	..	..	..	Architectural and engineering activities; technical testing and analysis
Научноизследователска и развойна дейност	72	.	.	.	.	.	Scientific research and development
Други професионални дейности	74	..	..	..	..	..	Other professional, scientific and technical activities
Даване под наем и оперативен лизинг	77	..	..	..	..	5	Rental and leasing activities
Други персонални услуги	96	.	.	.	.	.	Other personal service activities

3.6. Заети в находища на полезни изкопаеми по икономическа дейност Employed at deposits of ores and minerals by economic activity

(Брой)
(Number)

Икономическа дейност	КИД - 2008 NACE.BG - 2008	Площ на находищата Area of deposits					Economic activity
		2019	2020	2021	2022	2023	
Общо за страната		13107	13147	14997	15232	15594	Total for the country
в това число:							of which:
Растениевъдство, животновъдство и лов; спомагателни дейности	01	.	.	.	.	.	Crop and animal production, hunting and related service activities
Добив на въглища	05	..	..	..	..	..	Mining of coal and lignite
Добив на нефт и природен газ	06	..	..	27	43	43	Mining of oil and gas
Добив на метални руди	07	2699	2699	5416	5096	5142	Mining of metal ores
Добив на неметални материали и суровини	08	1256	1256	1620	1691	1311	Other mining and quarrying
Спомагателни дейности в добива	09	.	.	.	.	.	Mining support service activities
Производство на хранителни продукти	10	.	.	.	.	.	Manufacture of food products
Производство на изделия от други неметални минерални суровини	23	494	494	494	386	841	Manufacture of other non-metallic mineral products
Строителство на сгради	41	..	58	58	12	160	Construction of buildings
Строителство на съоръжения	42	620	494	494	635	597	Civil engineering
Специализирани строителни дейности	43	..	..	..	..	..	Specialized construction activities
Търговия на едро без търговията с автомобили и мотоциклети	46	66	..	..	14	42	Wholesale trade, except of motor vehicles and motorcycles
Сухопътен транспорт	49	42	42	42	13	16	Land transport and transport via pipelines
Складиране на товари и спомагателни дейности в транспорта	52	.	.	.	.	.	Warehousing and support activities for transportation
Ресторантьорство	56	.	.	.	.	.	Food and beverage service activities
Операции с недвижими имоти	68	..	..	..	..	..	Real estate activities
Дейност на централни офиси; консултантски дейности в областта на управлението	70	.	.	.	.	.	Activities of head offices; management consultancy activities
Архитектурни и инженерни дейности; технически изпитвания и анализи	71	.	.	.	.	.	Architectural and engineering activities; technical testing and analysis
Научноизследователска и развойна дейност	72	..	..	..	..	..	Scientific research and development
Други професионални дейности	74	..	..	..	..	..	Other professional, scientific and technical activities
Даване под наем и оперативен лизинг	77	..	..	..	..	..	Rental and leasing activities
Други персонални услуги	96	..	..	..	..	..	Other personal service activities

IV. ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ И ОБЕКТИ PROTECTED NATURAL SCENERY

4.1. Защитени територии и обекти през 2023 година¹ Protected natural scenery in 2023¹

Категории	Брой Number			Площ - хектари Area - ha			Category
	към 31.12.2022 г. As of 31.12.2022	новообявени през 2023 г. Newly declared in 2023	закрити през 2023 г. Closed in 2023	към 31.12.2023 г. As of 31.12.2023	включени през 2023 г. Included during 2023	изключени през 2023 г. Excluded during 2023	
Защитени територии - общо	1039	9	1	1047	584836.4	296.4	585499.6 Protected natural areas - total
Резервати	55	-	-	55	93.6849 ²	0.1799 ²	77317.3 Reserves
Природни забележителности	352	3	1	354	18106.8	296.076 ²	17816.2 Natural landmarks
Защитени местности	583	6	-	589	77724.4	0.0029 ²	78581.9 Protected areas
Национални паркове	3	-	-	3	150798.7	-	150798.7 National parks
Природни паркове	11	-	-	11	256441.4	0.1 ³	256441.3 Natural parks
Поддържани резервати	35	-	-	35	4541.3	-	4544.1 Maintained reserves
Защитени видове растения	574	-	-	574	x	x	x Protected plant species
Защитени видове животни	483	-	-	483	x	x	x Protected animal species
Защитени вековни дървета	1390	59	31	1415	x	x	x Protected venerable trees

¹ Източник: Министерство на околната среда и водите.

² Изключването на площта през 2023 г. е в резултат от проведена процедура по реда на чл. 42, ал. 6 от ЗЗЗ за актуализация на площта на природна забележителност „Настанска могила“.

³ От ПП „Витоша“ са изключени 0.1 ха след окончателно съдебно решение на Върховния административен съд.

¹ Source: Ministry of Environment and Water.

² The exclusion of the area in 2023 is the result of a procedure carried out in accordance with Art. 42, Paragraph 6 of the Law of protected areas for updating the area of the natural landmark 'Nastanska Mogila'.

³ 0.1 ha have been excluded from Vitosha Natural Park after a final court decision of the Supreme Administrative Court.

VI. ОТПАДЪЦИ WASTE

6.1. Отпадъци от икономическата дейност и домакинствата

Waste from economic activity and households

6.1.1. Образувани отпадъци от икономическата дейност по икономически сектори

Waste generated from economic activity by economic sectors

(Тонове)
(Tons)

КИД - 2008	2019	2020	2021	2022	2023	NACE.BG - 2008
Неопасни отпадъци - общо	109654456	99592763	98146585	79356559	78275339	Non-hazardous waste - total
Селско, горско и рибно стопанство	905486	888101	708721	814214	968737	Agriculture, forestry and fishing
Добивна промишленост	93378455	81676822	78830390	56346659	60341664	Mining and quarrying
Преработваща промишленост	3775959	4453972	4792658	4941263	4527279	Manufacturing
Производство и разпределение на енергия и горива	8401654	6067154	8031743	9722577	5542396	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване	1570361	3366001	4045062	4221805	3465668	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Събиране, пречистване и доставяне на води	229137	245944	306661	302844	271840	Water collection, treatment and supply
Събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води	53	4498	163	570	26	Sewerage
Събиране и обезвреждане на отпадъци; рециклиране на материали	1159292	2898370	3655282	3828775	3102172	Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery
Възстановяване и други услуги по управление на отпадъци	181879	217188	82957	89617	91631	Remediation activities and other waste management services
Строителство	406890	1795813	903661	1438332	2475413	Construction
Услуги	1215650	1344900	834351	1871709	954181	Services (excl. wholesale of waste and scrap)
Опасни отпадъци - общо	13493848	13866148	13694850	14405853	15963225	Hazardous waste - total
Селско, горско и рибно стопанство	4923	4663	2713	2998	2103	Agriculture, forestry and fishing
Добивна промишленост	13119359	13294166	13263569	13932326	15565474	Mining and quarrying
Преработваща промишленост	317471	466684	367030	395806	334889	Manufacturing
Производство и разпределение на енергия и горива	2045	23214	2978	2074	2435	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване	12616	13680	16634	19266	23461	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Събиране, пречистване и доставяне на води	180	140	206	189	324	Water collection, treatment and supply
Събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води	-	-	-	-	-	Sewerage
Събиране и обезвреждане на отпадъци; рециклиране на материали	12197	13337	13686	16648	19499	Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery
Възстановяване и други услуги по управление на отпадъци	240	203	2741	2429	3639	Remediation activities and other waste management services
Строителство	998	20488	12488	7298	5652	Construction
Услуги	36436	43252	29438	46085	29211	Services (excl. wholesale of waste and scrap)

6.1.2. Образувани отпадъци от икономическата дейност по вид¹

Waste generated from economic activity by type¹

(Тонове)
(Tons)

Наименование на отпадъка	2019	2020	2021	2022	2023	Type of waste
Общо образувани опасни и неопасни отпадъци	123148304	113458911	111841435	93762412	94238564	Total hazardous and non-hazardous waste generated
Неопасни отпадъци, общо	109654456	99592763	98146585	79356559	78275339	Non-hazardous waste
Отпадъци от киселини, основи и соли	476	1083	713	718	613	Acid, alkaline or saline wastes
Изразходвани химични катализатори	162	158	221	631	324	Spent chemical catalysts
Отпадъци от химически препарати	4935	2731	2948	4749	2861	Chemical preparation wastes
Химически отлагания	31889	32704	39382	44447	42228	Chemical deposits and residues
Индустриални течни утайки	257029	322189	427856	467115	348661	Industrial effluent sludges
Медицински и биологични отпадъци	5738	2803	2857	4468	4616	Health care and biological wastes
Метални отпадъци	1340592	858886	927717	1316392	1312177	Metallic wastes
Отпадъци от стъкло	258758	264807	292926	444685	421343	Glass wastes
Отпадъци от хартия и картон	277960	340876	405314	562586	466035	Paper and cardboard wastes
Отпадъци от гума	46217	39041	198923	44369	36603	Rubber wastes
Отпадъци от пластмаса	240609	325931	224561	299375	136447	Plastic wastes
Отпадъци от дърво	443308	393814	552553	570410	408842	Wood wastes
Отпадъци от текстил	62136	50385	27549	17029	28912	Textile wastes
Отпадъци от излезло от употреба оборудване	12898	23898	21249	42907	40089	Discarded equipment
Отпадъци от излезли от употреба автомобили	2674	18694	10630	6681	7375	Discarded vehicles
Отпадъци от батерии и акумулатори	364	223	1356	485	320	Batteries and accumulators wastes
Животински и растителни отпадъци (като се изключват животински отпадъци от приготвяне на храни и продукти)	647195	598969	453961	350073	433923	Animal and vegetal wastes (excluding animal waste of food preparation and products; and excluding animal faeces, urine and manure)
Животински отпадъци от приготвяне на храни и продукти	147174	15303	17877	19433	20492	Animal waste of food preparation and products
Животински отпадъци от изпражнения, урина и тор	585535	602574	553502	770008	846442	Animal faeces, urine and manure
Битови и подобни отпадъци	202594	175832	148168	146157	160492	Household and similar wastes
Смесени отпадъци	222030	37566	18442	16870	20445	Mixed and undifferentiated materials
Сортирани фракции	1118537	942821	1102603	1228138	1725695	Sorting residues
Утайки от пречиствателни станции	202288	201870	231530	314679	279350	Common sludges (excluding dredging spoils)
Изкопни земни маси	147338	876640	295791	422214	451541	Dredging spoils
Минерални отпадъци	93918159	84344420	80803694	58925192	63891830	Mineral wastes (excluding combustion wastes, contaminated soils and polluted dredging spoils)
Отпадъци от горивни процеси	9476642	9112835	11368981	13335580	6997165	Combustion waste
Втвърдени и стабилизирани отпадъци	1220	5709	15281	1170	6407	Solidified, stabilised or vitrified waste

6.1.2. Образувани отпадъци от икономическата дейност по вид¹

Waste generated from economic activity by type¹

(Продължение и край)
(Continued and end)

(Тонове)
(Tons)

Наименование на отпадъка	2019	2020	2021	2022	2023	Type of waste
Опасни отпадъци, общо	13493848	13866148	13694850	14405853	15963225	Non-hazardous waste, total
Изразходвани разтворители	87	103	157	231	187	Spent solvents
Отпадъци от киселини, основи и соли	10862	13480	16512	20989	29242	Acid, alkaline or saline wastes
Използвани масла	48291	66341	57365	23506	22959	Used oils
Изразходвани химични катализатори	3474	3388	2557	3233	4725	Spent chemical catalysts
Отпадъци от химически препарати	11391	5570	6881	8712	5320	Chemical preparation wastes
Химически отлагания и остатъци	21912	18370	25702	22459	22459	Chemical deposits and residues
Индустриални течни утайки	87209	183363	132260	122445	110090	Industrial effluent sludges
Медицински и биологични отпадъци	4170	3866	6069	9459	9551	Health care and biological wastes
Метални отпадъци	2	2	1	0	9	Metallic wastes
Отпадъци от стъкло	1322	117	71	149	133	Glass wastes
Отпадъци от дърво	-	10661	100	5003	194	Wood wastes
Отпадъци, съдържащи полихлорирани бифенили	24	115	146	36	65	Waste containing PCB
Отпадъци от излязло от употреба оборудване	1957	2272	3411	2967	1891	Discarded equipment
Отпадъци от излезли от употреба автомобили	592	2812	3084	8918	6835	Discarded vehicles
Отпадъци от батерии и акумулатори	14405	18297	5640	12016	6637	Batteries and accumulators wastes
Смесени отпадъци	1219	418	514	663	875	Mixed and undifferentiated materials
Сортирани фракции	21623	33409	36334	40878	49923	Sorting residues
Минерални отпадъци	13168128	13360574	13293816	13972736	15599206	Mineral wastes (excluding combustion wastes, contaminated soils and polluted dredging spoils)
Отпадъци от горивни процеси	97049	126469	104201	148080	95383	Combustion wastes
Замърсени почви	131	16522	26	3373	1205	Contaminated soils and polluted dredging spoils
Втвърдени и стабилизирани отпадъци	-	-	-	-	-	Solidified, stabilised or vitrified wastes

¹ Съгласно списъка на отпадъците в Регламент (ЕО) № 2150/2002 относно статистиката на отпадъците.

¹ According to the list of waste in Regulation (EC) No. 2150/2002 on waste statistics.

6.2. Битови отпадъци^{1,2}

Municipal waste^{1,2}

	Мярка Measure	2019	2020	2021	2022	2023	
Образувани битови отпадъци							Generated municipal waste
Общо образувани битови отпадъци	Хил. тона Thousand tons	2838	2829	3058	3157	3165	Total generated municipal wastes
Директно депонирани битови отпадъци	Хил. тона Thousand tons	849	814	777	741	757	Delivered for landfilling municipal waste
Предадени за предварително третиране битови отпадъци	Хил. тона Thousand tons	1788	1865	1960	2023	2075	Delivered for preliminary treatment
Предадени за рециклиране битови отпадъци	Хил. тона Thousand tons	184	144	302	375	315	Delivered for recycling municipal waste
Образувани битови отпадъци на човек от населението	Кг/чов./г. Kg/per capita/year	407	408	445	475	491	Generated municipal wastes per capita
Съоръжения за битови отпадъци							Facilities sites for municipal waste
Депта и инсталации за третиране на битови отпадъци	Брой Number	69	73	73	71	75	Landfill sites and installation for treatment of municipal waste
Заета площ от депата и инсталации за третиране на битови отпадъци	Декари Decares	2615	3267	2960	2903	2646	Area occupied by landfill sites and installation for treatment of municipal waste
Остатъчен капацитет на депата и инсталации за третиране на битови отпадъци	Хил. м ³ Thousand m ³	15593	15769	14459	14530	12828	Overcapacity of landfill sites and installation for treatment of municipal waste
Населени места и население с организирано сметосъбиране и извозване							Served settlements
Населени места	Брой Number	4723	4727	4746	4770	4785	Served settlements
Дял на населението, обхванато от системи за организирано сметосъбиране	%	99.8	99.8	99.9	99.9	99.9	Share of population served by municipal waste collection systems

¹Липсват данни за третираните отпадъци на община Кюстендил.

²Данни към 13.03.2025 година.

¹The calculation of the treated waste does not include waste from the municipality of Kyustendil.

²Data to 13.03.2025.

6.3. Опаковки Packages

6.3.1. Пуснати на пазара опаковки Packages put on the market

(Тонове)
(Tons)

Материал	2019	2020	2021	2022	2023	Material
Общо	554489	537692	513102	523187	508213	Total
Пластмаси	162921	173072	151277	148367	141819	Plastic
Хартия/картон (вкл. композитни)	138797	168331	136098	133242	139026	Paper/cardboard (incl. composites)
Метал	31233	22133	28267	29313	29650	Metal
Дърво	79649	79248	91635	95687	83466	Wood
Стъкло	124017	84481	93879	103874	103748	Glass
Други	17873	10426	11945	12703	10503	Other

VII. ШУМ NOISE

7.1. Регистрирани шумови нива по области и градове през 2023 година Registered noise levels by districts and towns in 2023

Области Градове	Наблюдавани пунктове - брой Surveyed points - In numbers	В това число над допустимите норми Of which: Above permissible limits	Разпределение на наблюдаваните пунктове според регистрираните шумови нива в децибели Distribution of the surveyed points according noise level in decibels							Districts Towns
			под 58 Under 58	58 - 62	63 - 67	68 - 72	73 - 77	78 - 82	над 82 Over 82	
Общо	744	518	169	129	281	135	29	1	-	Total
Област Благоевград	17	3	17	-	-	-	-	-	-	District Blagoevgrad
Благоевград	17	3	17	-	-	-	-	-	-	Blagoevgrad
Област Бургас	37	26	7	3	7	13	7	-	-	District Burgas
Бургас	37	26	7	3	7	13	7	-	-	Burgas
Област Варна	45	18	26	4	8	7	-	-	-	District Varna
Варна	45	18	26	4	8	7	-	-	-	Varna
Област Велико Търново	48	33	1	13	26	8	-	-	-	District Veliko Tarnovo
Горна Оряховица	15	10	1	3	9	2	-	-	-	Gorna Oryahovitsa
Свищов	15	9	-	6	8	1	-	-	-	Svishtov
Велико Търново	18	14	-	4	9	5	-	-	-	Veliko Tarnovo
Област Видин	15	13	4	1	8	2	-	-	-	District Vidin
Видин	15	13	4	1	8	2	-	-	-	Vidin
Област Враца	15	11	6	5	3	1	-	-	-	District Vratsa
Враца	15	11	6	5	3	1	-	-	-	Vratsa
Област Габрово	20	16	2	-	12	6	-	-	-	District Gabrovo
Габрово	20	16	2	-	12	6	-	-	-	Gabrovo
Област Добрич	15	11	4	1	8	2	-	-	-	District Dobrich
Добрич	15	11	4	1	8	2	-	-	-	Dobrich
Област Кърджали	15	12	5	-	2	7	1	-	-	District Kardzhali
Кърджали	15	12	5	-	2	7	1	-	-	Kardzhali
Област Кюстендил	36	33	5	4	25	1	1	-	-	District Kyustendil
Дупница	12	11	1	1	8	1	1	-	-	Dupnitsa
Кюстендил	24	22	4	3	17	-	-	-	-	Kyustendil
Област Ловеч	15	12	4	9	2	-	-	-	-	District Lovech
Ловеч	15	12	4	9	2	-	-	-	-	Lovech
Област Монтана	15	13	-	-	12	3	-	-	-	District Montana
Монтана	15	13	-	-	12	3	-	-	-	Montana
Област Пазарджик	15	11	-	4	7	4	-	-	-	District Pazardzhik
Пазарджик	15	11	-	4	7	4	-	-	-	Pazardzhik
Област Перник	24	17	-	6	11	7	-	-	-	District Pernik
Перник	24	17	-	6	11	7	-	-	-	Pernik
Област Плевен	21	18	5	5	6	1	3	1	-	District Pleven
Плевен	21	18	5	5	6	1	3	1	-	Pleven
Област Пловдив	44	36	-	4	9	28	3	-	-	District Plovdiv
Пловдив	44	36	-	4	9	28	3	-	-	Plovdiv
Област Разград	15	14	3	6	5	1	-	-	-	District Razgrad
Разград	15	14	3	6	5	1	-	-	-	Razgrad

7.1. Регистрирани шумови нива по области и градове през 2023 година

Registered noise levels by districts and towns in 2023

(Продължение и край)
(Continued and end)

Области Градове	Наблюдавани пунктове - брой Surveyed points - In numbers	В това число над допустимите норми Of which: Above permissible limits	Разпределение на наблюдаваните пунктове според регистрираните шумови нива в децибели Distribution of the surveyed points according noise level in decibels							Districts Towns
			под 58 Under 58	58 - 62	63 - 67	68 - 72	73 - 77	78 - 82	над 82 Over 82	
Област Русе	30	21	2	3	15	9	1	-	-	District Ruse
Русе	30	21	2	3	15	9	1	-	-	Ruse
Област Силистра	15	13	-	1	14	-	-	-	-	District Silistra
Силистра	15	13	-	1	14	-	-	-	-	Silistra
Област Сливен	20	11	6	5	8	1	-	-	-	District Sliven
Сливен	20	11	6	5	8	1	-	-	-	Sliven
Област Смолян	10	4	5	1	3	1	-	-	-	District Smolyan
Смолян	10	4	5	1	3	1	-	-	-	Smolyan
Област София (столица)	75	52	24	11	16	17	7	-	-	District Sofia (stolitsa)
София	75	52	24	11	16	17	7	-	-	Sofia
Област София	35	21	3	12	20	-	-	-	-	District Sofia
Ботевград	15	11	1	3	11	-	-	-	-	Botevgrad
Самоков	15	10	-	6	9	-	-	-	-	Samokov
Своге	5	0	2	3	-	-	-	-	-	Svoге
Област Стара Загора	45	33	5	12	14	8	6	-	-	District Stara Zagora
Казанлък	15	10	3	4	3	3	2	-	-	Kazanlak
Стара Загора	30	23	2	8	11	5	4	-	-	Stara Zagora
Област Търговище	51	26	24	9	16	2	-	-	-	District Targovishte
Търговище	20	10	9	2	7	2	-	-	-	Targovishte
Попово	16	8	6	6	4	-	-	-	-	Popovo
Омуртаг	15	8	9	1	5	-	-	-	-	Omurtag
Област Хасково	20	16	2	5	11	2	-	-	-	District Haskovo
Хасково	20	16	2	5	11	2	-	-	-	Haskovo
Област Шумен	15	11	5	1	7	2	-	-	-	District Shumen
Шумен	15	11	5	1	7	2	-	-	-	Shumen
Област Ямбол	16	13	4	4	6	2	-	-	-	District Yambol
Ямбол	16	13	4	4	6	2	-	-	-	Yambol

VIII. ЕКОЛОГИЧНИ ДАНЪЦИ ENVIRONMENTAL TAXES

8.1. Общи приходи от екологични данъци за страната Total revenues from environmental taxes for the country

Категория	2019	2020	2021	2022	2023	Type
Млн. левове/Million BGN						
Общо	3597	3636	3870	8009	6212	Total
Енергийни данъци	3182	3212	3411	7546	5720	Energy taxes
Транспортни данъци	353	372	406	412	431	Transport taxes
Данъци за замърсяване	8	6	6	7	10	Pollution taxes
Данъци за ползване на ресурси	54	46	47	44	51	Ressource taxes
Относителен дял от общите екологични данъци - % Share from total paid environmental taxes - %						
Общо	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	Total
Енергийни данъци	88.5	88.3	88.1	94.2	92.1	Energy taxes
Транспортни данъци	9.8	10.2	10.5	5.1	6.9	Transport taxes
Данъци за замърсяване	0.2	0.2	0.1	0.1	0.2	Pollution taxes
Данъци за ползване на ресурси	1.5	1.3	1.2	0.5	0.8	Resource taxes

8.2. Екологични данъци по икономически сектори на данъкоплатците Environmental taxes by NACE Sector of Payee

Икономически сектор	2019	2020	2021	2022	2023	Economic sector
Млн. левове/Million BGN						
Общо екологични данъци	3597	3636	3870	8009	6212	Total environmental taxes
Общо предприятия	2384	2433	2527	6727	4807	Corporations
Селско, горско и рибно стопанство (01-03)	128	116	129	132	136	Agriculture, forestry and fishing (01-03)
Индустрия (05-43)	1162	1284	1309	2324	2579	Industry (05-43)
Услуги (45-96)	1093	1033	1089	4271	2093	Services (45-96)
Домакинства	1060	1125	1235	1153	1249	Households
Нерезиденти	153	78	108	129	156	Non-residents
Енергийни данъци	3182	3212	3411	7546	5720	Energy taxes
Общо предприятия	2168	2211	2288	6488	4545	Corporations
Селско, горско и рибно стопанство (01-03)	120	109	121	122	126	Agriculture, forestry and fishing (01-03)
Индустрия (05-43)	1084	1212	1237	2257	2498	Industry (05-43)
Услуги (45-96)	963	890	930	4109	1920	Services (45-96)
Домакинства	912	961	1067	982	1084	Households
Нерезиденти	102	39	56	76	91	Non-residents

8.2. Екологични данъци по икономически сектори на данъкоплатците Environmental taxes by NACE Sector of Payee

(Продължение и край)
(Continued and end)

Икономически сектор	2019	2020	2021	2022	2023	Economic sector
Млн. левове/Million BGN						
Транспортни данъци	353	373	406	412	431	Transport taxes
Общо предприятия	162	178	195	197	208	Corporations
Селско, горско и рибно стопанство (01-03)	7	6	7	8	8	Agriculture, forestry and fishing (01-03)
Индустрия (05-43)	35	35	36	34	38	Industry (05-43)
Услуги (45-96)	121	138	153	156	162	Services (45-96)
Домакинства	140	156	160	162	158	Households
Нерезиденти	51	39	52	53	65	Non-residents
Данъци за замърсяване и за ползване на ресурси	62	52	53	51	61	Pollution and Resource taxes
Общо предприятия	53	44	44	42	54	Corporations
Селско, горско и рибно стопанство (01-03)	1	1	1	3	1	Agriculture, forestry and fishing (01-03)
Индустрия (05-43)	43	37	36	33	43	Industry (05-43)
Услуги (45-96)	9	6	7	6	10	Services (45-96)
Домакинства	8	8	9	9	7	Households

IX. РАЗХОДИ ЗА ОПАЗВАНЕ И ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

EXPENDITURE ON PROTECTION AND RESTORATION OF THE ENVIRONMENT

9.1. Разходи за опазване и възстановяване на околната среда по направления

Expenditure on protection and restoration of the environment by use

(Млн. левове)

(Mln. BGN)

Направления	2018	2019	2020	2021	2022	Use
Общо	2037	2308	2471	2643	3030	Total
Инвестиции	499	455	658	704	731	Investments
Текущи разходи	1538	1853	1813	1939	2298	Current expenditure
Общо разходи по основни направления						Total expenditure on environmental protection and restoration by direction
За отвеждане и пречистване на отпадъчните води	406	423	456	412	449	Wastewater
За въздуха	239	258	336	463	490	Air
За опазване на почвата, подземните и повърхностните води	24	25	55	22	29	Protection and remediation of soil, groundwater and surface water
За горите	6	7	7	5	4	Forests
За отпадъците	1228	1452	1466	1525	1774	Waste
За апаратура за мониторинг и контрол	32	39	33	50	69	Monitoring and control equipment
Други	101	103	119	167	215	Others

9.2. Разходи за опазване и възстановяване на околната среда по групи икономически дейности

Expenditure on protection and restoration of the environment by groups of economic activities

(Хил. левове)

(Thousand BGN)

Направления	КИД - 2008 NACE.BG - 2008	2018	2019	2020	2021	2022	Use
Общо (инвестиции и текущи разходи)		2036892	2308050	2471443	2643134	3029779	Total (investments and current expenditures)
Индустрия (без строителство)	(05-39)	1046262	1220208	1093810	1410766	1811783	Industry (except construction)
Добивна промишленост	(05-09)	28553	34161	34161	34616	54105	Mining and quarrying
Преработваща промишленост	(10-33)	332304	354760	354760	485582	556941	Processing industry
Производство и разпределение на електро- и топлоенергия и на газообразни горива	(35-35)	134390	156218	145952	164518	240337	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Доставяне на води	(36-36)	76557	184658	123868	134218	187947	Water collection, treatment and supply
Специализирани производители на екоуслуги	(37-39)	474458	472077	435069	591832	772453	Specialised producers of EP services
Държавно управление	(84-84)	932091	826156	1098199	944728	1016563	Public administration
Други икономически дейности		58539	261686	279434	287640	201433	Other economic activities

9.3. Разходи за придобиване на дълготрайни материални и нематериални активи с екологично предназначение (инвестиции)
Expenditure on acquisition of tangible and intangible fixed assets with ecological use (investments)

(Хил. левове)
(Thousand BGN)

Направления	2018	2019	2020	2021	2022	Use
Общо	498849	454747	658126	704430	731353	Total
За отвеждане и пречистване на отпадъчните води	245121	154681	216494	171923	136000	Wastewater
Специализирани съоръжения	238836	147584	213871	163094	132032	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	6285	7097	2623	8830	3968	Integrated technology
За оборотно водоснабдяване	3629	7030	14617	24557	33752	Circulating water supply
За въздуха	91763	100561	205443	294581	263113	Air
Специализирани съоръжения	38955	46803	130433	203638	227471	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	52808	53758	75010	90943	35642	Integrated technology
За опазване на почвата, подземните и повърхностните води	8957	13078	21397	7281	2711	Protection and remediation of soil, groundwater and surface water
Специализирани съоръжения	7398	11312	12595	5053	1044	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	1559	1766	8802	2228	1667	Integrated technology
За горите	2332	2075	1059	1457	1762	Forests
За опазване на биологичното разнообразие и защитените територии, защитените зони и обекти	8105	1354	5854	3033	4138	Protection of biodiversity, protected areas, protected zones and objects
Специализирани съоръжения	8075	1065	5364	3033	3341	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	30	289	490	.	797	Integrated technology
За ловно- и рибно стопански мероприятия	116	.	.	.	.	Hunting and fishing projects
За отпадъците	127452	163637	178193	193203	273649	Waste
Специализирани съоръжения	125858	159863	174790	188149	262631	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	1594	3774	3403	5054	11018	Integrated technology
За шума	1746	78	314	1312	1783	Noise
Специализирани съоръжения	1746	78	314	1251	1420	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	.	.	.	61	363	Integrated technology
За научноизследователска дейност	2604	7894	9265	801	5692	Scientific and research activity
За апаратура за мониторинг и контрол	7024	4359	5490	6282	8753	Monitoring and control equipment

9.4. Разходи за поддържане на дълготрайни материални активи с екологично предназначение и извършени мероприятия (текущи разходи)¹

Expenditure on maintenance and exploitation of tangible fixed assets and on protection and restoration of the environment (current expenditure)¹

(Хил. левове)
(Thousand BGN)

Направления	2018	2019	2020	2021	2022	Use
Общо	1538043	1853303	1813317	1938704	2298426	Total
За отвеждане и пречистване на отпадъчните води	160920	268721	239398	239878	313147	Wastewater
За обратно водоснабдяване	36326	39612	37720	52925	93811	Circulating water supply
За въздуха	146908	157251	130372	168161	226858	Air
За опазване на почвата, подземните и повърхностните води	15452	12318	33534	14433	26126	Protection and remediation of soil, groundwater and surface water
За горите	4017	5416	5485	3422	1845	Forests
За опазване на биологичното разнообразие и защитените територии, защитените зони и обекти	2195	411	875	3457	5754	Protection of biodiversity, protected areas, protected zones and objects
За ловно- и рибностопански мероприятия	262	454	132	535	703	Hunting and fishing projects
За отпадъците	1100830	1288429	1288132	1331610	1500727	Waste
За шума	100	52	295	16	120	Noise
За научноизследователска дейност	108	660	2795	1556	3239	Scientific and research activity
Просветна, образователна и друга подобна дейност	45	137	8	25	3	Educational and other activity
За административна дейност	44492	43972	46434	78188	65515	Administrative activity
За апаратура за мониторинг и контрол	25263	35020	27322	43858	59801	Monitoring and control equipment
Оценка на въздействието върху околната среда	1125	850	815	640	777	Environmental impact assessment

¹ Разходите за амортизация не са включени към разходите за околна среда.

¹ Expenditure on depreciation is not considered an environmental expenditure.

9.5. Разходи за услуги, свързани с околната среда (отвеждане и пречистване на отпадъчни води и обезвреждане на отпадъци)
Expenditure for environmental services (for collection and treatment of wastewater and waste)

(Млн. левове)
(Million BGN)

Направления	2018	2019	2020	2021	2022	Use
Разходи за услуги, общо	739	905	852	973	1138	Expenditure for services, total
Икономически дейности, общо	347	493	475	554	720	Economic activities, total
Домакинства	393	412	377	419	418	Households

Х. ДЪЛГОТРАЙНИ МАТЕРИАЛНИ АКТИВИ С ЕКОЛОГИЧНО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ

TANGIBLE FIXED ASSETS WITH ECOLOGICAL USE

10.1. Наличност и движение на дълготрайни материални активи с екологично предназначение през 2023 година

Availability and movement of the tangible fixed assets with ecological use in 2023

(Хил. левове)
(Thousand BGN)

Направления	Придобити през годината Acquired	Излезли през годината Out of use	Наличност към 31.12. Availability as of 31.12.	Use
Общо	828521	73605	11483538	Total
За отвеждане и пречистване на отпадъчните води	148761	11834	3974357	Wastewater
Специализирани съоръжения	145971	11793	3792044	End-of-pipe technology
в това число:				of which:
Производствени пречиствателни станции	25755	1671	555824	Industrial wastewater treatment plants
Селищни пречиствателни станции	58407	18466	1570964	Urban wastewater treatment plants
Канализация	34605	9157	1386114	Sewerage
Интегрирани технологии	2790	315	182313	Integrated technology
За обратно водоснабдяване	4582	67	264386	For circulating water supply
За въздуха	305767	17054	3073684	For air
Специализирани съоръжения	261653	15340	2527529	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	44114	1714	546155	Integrated technology
За опазване и възстановяване на почвата, подземните и повърхностните води	7624	55	150552	Protection and remediation of soil, groundwater and surface water
Специализирани съоръжения	3969	..	131070	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	3655	..	19482	Integrated technology
За опазване на биологичното разнообразие и защитените територии, защитените зони и обекти	1134	56	60139	Protection of biodiversity, protected areas, zones and objects
Специализирани съоръжения	536	..	53275	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	598	..	6864	Integrated technology
За ловно- и рибно стопански мероприятия	169	354	4567	For hunting and fishing projects
За отпадъците	319949	51075	3679979	For waste
Специализирани съоръжения	297529	50560	3580519	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	22420	515	99460	Integrated technology
За шума	25359	725	31890	For noise
Специализирани съоръжения	25280	..	29684	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	79	..	2206	Integrated technology
За апаратура за мониторинг и контрол	15176	673	243984	Monitoring and control equipment

10.2. Наличност и движение на дълготрайни материални активи с екологично предназначение по икономически дейности през 2023 година
Availability and movement of the tangible fixed assets with ecological use by economic activity grouping in 2023

(Хил. левове)
(Thousand BGN)

Направления	Придобити през годината Acquired	Излезли от употреба през годината Out of use	Наличност към 31.12. Availability as of 31.12.	Use
Общо	828521	73605	11483538	Total
Селско, горско и рибно стопанство (01-03)				Agriculture, hunting, forestry and fishing (01-03)
Общо	2550	599	43355	Total
За отвеждане и пречистване на отпадъчните води	58	.	10192	Wastewater
Специализирани съоръжения	58	.	10119	End-of-pipe technology
За обратно водоснабдяване	.	.	149	For circulating water supply
За въздуха	1408	.	4233	For air
За опазване и възстановяване на почвата, подземните и повърхностните води	945	.	2789	Protection and remediation of soil, groundwater and surface water
За опазване на биологичното разнообразие и защитените територии, защитените зони и обекти	.	.	306	Protection of biodiversity, protected areas, protected zones and objects
За ловно- и рибностопански мероприятия	139	599	3785	For hunting and fishing projects
За отпадъците	.	.	21901	For waste
За апаратура за мониторинг и контрол	.	.	.	Monitoring and control equipment
Промисленост - общо (05-39)				Industry - total (05-39)
Общо	422416	39440	6376163	Total
За отвеждане и пречистване на отпадъчните води	54659	3682	1065478	Wastewater
За обратно водоснабдяване	4452	237	254861	For circulating water supply
За въздуха	169932	10899	2680479	For air
За опазване и възстановяване на почвата, подземните и повърхностните води	4805	130	49088	Protection and remediation of soil, groundwater and surface water
За опазване на биологичното разнообразие и защитените територии, защитените зони и обекти	67	.	725	Protection of biodiversity, protected areas, protected zones and objects
За ловно- и рибностопански мероприятия	30	.	90	For hunting and fishing projects
За отпадъците	179905	22114	2159282	For waste
Специализирани съоръжения	158179	22114	2066284	End-of-pipe technology
За шума	261	2	2892	For noise
Добивна промисленост (05-09)				Mining and quarrying (05-09)
Общо	44916	2574	366458	Total
За отвеждане и пречистване на отпадъчните води	23810	1200	240557	Wastewater
Специализирани съоръжения	23810	1200	239992	End-of-pipe technology
За обратно водоснабдяване	349	193	20355	For circulating water supply
За въздуха	2298	17	33980	For air
За опазване и възстановяване на почвата, подземните и повърхностните води	.	.	1575	Protection and remediation of soil, groundwater and surface water
За отпадъците	18459	1164	67030	For waste
За шума	.	.	22	For noise
За апаратура за мониторинг и контрол	.	.	2939	Monitoring and control equipment

10.2. Наличност и движение на дълготрайни материални активи с екологично предназначение по икономически дейности през 2023 година

Availability and movement of the tangible fixed assets with ecological use by economic activity grouping in 2023

(Продължение)
(Continued)

(Хил. левове)
(Thousand BGN)

Направления	Придобити през годината Acquired	Излезли от употреба през годината Out of use	Наличност към 31.12. Availability as of 31.12.	Use
Преработваща промишленост (10-33)				Manufacturing (10-33)
Общо	172733	16638	2292169	Total
За отвеждане и пречистване на отпадъчните води	26492	1106	470348	Wastewater
Специализирани съоръжения	24757	1065	379317	End-of-pipe technology
За обратно водоснабдяване	2776	31	132363	For circulating water supply
За въздуха	98755	10648	1298538	For air
За опазване и възстановяване на почвата, подземните и повърхностните води	3117	130	31226	Protection and remediation of soil, groundwater and surface water
За опазване на биологичното разнообразие и защитените територии и обекти	.	.	26	Protection of biodiversity, protected areas, protected zones and objects
За ловно- и рибно стопански мероприятия	.	.	60	For hunting and fishing projects
За отпадъците	40360	4713	336589	For waste
За шума	261	2	2762	For noise
За апаратура за мониторинг и контрол	972	8	20257	Monitoring and control equipment
Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива, доставяне на води (35-36)				Electricity, gas, steam and air conditioning supply, and water supply (35-36)
Общо	136819	2525	2415692	Total
За отвеждане и пречистване на отпадъчните води	2693	144	288825	Wastewater
Специализирани съоръжения	1662	144	203206	End-of-pipe technology
За обратно водоснабдяване	1327	13	96289	For circulating water supply
За въздуха	68767	.	1330844	For air
За опазване и възстановяване на почвата, подземните и повърхностните води	1669	.	15719	Protection and remediation of soil, groundwater and surface water
За опазване на биологичното разнообразие и защитените територии, защитените зони и обекти	67	.	699	Protection of biodiversity, protected areas, protected zones and objects
За ловно- и рибно стопански мероприятия	30	.	30	For hunting and fishing projects
За отпадъците	56353	.	548653	For waste
За шума	.	.	108	For noise
За апаратура за мониторинг и контрол	5913	2368	134525	Monitoring and control equipment
Специализирани производители на екоуслуги (37-39)				Specialised producers of EP services (37-39)
Общо	67626	17319	1281264	Total
За отвеждане и пречистване на отпадъчните води	1366	1090	55854	Wastewater
Специализирани съоръжения	1366	1090	55485	End-of-pipe technology
За обратно водоснабдяване	.	.	5764	For circulating water supply
За въздуха	88	.	6677	For air
За опазване и възстановяване на почвата, подземните и повърхностните води	19	.	545	Protection and remediation of soil, groundwater and surface water
За опазване на биологичното разнообразие и защитените територии, защитените зони и обекти	.	.	.	Protection of biodiversity, protected areas, protected zones and objects
За отпадъците	64733	16229	1206877	For waste

10.2. Наличност и движение на дълготрайни материални активи с екологично предназначение по икономически дейности през 2023 година Availability and movement of the tangible fixed assets with ecological use by economic activity grouping in 2023

(Продължение и край)
(Continued and end)

(Хил. левове)
(Thousand BGN)

Направления	Придобити през годината Acquired	Излезли от употреба през годината Out of use	Наличност към 31.12. Availability as of 31.12.	Use
За апаратура за мониторинг и контрол	1420		5547	Monitoring and control equipment
Строителство (41-43)				Construction (41-43)
Общо	322	384	20580	Total
За отвеждане и пречистване на отпадъчните води	298	142	9894	Wastewater
Специализирани съоръжения	298	142	9894	End-of-pipe technology
За оборотно водоснабдяване			90	For circulating water supply
За въздуха	24	234	10440	For air
За опазване и възстановяване на почвата, подземните и повърхностните води	.	.	23	Protection and remediation of soil, groundwater and surface water
За опазване на биологичното разнообразие и защитените територии и обекти	.	.	.	Protection of biodiversity, protected areas, protected zones and objects
За отпадъците	.	8	133	For waste
За апаратура за мониторинг и контрол	.	.	.	Monitoring and control equipment
Други дейности - общо (45-99)				Others activities - total (45-99)
Общо	403555	33566	5064020	Total
За отвеждане и пречистване на отпадъчните води	94044	8152	2898687	Wastewater
Специализирани съоръжения	94020	8152	2894031	End-of-pipe technology
За оборотно водоснабдяване	130	.	9376	For circulating water supply
За въздуха	134427	778	388972	For air
За опазване и възстановяване на почвата, подземните и повърхностните води	1874	47	98675	Protection and remediation of soil, groundwater and surface water
За опазване на биологичното разнообразие и защитените територии, защитените зони и обекти	1067	283	59108	Protection of biodiversity, protected areas, protected zones and objects
За ловно- и рибно стопански мероприятия		193	692	For hunting and fishing projects
За отпадъците	140044	24092	1498796	For waste
За шума	25098	.	28998	For noise
За апаратура за мониторинг и контрол	6871	21	80716	Monitoring and control equipment
Държавно управление (84)				Public administration (84)
Общо	254844	31509	4556595	Total
За отвеждане и пречистване на отпадъчните води	91985	7921	2857438	Wastewater
Специализирани съоръжения	91961	7921	2853376	End-of-pipe technology
За оборотно водоснабдяване	102	.	6221	For circulating water supply
За въздуха	11839	.	60115	For air
За опазване и възстановяване на почвата, подземните и повърхностните води	1874	.	71909	Protection and remediation of soil, groundwater and surface water
За опазване на биологичното разнообразие и защитените територии, защитените зони и обекти	546	255	39762	Protection of biodiversity, protected areas, protected zones and objects
За ловно- и рибно стопански мероприятия	.	193	676	For hunting and fishing projects
За отпадъците	135663	23119	1432857	For waste
За шума	6638	.	9836	For noise
За апаратура за мониторинг и контрол	6197	21	77781	Monitoring and control equipment

10.3. Наличност и движение на дълготрайни материални активи с екологично предназначение по статистически зони и статистически райони през 2023 година

Availability and movement of the tangible fixed assets with ecological use by statistical zone and statistical region in 2023

(Хил. левове)
(Thousand BGN)

Статистически зони Статистически райони Направления	Придобити през годината Acquired	Излезли от употреба през годината Out of use	Наличност към 31.12. Availability as of 31.12.	Statistical zones, statistical regions and use
Общо за страната	10113199	72441	11483538	Total
<i>Северна и Югоизточна България</i>	<i>296968</i>	<i>33056</i>	<i>6199234</i>	<i>Severna i Yugoiztochna Bulgaria</i>
Северозападен район				Severozapaden
Общо	51203	5669	1027406	Total
За отвеждане и пречистване на отпадъчните води	2140	47	186981	Wastewater
Специализирани съоръжения	2140	47	169861	End-of-pipe technology
Други за отвеждане на отпадъчни води	40	.	6501	Other for wastewater
За обратно водоснабдяване	29	.	52239	For circulating water supply
За въздуха	1614	3	81741	For air
За опазване и възстановяване на почвата, подземните и повърхностните води	1126	.	9621	Protection and remediation of soil, groundwater and surface water
За опазване на биологичното разнообразие и защитените територии, защитените зони и обекти	.	.	851	Protection of biodiversity, protected areas, protected zones and objects
За ловно- и рибностопански мероприятия	.	.	60	For hunting and fishing projects
За отпадъците	45640	3248	419453	For waste
За шума	.	2	3	For noise
За апаратура за мониторинг и контрол	654	2369	126158	Monitoring and control equipment
Северен централен район				Severen tsentralen
Общо	71269	21636	978403	Total
За отвеждане и пречистване на отпадъчните води	6553	147	665399	Wastewater
Специализирани съоръжения	6553	147	648563	End-of-pipe technology
Други за отвеждане на отпадъчни води	71	5	2940	Other for wastewater
За обратно водоснабдяване	.	.	1228	For circulating water supply
За въздуха	16026	35	120907	For air
За опазване и възстановяване на почвата, подземните и повърхностните води	893	.	12395	Protection and remediation of soil, groundwater and surface water
За опазване на биологичното разнообразие и защитените територии, защитените зони и обекти	25	.	4303	Protection of biodiversity, protected areas, protected zones and objects
За ловно- и рибностопански мероприятия	.	.	403	For hunting and fishing projects
За отпадъците	47128	21437	317764	For waste
За шума	18	.	167	For noise
За апаратура за мониторинг и контрол	621	17	6136	Monitoring and control equipment

10.3. Наличност и движение на дълготрайни материални активи с екологично предназначение по статистически зони и статистически райони през 2023 година

Availability and movement of the tangible fixed assets with ecological use by statistical zone and statistical region in 2023

(Продължение)
(Continued)

(Хил. левове)
(Thousand BGN)

Статистически зони Статистически райони Направления	Придобити през годината Acquired	Излезли от употреба през годината Out of use	Наличност към 31.12. Availability as of 31.12.	Statistical zones, statistical regions and use
Североизточен район				Severoiztochen
Общо	32070	2685	1247918	Total
За отвеждане и пречистване на отпадъчните води	6162	1012	640306	Wastewater
Специализирани съоръжения	4541	1012	632544	End-of-pipe technology
Други за отвеждане на отпадъчни води	1233	756	32942	Other for wastewater
За обратно водоснабдяване	258	6	29008	For circulating water supply
За въздуха	9402	35	240442	For air
За опазване и възстановяване на почвата, подземните и повърхностните води	4674	130	52620	Protection and remediation of soil, groundwater and surface water
За опазване на биологичното разнообразие и защитените територии, защитените зони и обекти	106	.	765	Protection of biodiversity, protected areas, protected zones and objects
За ловно- и рибно стопански мероприятия	40	.	544	For hunting and fishing projects
За отпадъците	10967	1502	277221	For waste
За шума	.	.	470	For noise
За апаратура за мониторинг и контрол	461	17	6542	Monitoring and control equipment
Югоизточен район				Yugoiztochen
Общо	142426	3066	2945507	Total
За отвеждане и пречистване на отпадъчните води	5992	147	766260	Wastewater
Специализирани съоръжения	4876	147	651828	End-of-pipe technology
Други за отвеждане на отпадъчни води	1371	97	55523	Other for wastewater
За обратно водоснабдяване	1607	.	91799	For circulating water supply
За въздуха	58304	388	1489107	For air
За опазване и възстановяване на почвата, подземните и повърхностните води	171	.	17480	Protection and remediation of soil, groundwater and surface water
За опазване на биологичното разнообразие и защитените територии, защитените зони и обекти	.	.	28	Protection of biodiversity, protected areas, protected zones and objects
За ловно- и рибно стопански мероприятия	.	.	1311	For hunting and fishing projects
За отпадъците	65726	2523	547733	For waste
За шума	182	.	588	For noise
За апаратура за мониторинг и контрол	10444	8	31201	Monitoring and control equipment

10.3. Наличност и движение на дълготрайни материални активи с екологично предназначение по статистически зони и статистически райони през 2023 година

Availability and movement of the tangible fixed assets with ecological use by statistical zone and statistical region in 2023

(Продължение и край)
(Continued and end)

(Хил. левове)
(Thousand BGN)

Статистически зони Статистически райони Направления	Придобити през годината Acquired	Излезли от употреба през годината Out of use	Наличност към 31.12. Availability as of 31.12.	Statistical zones, statistical regions and use
<i>Югозападна и Южна централна България</i>	<i>9816231</i>	<i>39385</i>	<i>5284304</i>	<i>Yugozapadna i Yuzhna tsentralna Bulgaria</i>
Югозападен район				Yugozapaden
Общо	9685474	26533	3604053	Total
За отвеждане и пречистване на отпадъчните води	57256	1535	813495	Wastewater
Специализирани съоръжения	57203	1494	794694	End-of-pipe technology
Други за отвеждане на отпадъчни води	24278	1060	166563	Other for wastewater
За обратно водоснабдяване	2446	218	66816	For circulating water supply
За въздуха	204795	10749	893280	For air
За опазване и възстановяване на почвата, подземните и повърхностните води	760	47	49208	Protection and remediation of soil, groundwater and surface water
За опазване на биологичното разнообразие и защитените територии, защитените зони и обекти	947	171	53249	Protection of biodiversity, protected areas, protected zones and objects
За ловно- и рибно стопански мероприятия	99	599	1596	For hunting and fishing projects
За отпадъците	9391150	13214	1630227	For waste
За шума	25159	.	30304	For noise
За апаратура за мониторинг и контрол	2862	.	65878	Monitoring and control equipment
Южен централен район				Yuzhen tsentralen
Общо	130757	12852	1680251	Total
За отвеждане и пречистване на отпадъчните води	70631	8946	901916	Wastewater
Специализирани съоръжения	70631	8946	894554	End-of-pipe technology
Други за отвеждане на отпадъчни води	184		14673	Other for wastewater
За обратно водоснабдяване	237	13	23296	For circulating water supply
За въздуха	15626	467	248207	For air
За опазване и възстановяване на почвата, подземните и повърхностните води	.	.	9228	Protection and remediation of soil, groundwater and surface water
За опазване на биологичното разнообразие и защитените територии, защитените зони и обекти	56	112	943	Protection of biodiversity, protected areas, protected zones and objects
За ловно- и рибно стопански мероприятия	30	193	653	For hunting and fishing projects
За отпадъците	44043	3118	487581	For waste
За шума	.	.	358	For noise
За апаратура за мониторинг и контрол	134	3	8069	Monitoring and control equipment

XI. ЕКОЛОГИЧНИ СТОКИ И УСЛУГИ ENVIRONMENT GOODS AND SERVICES

11.1. Продукция, добавена стойност и заети в сектора на екологичните стоки и услуги Production, value added and employed in the sector of environmental goods and services

Икономическа дейност	Произведена продукция - млн. лв. Production - Mln. BGN	Добавена стойност - млн. лв. Gross value added - Mln. BGN	Заети лица - брой Employment - In numbers	Economic activity
2018				
Общо	5948	2565	63504	Total
Селско, горско и рибно стопанство	510	225	9919	Agriculture, forestry and fishing
Добивна и преработваща промишленост	1252	273	8054	Mining and quarrying; Manufacturing
Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива; доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване	2570	1527	24984	Electricity, gas, steam and air conditioning supply; Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Строителство	545	220	6060	Construction
Услуги	1071	320	14487	Services
2019				
Общо	6334	2676	63108	Total
Селско, горско и рибно стопанство	528	213	9252	Agriculture, forestry and fishing
Добивна и преработваща промишленост	1686	425	9905	Mining and quarrying; Manufacturing
Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива; доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване	2695	1583	24503	Electricity, gas, steam and air conditioning supply; Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Строителство	388	129	4421	Construction
Услуги	1036	325	15027	Services
2020				
Общо	7296	3014	65562	Total
Селско, горско и рибно стопанство	587	250	8780	Agriculture, forestry and fishing
Добивна и преработваща промишленост	1908	502	11121	Mining and quarrying; Manufacturing
Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива; доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване	2450	1480	23115	Electricity, gas, steam and air conditioning supply; Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Строителство	1110	399	7185	Construction
Услуги	1241	384	15361	Services

11.1. Продукция, добавена стойност и заети в сектора на екологичните стоки и услуги

Production, value added and employed in the sector of environmental goods and services

(Продължение и край)
(Continued and end)

Икономическа дейност	Произведена продукция - млн. лв. Production - Mln. BGN	Добавена стойност - млн. лв. Gross value added - Mln. BGN	Заети лица - Брой Employment - In numbers	Economic activity
2021				
Общо	8505	3286	68539	Total
Селско, горско и рибно стопанство	614	226	8306	Agriculture, forestry and fishing
Добивна и преработваща промишленост	2511	488	12575	Mining and quarrying; Manufacturing
Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива; доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване	3018	1775	25617	Electricity, gas, steam and air conditioning supply; Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Строителство	816	237	7973	Construction
Услуги	1547	560	14068	Services
2022				
Общо	11252	4492	72884	Total
Селско, горско и рибно стопанство	890	348	11614	Agriculture, forestry and fishing
Добивна и преработваща промишленост	3713	669	13709	Mining and quarrying; Manufacturing
Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива; доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване	4220	2588	26923	Electricity, gas, steam and air conditioning supply; Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Строителство	512	256	5061	Construction
Услуги	1917	631	15577	Services

ISSN 1313-2040

НАЦИОНАЛЕН СТАТИСТИЧЕСКИ ИНСТИТУТ

ОКОЛНА СРЕДА 2023

Дирекция „Макроикономическа статистика“

Отдел „Сметки в околната среда и енергетиката“

Автори: Г. Чешмеджиева,
Д. Монтолова, Р. Йорданов, А. Иванова, М. Златкова, С. Павлова,
И. Рангелов, Х. Миронова, П. Петров, З. Борисова

Редактор:
Д. Питова

NATIONAL STATISTICAL INSTITUTE

ENVIRONMENT 2023

‘Macroeconomic statistics’ Division

‘Environment and energy accounts’ Department

Authors: G. Cheshmedjieva,
D. Montolova, R. Yordanov, A. Ivanova, M. Zlatkova, S. Pavlova,
I. Rangelov, H. Mironova, P. Petrov, Z. Borisova,

Editor:
D. Pitova

ISSN 1313-2040

ОКОЛНА СРЕДА 2023
ENVIRONMENT 2023

www.nsi.bg